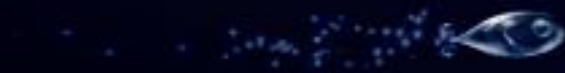

Iascach Intíre Éireann
Inland Fisheries Ireland

Iascach Intíre Éireann
Tuarascáil Bhliantúil
2016

Clár na nÁbhar

Ráiteas Misin	5
Príomhfheidhmeanna Iascach Intíre Éireann	5
Ráiteas an Chathaoirligh	6
Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh	10
OIBRÍOCHTAÍ 2016	13
Ár n-Acmhainn Iascaigh a Chosaint	14
An Timpeallacht agus Cúrsaí Éisc	16
An t-Iasc a Thabhairt Slán	17
Bainistíocht Locha & Aibhneacha	20
Bainistíocht maidir le Speicis Ionracha Uisce	22
Saoráidí	24
TAIGHDE & FORBAIRT 2016	25
An Clár Suirbhé Taighde Náisiúnta (NRSP) - Locha & Aibhneacha (L&A) agus	
An Clár Náisiúnta maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús (NCFP)	25
An Clár Taighde maidir leis an mBreac Donn	28
An Clár maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús	29
An Clár Náisiúnta maidir leis an mBradán agus an mBreac Geal	30
Abhantrach Innéacs Náisiúnta an Bhradáin (NSIC) – Abhantrach Abhainn na hOirimhe	31
An Clár Iasc Spóirt Mara (MSF)	34
Sampláil Iasc Inbhir	35
An Clár Náisiúnta maidir le Bainistíocht na hEascainne	38
Dobharshaothrú Fionnuisce	41
Sonraí agus Staidrimh	42
An Treoir um Ghnáthóga agus Clár Éisc Leabhar Dhearg na Sonraí	44
FORBAIRT GHNÓ 2016	45
An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta	45
Cur Chun Cinn & Margaíocht	52
Iascaigh Stáit	56
Clár maidir le Socheacnamaíocht na n-Iascach Intíre 2016	56
Bainistíocht i ndáil leis an mBradán	57
Loighistic	59
ACMHAINNÍ DAONNA 2016	61
Oibríochtaí maidir le hAcmhainní Daonna	61
Sláinte & Sábháilteacht	63
Comhlíontacht Rialála	64

MAOINIÚ & TFC 2016	65
Bainistíocht Airgeadais	65
Pleanáil Airgeadais	66
Teicneolaíocht an Eolais & na Cumarsáide (TEC)	67
Rialú Corparáideach	68
AGUISÍNÍ	69
Aguisín I: Ionchúisimh 2016	70
Aguisín II: Tuairiscí faoi Shlad ar Iasc in 2016	71
Aguisín III: Oibreacha Forbartha Slatiascaireachta 2016	72
Aguisín IV: Ceadúnais Iascaireachta agus Iascaigh atá á mbainistiú ag na Ceantair Abhantraí 2016	73
Aguisín V: Leithroinneadh an Chiste um Chaomhnú an Bhradáin i rith 2016	74
Aguisín VI: Tuarascáil Bhliantúil an Choiste Iniúchta agus Riosca– An Bhliain dár Chríoch an 31ú Nollaig 2016	75
Aguisín VII: Ráitis Airgeadais Iascach Intíre Éireann – An Bhliain dár chríoch an 31ú Nollaig 2016	81

Ráiteas Misin

“A chinntiú go ndéantar na hacmhainní nádúrtha luachmhara, an t-iascach intíre agus an slatiascaireacht farraige, a chaomhnú, a bhainistiú, a fhorbairt agus a chur chun cinn ar a mbonn féin ionas go dtugtar toradh tairbheach i gcrích maidir leis an bpobal agus leis an timpeallacht.”

Príomhfheidhmeanna Iascach Intíre Éireann

Is comhlacht reachtúil é Iascach Intíre Éireann atá freagrach as an iascach intíre in Éirinn. Oibríonn sé faoi choimirce an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE).

Leagtar amach an phríomhfheidhm atá le hIascach Intíre Éireann in Alt 7 (2) den Acht um Iascach Intíre 2010. Is é feidhm sin an acmhainn a ghabhann leis an iascach intíre a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú. Is iad seo a leanas feidhmeanna ginearálta IFI:

- a)** Caomhnú, cosaint, bainistiú, margú, forbairt agus feabhsú iascach intíre, lena n-áirítear slatiascaireacht farraige, a chur chun cinn, tacú leis na nithe sin, iad a éascú, agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo.
- b)** Beartas agus straitéisí Náisiúnta a bhaineann le hiascaigh intíre, lena n-áirítear slatiascaireacht farraige, a fhorbairt agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo, agus
- c)** A chinntiú go ndéantar beartas agus straitéisí a fhorbraítear faoi (b) a chur i ngníomh agus a chur i gcrích de réir mar a chomhaontófar leis an Aire.

Is cúis áthais dom Tuarascáil Bhliantúil 2016 Iascaigh Intíre Éireann (IFI) a chur i láthair. Leagtar amach príomhfheidhmeanna IFI in **Alt 7 den Acht um Iascaigh Intíre 2010** agus is iad na príomhfheidhmeanna sin caomhnú, cosaint, bainistiú, margaiocht, forbairt agus feabhas a chur ar ár n-acmhainní iascaigh intíre agus slatiascaireachta farraige. Tugann an tuarascáil seo mionsonraí faoin obair a rinne IFI agus faoi na seirbhísí a chuir sé ar fáil sa tréimhse ón 1ú Eanáir go dtí an 31ú lá de Nollaig, 2016.

I gcomhréir le halt 2.16 agus 2.17 den Chód Cleachtais um Rialachas Chomhlachtaí Stáit 2009 ('Cód 2009'), ról ar leithligh iad ról Chathaoirleach agus POF IFI agus déanann Bord IFI athbhreithniú rialta ar a bhallraíocht agus é mar aidhm a éifeachtacht a fheabhsú.

I gcomhréir le halt 13.1 de Chód 2009;

- (i) I mBealtaine 2016, d'fhaomh Bord IFI caiteachas de €927,380, an costas as Céim 2 agus 3 den Ionad Taighde & Loighistice i Citywest a thabhairt chun críche.
- (ii) Chloígh an Bord le gach nós imeachta cuí maidir le tuairiscíocht airgeadais, iniúchadh inmheánach, soláthar agus diúscairt sócmhainní;
- (iii) Rinne an Bord de réir gach dualgas atá air faoi dlí maidir le cúrsaí cánachais;
- (iv) Tá ráiteas faoi chóras an Bhoird don rialú airgeadais inmheánach ar fáil sa tuarascáil bhliantúil seo chomh maith;
- (v) Cuireadh i bhfeidhm na Cóid Iompair Ghnó do Stiúrthóirí agus d'Fhostaithe agus cloíodh leo. Tá na Cóid sin ar fáil ar láithreán gréasáin IFI;
- (vi) Chloígh an Bord le polasaí an Rialtais maidir le pá an Phríomhfheidhmeannaigh agus pá na bhfostaithe go leir;
- (vii) Chloígh an Bord le treoirlínte an Rialtais maidir le táillí a íoc le Stiúrthóirí.
- (viii) Níor tharla aon eachtra suntasach ó thráth dháta an chlár chomhardaithe i leith go dtí tráth an lae inniu;
- (ix) Chloígh an Bord leis na Treoirlínte maidir le Measúnú agus Bainistiú i ndáil le Tograí Caiteachas Caipitil;
- (x) Chloígh an Bord le gach coinníoll a bhaineann le Polasaí an Rialtais maidir le cúrsaí Taistil;
- (xi) Rinne comhaltaí uile an Bhoird Leasanna a Nochtadh i gcomhréir leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009.
- (xii) Tá an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009 glactha chuige féin ag an mBord agus tá an Bord ag cloí le forálacha an Chóid.

I gcomhréir le halt 13.2 de Chód 2009, is féidir liom a dhearbhu nár tharla aon fhorbairtí íogaire ó thaobh gnó i gcaitheamh na sé mhí roimhe sin. I gcomhréir le hAlt 15 (fo-ailt 1-7) de Chód 2009 chomhlíon an Bord nósanna imeachta soláthair mar atá leagtha amach san alt seo lena n-áirítear comhlíonadh na gceanglas ábhartha um imréiteach cánach mar atá leagtha amach i gCiorcláin 44/06 agus 43/06 ón Roinn Airgeadais. Freisin, i gcomhréir le hAlt 15.5 de Chód 2009, dearbhaím go bhfuil Plean Soláthair Chorporáidigh i bhfeidhm ag IFI. I gcomhréir le hAlt 16.1 agus 16.2 de Chód 2009, dearbhaím go bhfuiltear ag cloí leis na *Treoirlínte um Measúnú agus Bainistiú Tograí um Chaiteachas Caipitil san Earnáil Phoiblí* Feabhra 2005 agus gur cloíodh le Creat an Roinn Airgeadais um Luach ar Airgead pé uair ab ábhartha. I gcomhréir le hAlt 17.2 de Chód 2009, tá nósanna imeachta cuí curtha i bhfeidhm ag an mBord chun monatóireacht agus tuairisciú a dhéanamh ar na rialacha agus na ceanglais ábhartha i ndáil le taisteal ball foirne thar lear agus chun iad a fhorfheidhmiú.

Freisin aithníonn Bord IFI gur seoladh an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit (Lúnasa) 2016 agus chuir sé in iúl don Roinn go nglacfaidh sé 'go deireanach' leis agus tá plean um chur i bhfeidhm déanta acu chun glacadh leis an gcód cleachtais nua seo ina iomlán agus comhlíonadh eagraíochta a chinntiú.

Bhí an-áthas orm Plean Corparáideach 2016-2020 an IFI a sheoladh tar éis é a bheith faofa ag an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil. Sa phlean seo leagtar amach na tosaíochtaí don eagraíocht i gcaitheamh thréimhse cúig bliana, tógtar san áireamh go bhfuil i bhfad níos mó béime curtha ar riosca agus ar bhainistiocht riosca agus bogtar i dtreo seirbhíse poiblí atá níos oscailte agus níos trédhearcaí agus béim curtha ar fheidhmíocht agus rialachas.

Tá tionchar dearfach ag seoladh na Straitéise Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD) de chuid an IFI ag tús 2016 ó thaobh ghnáthóg agus bhonneagar iascaigh agus is féidir leis an táirge slatiascaireachta a fheabhsú go mór le linn na tréimhse cúig bliana ina mbeidh sé á chur i bhfeidhm. Léirítear go soiléir tiomantas an Bhoird don tionscadal suaitheanta seo trí Stiúthóir a cheapadh ar a bhfuil freagracht as an straitéis a chur i bhfeidhm.

Faigheann oifigigh iascaigh an IFI fós go bhfuil an timpeallacht oibriúcháin fós dúshlánach. Tá an timpeallacht ina bhfuil siad ag obair ag éirí níos dúshlánaí fós agus le cás amháin arbh ábhar inni ar leith é nuair a bagraíodh airm tine ar bhaill foirne léiríodh gur gá i gcónaí tosaíocht a thabhairt do mheasúnú riosca, don tsábháilteacht agus do thacaí.

Díríodh cuid mhór den obair fhorbartha i 2016 ar struchtúir nua a chur in ionad struchtúr slatiascaireachta (seastáin agus dreapaí go príomha) a cuireadh suas le linn Thionscadal an Bhearta um Shlatiascaireacht Turasóireachta ag deireadh na 1990idí. Cuirfear áiseanna oiriúnacha ar fáil amach sa todhchaí trí hábhar níos marthanaí a chur ina n-ionad.

Ábhar dúshlánach fós é maoiniú na heagraíochta. Tá cistí neamhphá á n-úsáid gach bliain chun na costais phá a chlúdach agus tá sé sin ag éirí neamh-inbhuanaithe idir an gearrthéarma agus an meántéarma. Bhí gá le laghduithe ar mhíreanna ar nós oiliúint chun na heasnamh sa mhaoiniú a mhaolú.

Le foilsiú an *"Athbhreithniú ar Oibríochtaí Dhobharshaothrú an Bhric Dea-Dhathaigh agus an Bhric Dhoinn de chuid an IFI (IFI's Rainbow and Brown Trout Aquaculture Operations) – Eanáir 2016* (Ros Cré, Co. Thiobraid Árann, Cullion Co. na hIarmhí, Locha Lua, Co. Chorcaí agus Conga Co. Mhaigh Eo)", dearbhaíodh go raibh rioscaí móra timpeallachta don tsláinte agus don tsábháilteacht ag gabháil leis an oibriú sin i saoráidí as dáta. Freisin leagadh amach go soiléir sa tuarascáil na torthaí airgeadais don eagraíocht atá ar iasc a tháirgeadh faoi bhun costais nó i go leor cásanna "gan chostas ar bith". Leis na caillteanais airgeadais athfhillteacha san oibriúchán sin laghdaítear go mór na cistí a bhíonn ar fáil do thionscadail eile. Leanann IFI ar aghaidh ag obair go dearfach le hionadaithe an chónaidhm iascairí agus iarracht ar siúl táirgeadh éisc a chumasú ar bhealach inbhuanaithe a chinnteoidh inmharthanacht fhadtéarmach ár gcuid iascach.

Baintear amach cloch mhíle eile ó thaobh cur chuige bunaithe ar riosca a fhorbairt i dtreo cosanta agus níos mó béime curtha ar thorthaí intomhaiste le seoladh céad Phlean Cosanta an IFI. "Múineann gá seift" agus mar gheall ar an laghdú ar líon na mball foirne atá ar fáil um dhualgais chosanta is gá tosaíocht a thabhairt d'acmhainní agus béim leanúnach curtha ar phríomhacht an tsábháilteacht foirne. Mar fhocal deirfach, leantar ar aghaidh ag cabhrú le sábháilteacht agus le héifeachtúlacht tríd an gcóras cumarsáide Tetra in éineacht le húsáid an trealamh is nuashonraí a chur i bhfeidhm.

Leis an gConradh Cothabhála Leantóra meastar go mbeidh gach leantóir ag comhlíonadh na gceanglas dian is deireanaí de chuid an Údarais um Shábháilteacht ar Bhóithre.

Fostaíodh Samhaltóir Taighde Sonraí chun na méideanna móra de sonraí luachmhara a chomhthiomsú atá curtha le chéile ag baill foirne iascaigh i gcaitheamh na mblianta fada. Tá súil ann go mbeidh na sonraí sin fíorluachmhar ó thaobh beartais éifeachtachta speicis a cheapadh amach anseo.

Tá Oifigeach Cumarsáide ceaptha mar fhreagra díreach ar riachtanas a aithníodh sa suirbhé foirne le déanaí agus riachtanas aitheanta chun cumarsáid a fheabhsú le páirtithe leasmhara.

Ba mhaith liom fáilte ó chroí a chur roimh thríúr comhaltaí nua ar an mBord, an tUas. Patrick Gibbons, Ms Bernadette Orbinski-Burke agus Ms Fidelma McGuirk. Tá taitheí fhairsing acu sna réimsí airgeadas, rialachas agus fíis straitéiseach. Freisin ba mhaith liom buíochas a ghabháil leis an Aire Stáit um Chumarsáid, Ghníomhaithear son na hAeráide agus Chomhshaoil, Seán Kyne T.D. agus le hoifigigh a Roinne as a dtacaíocht, a spreagadh agus a dtiomantas leanúnach.

Sa deireadh, ba mhaith liom buíochas ó chroí a ghabháil le baill foirne go léir in IFI as an gcúirtéis a léiríonn siad dom i gcónaí agus as a dtiomantas agus a ndíograis gan staonadh agus iad i mbun cúraim ollmhóir mar atá ár n-acmhainn iascaigh luachmhar a chaomhnú, a chosaint agus a fhorbairt.

Fintan Gorman
Cathaoirleach
Aibreáin 2017

Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh

Tá áthas orm tuarascáil bhliantúil 2016 ar ghníomhaíochtaí IFI a chur i láthair. Leagan an tuarascáil seo amach go mion na príomhghníomhaíochtaí a bhí ar bun ag IFI i 2016. Dár ndóigh, ní féidir agus níor mhaith linn gach aon uile gníomh a mheas i dtuarascáil amháin. Mar sin rinneadh iarracht an t-eolas is tábhachtaí a bhaint. Tá go leor de na tuarascálacha a dhéantar tagairt dóibh anseo arna tacú ag naisc le láithreán ghréasáin IFI, áit a bhfuil eolas níos cuimsithí agus níos mine le fáil.

Bhí an-áthas orm fáilte a chur roimh thríúr comhaltaí nua ar an mBord agus táim ag tnúth le bheith ag obair leo le linn a dtréimhse oifige.

Ba mhaith liom buíochas a ghabháil le gach aon duine ar Bhord IFI faoin tacaíocht daingean a thug siad dúinn in 2016 agus as díriú ar an eagraíocht a chur chun cinn chun a chinntiú go bhfuil muid ag tabhairt luach ar airgead don cháiniócóir Éireannach agus go bhfeidhmíonn muid chomh maith agus atá ar ár gcumas.

I rith 2016, seoladh Plean Corparáideach 2016-2020 an IFI. Is é an plean 5 bliana sin agus an tStraitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD) a stiúrfaidh feidhmíocht na heagraíochta i gcaitheamh na mblianta atá romhainn.

An Dr Ciaran Byrne
POF
Aibreáin 2017

**Acmhainn Iascaigh Intíre agus Slatiascaireachta
Farraige na hÉireann**

An Fhoireann Bainistíochta

An Dr Ciaran Byrne	Príomhfheidhmeannach
An tUasal Pat Doherty	Ceannasaí, Cúrsaí Airgeadais agus TEC
An tUasal Kieran Murphy	Ceannasaí, Acmhainní Daonna
An Dr Greg Forde	Ceannasaí, Bearta Feidhmiúcháin
An Dr Cathal Gallagher	Ceannasaí, Taighde & Forbairt
Ms Suzanne Campion	Ceannasaí, Forbairt Gnó

Stiúrthóirí Ceantair Abhantraí

An tUasal Brian Beckett	IFI Baile Átha Cliath	(Ceantar Abhantraí an Oirthir)
An tUasal David McNerney	IFI Cluan Meala	(Ceantar Abhantraí an Oirdheiscirt)
An tUas. Sean Long	IFI Maigh Chromtha	(Ceantar Abhantraí an Iardheiscirt)
Amanda Mooney Uasal	IFI Luimneach	(Ceantar Abhantraí na Sionainne)
An Dochtúir John Conneely	IFI Gaillimh Béal an Átha	(Ceantar Abhantraí an Iarthair)
An Dochtúir Milton Matthews	IFI Béal Átha Seanaidh	(Ceantar Abhantraí an Iarthuaiscirt)

Stiúrthóirí

An tUas. Ian Carroll	Bainisteoir ICT
Ms Shona Roche	Stiúrthóir na Straitéise Náisiúnta um Fhorbairt Slátaiscaireachta

Oibríochtaí 2016

Tá IFI freagrach as cosaint agus caomhnú acmhainn iascaigh na hÉireann a chinntiú, is é sin ná na héisc agus a gcuid gnáthóg i ngach uiscebhealach intíre agus amach go teorainn dhá mhíle dhéag amach ón gcósta ó bhonnlinnte. Is iad na speicis atá cosanta ná gach speiceas éisc fionnuisce lena n-áirítear speicis imirceacha mar an bradán, an breac geal, an eascann chomh maith le loimpre agus speicis chaomhantais thábhachtacha eile mar ruabhreac agus sead. Tá IFI freagrach freisin as moilisc áirithe a chosaint a bhfuil oisrí ina measc agus trí Mheabhrán Tuisceana (MT) leis an Sea Fisheries Protection Association (SFPA) déantar an reachtaíocht ar iascaigh a fhorfheidhmiú.

Chomh maith le forálacha na n-Achtanna Iascaigh Mhara 1959 go 2010 a fhorfheidhmiú, tá an chumhacht ag IFI na hAchtanna Truailithe Uisce 1977 & 1990 a fhorfheidhmiú nuair a tharlaíonn meath ar cháilíocht uisce agus ar mharú éisc mar gheall ar scaoileadh go huiscí íogaire iascaigh.

Tá IFI ag leanúint den leas is fearr a bhaint as infheistíocht an stáit maidir le cosaint agus caomhnú a dhéanamh ar an iascach intíre trí ghnáis oibre nuálacha maidir le cúrsaí cosanta agus comhshaoil. Cuireadh córas raidió digiteach criptithe Tetra i bhfeidhm do bhaill foirne allamuigh i rith shamhradh 2016. Tar éis gur cruthaíodh gur córas cumarsáide éifeachtach é, rinneadh an tseirbhís Tetra a scaipeadh níos mó ar fud an Rannán Oibríochtaí. Go dtí seo is seirbhís chumarsáide éifeachtúil, dhianseasmhach agus shlán é Tetra a fheabhsaíonn go mór feidhmiúlacht na feidhme cosanta um shruthchúrsaí talún, farraige agus cladaigh agus is mór an cúnamh sábháilteachta é do bhaill foirne allamuigh go háirithe in áiteanna iargúlta.

Rinneadh go leor dul chun cinn maidir le seirbhís nuashonraithe Báid Ríghne Inséidte (BRLanna) a sholáthar. D'oibrigh IFI i ndlúthpháirt le hOifig na Suirbhéireachta Muirí (OSM) ar na caighdeáin a bheidh riachtanach um BRI 7.5 méadair nua. Beidh sonraíochtaí arda socraithe le haghaidh na mbád nua agus tógfar iad de réir an chaighdeáin a shonróidh Oifig na Suirbhéireachta Muirí sa Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt in Éirinn, agus comhlíonfaidh siad ceanglais dlí na sonraíochtaí um Cheadúnas P5 do Bháid Phaisinéara. Beidh gá le cigireachtaí céime agus na báid á dtógáil chun déanamh cinnte go bhfaighidh IFI bád ardchaighdeáin ag a mbeidh saolré de 15 bliana nó níos mó le húsáid amach ón gcladach. Beidh na hárthaí rátáilte i gcomhair barrluais de 30 muirmhíle san uair agus iad lánluchtaithe agus an chabhail tógtha de réir caighdeáin P5 agus iad feistithe de réir P6. Cuireadh tús leis an tairiscint um sholáthar na BRLanna nua i mí na Samhna 2016 agus rinneadh an cinneadh deireanach i gcéad ráithe 2017.

Tá ceannfheidhmeannach agus seisear Stiúrthóir as na Ceantair Abhantraí (RBD), atá bunaithe i réigiúin éagsúla ar fud na tíre sa Rannóg Feidhmiúcháin, agus faoin struchtúr seo tá 237 ball foirne sa rannóg.

Ár n-Acmhainn Iascaigh a Chosaint

In 2016, caitheadh os cionn 188,000 uair an chloig ar acmhainn iascach na hÉireann a chosaint i gcomhréir le Clár Cosanta Iascaigh IFI a chuimsigh patróil lae in aghaidh póitseála, patróil rúnda san oíche agus oibríochtaí maoirseachta bunaithe ar fhaisnéis.

Baineann IFI úsáid as raon modhanna patróil chun patróil chosanta a dhéanamh ar lochanna, aibhneacha, inbhir agus ar farraige. Is iad na príomh-mhodhanna a úsáidtear um patróil uisce ná báid, cadhcanna agus Árthaigh Uisce Pearsanta (AUP). Déantar patróil ar an talamh ag baint úsáide as feithiclí ilraoin, rothair, feithiclí agus patróil choise. Chomh maith le gnáthmhodhanna patróil a úsáid anois tá trealamh ardteicneolaíochta maoirseachta ar fáil a bhfuil ina measc scóip oíche, scóip infridhearga a bhraitheann teas agus scóip optacha mhaoirseachta fheabhsaithe agus faightear go bhfuil siad ríthábhachtach ó thaobh roinnt oibreoirí neamhdhleathacha a ghabháil.

Dhírigh an clár cosanta seo ar na speicis is mó atá i mbaol i rith séasúr sonrach agus chuimsigh sé cosaint an bhradáin, an bhric, an bhric ghil, speicis chaomhnaithe, bas, iasc garbh lena n-áirítear an liús chomh maith le hoisrí. Cuireadh béim ar mhonatóireacht ar na háiteanna is measa do phóitseáil atá aitheanta agus treisíodh ar iarrachtaí cosanta ag amanna leochaileacha. Caitheadh 108,186 daonúair i mbun patról ar aibhneacha i rith na bliana agus bhain an ghníomhaíocht chosanta buaic amach i R3 nuair a caitheadh 34,372 daonúair i mbun patról ar aibhneacha ar fud na tíre. Caitheadh 37,263 daonúair ar a laghad ar phatróil ar na lochanna is mó ina mbíonn gníomhaíocht ar siúl i R2 agus 12,245 daonúair taifeadta don tréimhse sin. Ba é méid iomlán na ndaonuaireanta a caitheadh ar phatróil ar cheantair chósta, inbhir agus fharraige in 2016 ná 42,956.

Daonuaireanta Patróil - Miondealú Náisiúnta le haghaidh 2016

Daonuaireanta i mbun Phatróil Ceantair	2016
Patróil Locha	37,263
Patróil Abhann	108,186
Patróil Fharraige	6,197
Patróil Chósta/Inbhir	36,759
Iomlán	188,405

Tábla 1: Am caite i mbun Phatróil Iascaigh 2016

Modhanna Patróil	Iomlán Náisiúnta 2016
Patróil Bháid	1,151
Patróil Rothair	363
Patróil Chuadrothair	84
Patróil Chadhc	188
Patróil Scí PWC	37
Patróil Fheithicle & Choise	29,357
Iomlán	31,180

Tábla 2: Líon na bPatróil de réir modha

I rith na bliana, rinneadh 36,979 cigireacht ar shlatiascairí caithimh aimsire chomh maith le sealbhóirí ceadúnais ar fud na tíre. Is ionann é sin agus méadú de 1,787 cigireacht i gcomparáid le 2015.

Earraí Gafa

Gabhadh réimse leathan agus líon ard earraí mídhleathacha i rith 2016, idir shlata iascaireachta, báidíní, sleánna, doruithe lámha agus eangacha. Gabhadh 1,487 earra iascaireachta mídhleathaí san iomlán a raibh ina measc 301 eangach de thomhas 14,782m agus 818 iasc a gabhadh go mídhleathach. Mhéadaigh líon na n-earraí a gabhadh in 2016 faoi 266 ó líon na n-earraí a gabhadh in 2015.

Ionchúisimh

In 2016, tionscnaíodh 103 cás ionchúisimh as sáruihte ar an reachtaíocht i leith iascaigh agus an chomhshaoil. Meastar go bhfuil ionchúiseamh ar cheann de na baic is tábhachtaí ó thaobh gníomhaíochtaí iascaireachta mídhleathaí a chosc san fhadtéarma. Mar thoradh ar na patróil chosanta agus na cigireachtaí slatiascaire ar tugadh sonraí orthu thuas, tionscnaíodh 82 cás ionchúisimh maidir le **cionta** iascaigh agus tugadh taifead ar 54 **ciontú** (tionscnaíodh cuid de na ciontuithe sin sna blianta roimhe sin).

Eisíodh 156 Fógra faoi Phionós Muirir Sheasta as sáruihte ar na hAchtanna lascaigh, na rialacháin nó na fodhlíthe. Thug baill foirne iascaigh rabhadh do thuairim is 195 slatiascaire áit ar braitheadh sáruihte an-mhionchúiseacha.

Féach Aguisín 1 chun sonraí maidir le hionchúisimh de réir Abhantraí (RBD) a fháil

Caighdeán an Uisce agus Cúrsaí Truailliúcháin

In 2016, tugadh aghaidh ar raon leathan de shaincheistean comhshaoil chun a dtionchar ar cháilíocht uisce agus ar ghnáthóga iascaigh a mheas. Rinneadh os cionn 22,000 cigireacht comhshaoil agus chuaigh an méadú ab airde taifeadta um chigireachtaí i gcomhair truaillithe i ngnáthóga i méid ó 11,626 i 2015 go 14,193 in 2016. Freisin tháinig méadú ar líon na gcigireachtaí ar oibreacha/bhonneagar innealtóireachta sibhialta agus rinneadh 2,651 cigireacht in 2016 i gcomparáid le 2,020 cigireacht in 2015. I rith na tréimhse sin tionscnaíodh 21 chás ionchúisimh le haghaidh cionta **comhshaoil** agus faoi dheireadh na bliana bhí 15 cion déanta.

Cigireachtaí Comhshaoil 2016	Iomlán Náisiúnta 2016
Cigireachtaí Feirme	1,553
Áitribh Tionsclaíoch	660
Ionaid Cóireála Fuíolluisce & Uisce	1,994
Oibreacha/Bonneagar Innealtóireachta Sibhialta	2,651
Suíomhanna Foraoiseachta	810
Feirmeacha Gaoithe a nDearnadh Cigireacht orthu	205
Láithreáin Tionsclaíocha Ilghnéitheacha	452
Cigireachtaí Ginearálta i gcomhair Truaillithe i nGnáthóga	14,193
Iomlán	22,518

Tábla 3: Modh/Líon na gCigireachtaí Comhshaoil 2016

Slad ar Iasc

I 2016, tugadh tuairisc ar 31 chás de shlad ar iasc ar fud na tíre, agus tharla ocht gcás de thoradh cleachtas talmhaíochta, dhá chás mar thoradh ar oibreacha cathrach agus cás amháin mar thoradh ar oibreacha tionscail. I gceithre chás bhí sé deacair an chúis bheacht leis an slad ar iasc a dheimhniú mar gur tharla slad ar iasc i 16 cás mar gheall ar ghalar agus chúiseanna nádúrtha.

Féach ar Aguísín II chun sonraí maidir le slad ar iasc a thaifead an RBD a fháil

An tIasc a Thabhairt Slán

Forbairtí ar Bhonneagair

Tá sé mar oibleagáid ar Údarás Áitiúla agus ar ghníomhaireachtaí eile de réir na reachtaíochta fógra a thabhairt don IFI agus plé leis i ndáil le hábhair phleanála áirithe áit a bhféadfadh go mbeadh tionchar acu ar acmhainní iascaigh. I gcás na ngníomhaireachtaí sin freisin is gá go ndéanfaidh páirtithe leasmhara (faoina gcuid cumhachtaí reachtúla) dul i gcomhairle leis an IFI, agus ina dhiaidh sin cruthúnas faoi chomhlíonadh cheanglais an IFI a chur isteach mar ghné den chóras náisiúnta foirmiúil um pleanáil. Lasmuigh de réamhphleanáil agus de phleanáil áitiúil, tá éileamh síoraí ann ar ionchur do Phleananna Forbartha Údarás Áitiúil, scagadh, meas raon feidhme i ndáil le Measúnuithe Straitéiseacha Comhshaoil (MSC) maidir le pleananna móra agus beartais náisiúnta, Treoirínte Pleanála Réigiúnaí, Pleananna Ceantair Áitiúil etc. bíonn pleananna agus tionscadail abhantraí i Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta (LCS), Limistéir faoi Chosaint Speisialta (LChS) agus Ceantair Oidhreachta Náisiúnta faoi réir Measúnaithe Chuí (CC) áit a mbíonn IFI sainordaithe agus infhógartha freisin.

Déantar measúnacht agus measúnú ó thaobh na reachtaíochta i leith iascaigh ar ghnéithe bonneagair a mbíonn tionchar acu ar uiscí dromchla (e.g. scéimeanna ar nós ionad cóireála fuíolluisce/uisce, astarraingt uisce um sholáthar inólta, scéimeanna faoisimh ó thuilte, tionscadail bhóithre, tithíocht, forbairt ghnó le hais an uisce). Ó dhearadh go tógáil, oibríonn baill foirne comhshaoil an IFI i ndlúthpháirt leis na páirtithe ábhartha (gníomhaireachtaí agus comhlachtaí poiblí go minic), a gcuid foirne dearaidh agus na conraitheoirí éagsúla 'ar an talamh' chun cosaint gnáthóg, rialú truaillithe agus caomhnú an acmhainn iascaigh a chinntiú le todhchaí daonraí éisc a dheimhniú.

Rinneadh dul chun cinn ar roinnt tionscadal mór bonneagair i rith 2016, ba é an ceann ba shuntasáí ná Scéim Maolaithe Tuilte na Deargaile. Bhí idirchaidreamh ag baill foirne an IFI le Comhairle Contae Chill Mhantáin agus a gcuid ionadaithe innealtóireachta i rith na bliana chun déanamh cinnte nach mbeadh ach tionchar fíorbheag ag na hoibreacha forbartha ar ghnáthóga iascaigh.

Freisin thug IFI faoi chomhoibriú ar oibreacha forbartha a chuimsigh dul i gcomhairle le Comhairleoirí Comhshaoil an Ghrúpa PM faoi thógáil Scéim Bhaile Átha Cliath um Dhramhaíl go Fuinneamh, atá beartaithe don Pholl Beag, Calafort Bhaile Átha Cliath. Comhpháirtíocht Phoiblí Phríobháideach (CPP) atá sa tionscadal €500 milliún seo idir Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath (agus iad ag gníomhú thar ceann na gceithre Údarás Áitiúla i mBaile Átha Cliath) agus Covanta. Ginfidh an stáisiún teirmeach fuinneamh ó suas le 600,000 tonna dramhaíola in aghaidh na bliana.

Tá IFI agus Uiscebhealaí Éireann i mbun comhfhiontair chun bealaí tríd le haghaidh iasc a dhearadh ar shé chora ar an mBearú. Tugadh na dearaí sin chun críche i bhFeabhra 2016, agus cuireadh iarratas pleanála faoi bhráid Chomhairle Contae Cheatharlach chun bealach tríd rampa carraige le haghaidh iasc a thógáil ag Cora Thigh na hInse ar an mBearú, Co. Cheatharlach. Aithníodh an cora sin mar thosaíocht ós rud é gurb é an ceann is faide le sruth agus freisin go bhfuil géarghá lena dheisiú. Má éiríonn leis an tionscadal seo ó thaobh pleanála agus tógála, agus faoi réir acmhainní a bheith ar fáil sa todhchaí, tá sé beartaithe go ndéanfar cúig chora eile a fhorbairt in am is i dtráth.

I gCorcaigh, tá an IFI i mbun plé leis na hInnealtóirí Comhairleacha um Scéim Dhraenála Chloch na gCoillte. Cuimsíonn an Scéim Dhraenála beartaithe d'Abhainn an Fealge ballaí cosanta taoide agus áit stórála um uisce tuile abhann. Is í an phríomhghné den scéim draenála ná taiscumar stórála a sholáthar a choimeádfaidh an tuile agus a ligfidh é a scaoileadh ag rátaí nach rachaidh sé thar bhrúcha na habhann sa bhaile. Déanfar an t-eis-sreabhadh uisce ón taiscumar stórála a rialú ag bualchomhla. Má dhéantar tógáil agus oibriú de réir mar a bhí beartaithe níor cheart ach go mbeadh tionchar an-bheag acu ar iascaigh, tar éis tógála.

Tá plé déanta ag Comhairle Contae Loch Garman agus a gcuid comhairleoirí ar conradh le IFI maidir le ráiteas modha chun an cuan i mBaile na Cúirte, Co. Loch Garman a dhreideáil agus a dhoimhniú. Is é a bheidh i gceist leis an obair sin ná dhá shruthchúrsa a athrú a théann isteach sa chuan, an leibhéal leapa sa chuan a dhí-uisciú agus a ísliú agus gach speiceas éisc sa cheantar atá i gceist a bhaint agus a aistriú sula ndéanfar na hoibreacha.

Freisin chomhoibriú IFI leis na hInnealtóirí Comhairleacha ar Chlár an Údarás Náisiúnta Bóithre (NRA) um Athchóiriú Droichead. Bhain an clár oibreacha le roinnt droichead ar fud na tíre a raibh ina measc 6 dhroichead i gCo. an Chabháin agus in abhantrach an Chladaigh agus na Graine. Cuimsíonn na hoibreacha ar na droichid sin neartú nó athsholáthar na deice, deisiúcháin ar obair chloiche, athphointeáil, uasghrádú ar uchtbhallaí, deisiúcháin ar sciúradh, suiteáil bacainní sábháilteachta agus baint fásra.

Forbairt Ghnáthóga Iascaigh

Rinneadh measúnú ar 370 láithreán abhann um forbairt iascaigh in 2016. Rinneadh cothabháil ar os cionn 51,500 méadar de shrutháin agus de bhrúcha locha agus rinneadh 21,700 méadar de shrutháin/bhrúcha locha a athshlánú ar fud na tíre i rith na bliana.

I mí an Mheithimh 2016, tugadh chun críche an chéad chéim de thionscadal mór um fheabhsú gnáthóige ar an Triomóg, Cill Cheallaigh, Co. Mhaigh Eo. D'fhorbair baill foirne an IFI agus baill foirne innealtóireachta ó Oifig na n-Oibreacha Poiblí (OPW) pleananna le haghaidh an tionscadail sin i mí an Mhárta. D'oibrigh an dá ghníomhaireacht go héifeachtach as lámh a chéile chun an tionscadal seo a chur i gcrích. Bhí canálú déanta ar chuid mhór den chainéal, i gceantar an tsráidbhaile, idir ballaí coincreíte agus bhí an ghnáthóg gan ghnéithe, gan ilghnéitheacht ar bith. Tá struchtúir tugtha isteach anois a thacaíonn le héisc chun aghaidh a thabhairt ar an bhfadhb agus tá sé feicthe cheana féin go bhfuil éisc ag úsáid na ngnéithe nua sin. Freisin tugadh isteach leapacha móra de ghairbhéal sceathraí i dtír háit agus, tá súil ann go dtarraingeoidh siad siúd bradán sceathraí i gcaitheamh na míonna agus na mblianta atá romhainn.

Rinneadh forbairt bhreise gnáthóige ar Aibhneacha Choill na Madraí, Bhaile an Alltaigh, Ballycurran agus Chorr na Móna i gCo. na Gaillimhe nuair a tugadh faoi phrúnáil fásra iomarcaigh cois abhann agus nuair a baineadh fiaile uisceach. Freisin cruthaíodh agus deisíodh linnte ar go leor cainéal ar fud abhantrach Abhainn na Gaillimhe chun uisce a choimeád siar i sruthanna atá buailte ag triomaigh chun déanamh cinnte go gcosnaítear bric óga.

Rinneadh prúnáil crann taobh le hAbhainn Chorr na Móna i gCrimlin, Co. an Chabháin, áit a raibh tollánú iomarcach ag cur isteach ar an uisce a bheith ag fail solais. Thug an OPW faoi oibríocht cosúil leis ar iarratas an IFI ar Shruth Annie in abhantrach Loch Cearra. Rinneadh prúnáil bruacha agus baint bac mór ar Sruth Bhaile an Phrútaigh in aice le hÁth Cinn, Co. na Gaillimhe. Gné riachtanach de chosaint gnáthóige é prúnáil crann mar go ligeann sé don solas dul isteach i ngrinneall na habhann, rud a chothaíonn caonach agus fásra eile agus a mhéadaíonn bithéagsúlacht na habhann ar an mbealach sin.

Cuireadh tús le dhá thionscadal um fheabhsú agus athchóiriú abhann ag deireadh mhí Lúnasa laistigh d'abhantrach Loch Síleann mar chuid den Chiste Iascaigh Lár Tíre (MFF). Rinneadh obair ar stráicí uachtair an Mountnugent River arb é a bhí i gceist léi ná gearradh agus glanadh an fhásra agus na gcrann fairsinge a bhí freagrach as tollánú tromchúiseach an tsruthchúrsa sin agus mar sin as laghdú ar bithéagsúlacht srutha.

Gnéithe Infrastruchtúir don tSlatiascaireacht a Fhorbairt

I rith 2016, cuireadh le chéile fardal cuimsitheach de struchtúir slatiascaireachta ar fud na tíre. Tiomsaíodh sonraí le haghaidh níos mó ná 4,900 struchtúr iascaireachta i mbunachar sonraí fairsing inar tugadh faoi deara an riocht, an t-ionad (grianghraf san áireamh) agus na comhordanáidí beachta le haghaidh gach struchtúir. Rinneadh taifead ar na struchtúir a raibh gá lena ndeisiú, a mbaint agus a n-athsholáthar agus cuimsíodh i gclár forbartha iad.

Tugadh faoi 47 togra maidir le feabhsú áiseanna slatiascaireachta ar chostas €871,372 agus mar thoradh ar na tograí cuireadh isteach 374 droichead coisithe, dreapa agus ardán agus cruthaíodh 78 áit iascaireachta nua. Rinneadh obair ar fheabhsú rochtana slatiascaireachta ag roinnt suíomhanna éagsúla.

Féach ar Aguisín III le haghaidh Oibreacha Forbartha maidir leis an tSlatiascaireacht

D'oibrigh baill foirne an IFI le clubanna slatiascaireachta agus Scéimeanna Fostaíochta Pobail (SFP) ar fud na tíre chun bonneagar iascaigh a chothabháil agus a fhorbairt. I measc na samplaí d'oibreacha móra ar tugadh fúthu mar a aithníodh ag an suirbhé tá Abhainn Fhia i gCo. Dhún na nGall áit a ndearnadh dreapaí a dheisiú nó a athsholáthar agus áit ar baineadh go hiomlán 23 dreapa. Baineadh 49 méadar de shiúlhbhealaigh, rinneadh 32 mhéadar de shiúlhbhealach a athsholáthar agus deisíodh 25 méadar de. Freisin cuireadh isteach 55 méadar de shreang neamhscliorrach.

Chuir baill foirne an IFI suas dhá dhreapa ar an mBóinn idir Baile Shláine, Co. na Mí agus Droichead Átha, Co. Lú, agus rinneadh ceithre dhreapa le haghaidh shlatiascairí Bhaile Shláine agus Rossan ar lascach an tSeandroichid, Co. na Mí. Rinne baill foirne an IFI dhá sheastán iascaireachta le haghaidh thaiscumar Halla na Rós agus bhí siad i mbun ghlanadh snámh ar Loch an Dísirt, Lochanna Dealbhna/Dhroim Chiara agus Choill an Chollaigh, Co. an Chabháin.

Ar an Muaidh cuireadh isteach an ceann deireanach de na struchtúir slatiascaireachta móra a bhí beartaithe don chuid den Mhuaidh dá bhfuil ceadúnas ag Cumann Slatiascairí Mhaigh Eo Thoir díreach le sruth ó Dhroichead Bhaile Átha Leathain ag cumar an Clonlee River. Chlúdaigh an droichead coise sin, a rinneadh roimh ré i mbunáit Loch Con, cainéal de os cionn 7.6m (25 troigh) agus éascóidh sé bealach isteach do shlatiascairí i gcuid den abhainn ina ndéantar go leor iascaireachta.

Tugadh faoi obair rochtana ar Loch Lios an Uisce, Carraig Mhachaire Rois, Co. Mhuineacháin, i rith mhí Iúil a chuimsigh glanadh snámha agus forbairt siúlhbhealaí chuig agus idir seastáin reatha chun scoileanna samhraidh ar fhorbairt slatiascaireachta óige a cheadú. Tugadh faoi dheisiúcháin ghinearálta agus uasghrádú ar bhóithre isteach agus áiteanna páirceála ar Loch Gharairis (Codanna na hEaglaise agus Cladach Haughton), Loch Gamhna (ceantar Dhoire na Feirste Thuaidh), agus páirceáil agus bealach isteach in ionad Loch Bhaile Charraig Álainn.

Chuimsigh oibreacha ar lascach Eske baint rosán agus fásra ó thart ar 14 struchtúr agus deisiú lámhráille ar shiúlhbhealach amháin os cionn bhaile Dhún na nGall. I measc na n-oibreacha a rinneadh ar lascach na hEidhne bhí athsholáthar dhá shiúlhbhealach a raibh dochar déanta dóibh ag tuilte, líontáin neamhscliorraigh a chur ar 6 struchtúr.

Rinneadh deisiúcháin ar an struchtúr snámha agus an cosán ar Loch na Loinge i gCo. Ros Comáin, tar éis go ndearnadh dochar dóibh le tuilte an gheimhridh.

Ó cuireadh droichead isteach le déanaí i Derrycabill tá feabhas tagtha ar an mbealach isteach chuig an tSuca le sruth ó Bhéal Átha Feorainne. Áit thábhachtach í seo um shlatiascaireacht liúis agus gharbhiascaireacht agus bhí sí scoite ó dúnadh an droichead mar gheall ar imní faoi shábháilteacht roinnt blianta ó sin. Rinne IFI idirchaidreamh le conraitheoirí agus le Comhairle Contae Ros Comáin chun ionaid um sheoladh báid a fheabhsú agus chun dhá dhreapa miotail nua um bhealach isteach slatiascaireachta a chur ar fáil ar an dá thaobh den droichead.

I mí Fheabhra 2016, d'oscail an tAire Stáit um Thurasóireacht agus Spórt, Michael Ring TD., an fhorbairt a críochnaíodh go gairid roimhe sin ar Loch an Chláir, Co. Mhaigh Eo, tar éis infheistíochta de €57k. Rinne IFI uasghrádú mór ar na saoráidí ag an loch, le suiteáil ceithre sheastán iascaireachta snámha, bealach isteach do chathaoireacha rothaí, cosáin agus comharthaí nua agus soláthar shaoráidí díghalraithe chun trealamh iascaireachta a ní agus scaipeadh speicis ionracha a chosc. Tógadh fálta freisin chun sábháilteacht taobh leis an uisce a fheabhsú agus chun fás plandaí agus crainn fiáine a spreagadh ar imeall an locha. Cuireadh i gcrích an obair i gcomhar leis an Scéim Fostaíochta Pobail agus is é Ciste Áiseanna na Ranna Comhshaoil a mhaoinigh í. Is i gcomhairle le Coiste Forbartha Loch an Chláir/Pháirc McMahon, a bhí mar ionadaí don phobail áitiúil, a rinneadh an obair.

Rialú ar Líobhógach Afracach (*Lagarosiphon major*) ar Loch na Coiribe

Lean an fhoireann bainistíochta fiaile ar aghaidh ag smachtú agus ag bainistiú na fiaile ionraí uiscí *Lagarosiphon major* (*L. major*) ar Loch na Coiribe uachtar i rith 2016. Tugadh faoi oibreacha rialaithe i 21 ionad atá sonraithe ar an léarscáil thall ina dtugtar sonraí freisin faoi na modhanna rialaithe a úsáideadh sna háiteanna sin.

Baineadh úsáid as trí mhodh rialaithe a chuimsigh gearradh meicniúil, eisiamh solais agus úsáid á baint as matrach siúite agus piocadh de lámh in áiteanna ina raibh sraitheanna singile timpeall na n-áiteanna bainistithe. Rinneadh cóireáil ar 139,100m² (13.9ha) de cheantar locha.

Modh	Achar M ²
Rialú meicniúil	90,410
Matrach siúite	47,560
Piocadh de lámh	1,130
Iomlán	139,100

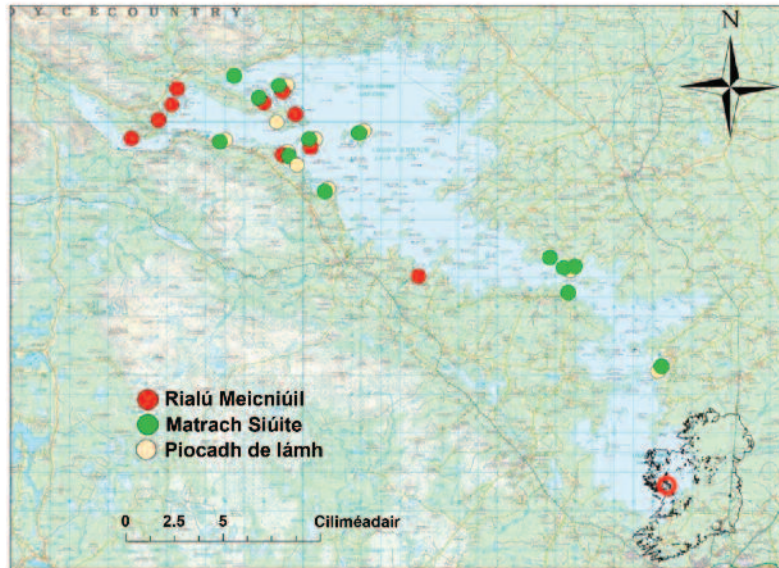
Tábla 4: Achar locha cóireáilte de réir modha

Rinneadh gearradh meicniúil in deich n-ionad timpeall an locha a raibh cóireáil déanta orthu go léir roimhe sin. Léirigh an gá leanúnach le cuairt a thabhairt arís a éasca agus atá sé do *L. major* teacht chun cinn arís mura gcoimeádtar smacht air. Is féidir le sraitheanna singile den fhaile inmhíolú nua a thosú agus cabhraíonn an ghaoth chomh maith le gluaiseacht bád lena scaipeadh. Is féidir le píosaí fiaile a fhágtar, ar ndóigh, tar éis an phróisis mheicniúil um smachtú cur le hinmhíolú arís chomh maith.

Cuireadh tús le smachtú le matrach siúite i mí an Mheithimh agus leanadh ar aghaidh leis go dtí mí na Samhna. Leis an aimsir shéimh bhí an fhoireann in ann tumadh ar feadh tréimhse níos faide agus leagadh 47,560m² (4.76ha) de mhatrach i dtí ionad déag i rith an tsamhraidh agus an fhómhair in 2016. Ba é sin an méid ba mhó de shiúit ar baineadh úsáid as i gcaitheamh séasúir suas go dtí seo.

Baineadh úsáid as piocadh de lámh chun sraitheanna singile a bhí scaipthe anseo is ansiúd a bhaint. Tá an modh sin ríthábhachtach chun go n-éireodh le matrach siúite agus is é atá i gceist leis ná go snámhfadh tumadóirí go himeall na gcriosanna cóireáilte chun aon sraith nó ionad singil imeallach a aithint atá ró-bheag go mbeadh gá le leatháin mhatraigh siúite orthu. Piocadh sraitheanna fiaile de lámh in ocht n-ionad agus rinneadh cóireáil ar achar iomlán de 1,130m² (0.1ha).

I mí na Samhna rinneadh suirbhé ar láithreáin leochaileacha fhéideartha a bhí oiriúnach um choilíniú ag an líobhóg Afracach san abhantrach íochtair. Níor tháinig an fhoireann trasna aon fhianaise de *L. major* in abhantrach íochtair Loch na Coiribe ó dheas ó Bhá Eanach Dhúin.

Áiteanna ar Loch na Coiribe ina ndearnadh bainistíocht fiaíle

Mar gheall ar easpa bunúis reachtúil nó leithdháileadh sonracha buiséid leantar ar aghaidh ag athbhreithniú inbhuanaitheacht an iarrachta chun fiaí a bhainistiú ar Loch na Coiribe.

An Breallach Áiseach

Tugadh taifead den chéad uair ar an mBreallach Áiseach (*Corbicula spp.*) i gcóras na hÉirne ar an 18 Eanáir, nuair a thángthas ar 2 Bhreallach Áiseach i suirbhéanna gabhála Eckman le sruth ó Mhuirne Riversdale ar an Éirne faoi bhun Bhéal Tairbirt. Bhí suirbhé á dhéanamh ar an gceantar mar chuid de shuirbhé bliantúil ar Uiscebhealach na Sionainne-na hÉirne um speicis ionracha. Cuireadh an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS), an tIonad Náisiúnta le Sonraí Bithéagsúlachta, Comhairle Contae an Chabháin, an Roinn Cultúir, Ealaíon agus Fóillíochta (DCAL) Thuaisceart Éireann, BSL agus Uiscebhealaí Éireann ar an eolas.

Tar éis soláthair ag deireadh 2015, tugadh feistiú ar bhonn allamuigh an IFI in Aonad F7 Páirc Ghnó Network Enterprise, Cill Chomhghaill, Co. Chill Mhantáin chun críche in 2016. Roghnaíodh an t-ionad ar bhonn é a bheith gar go leor do phríomhaibhneacha Bhaile Átha Cliath, an Life, an Deargail, Abhainn Fheartraí agus Abhainn Abhóca), an príomhlíonra bóithre (M50 agus an líonra bóithre náisiúnta mór agus an M11 san áireamh) agus áiseanna um sheoladh bád cósta sna Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin.

Taighde & Forbairt 2016

An Clár Suirbhé Taighde Náisiúnta (NRSP) - Locha & Aibhneacha (L&R) agus an Clár Náisiúnta maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús (NCFP)

Bunaíodh Clár Suirbhé Taighde Náisiúnta IFI (NRSP-L&R) in 2015 mar chuid de chleachtas athstruchtúraithe laistigh den Rannóg Taighde agus Forbartha sa Rannóg Taighde agus Forbartha. In 2016, cuireadh sainchúram um iasc garbh agus liús (NRSP-NCFP) leis an bhfoireann.

Is iad príomhfheidhmeanna an fhoireann NRSP ná saineolas a chur ar fáil ó thaobh mhodheolaíochtaí samplála agus tacaíocht allamuigh do roinnt clár taighde agus taighde agus monatóireacht a dhéanamh ar lochanna agus aibhneacha sna ceantair; an breac donn, garbhiasc agus an liús, agus an Chreat-Treoir Uisce (CTU) (an Ruabhreac Artach san áireamh). Tá idirchalabhrú modha agus forbairt fuaimíochta uisce faoi dhlínse na foirne freisin.

Faoi láthair tá brú mór ar acmhainní an IFI ó thaobh monatóireachta ar éisc WFD a thógáil chun críche. Tá cuid mhór gnéithe coitianta ag gabháil le monatóireacht WFD agus clár taighde eile IFI; mar tá modhanna um shampláil éisc á gcur i gcomparáid lena chéile agus á mbeachtú agus samhlaítear, ó 2017 ar aghaidh, nuair a bheidh beachtú déanta ar mhodhanna caighdeánacha, go dtabharfar faoi aon suirbhé amháin, áit is infheidhme, chun stoic éisc i ndobharlaigh a mheas chun níos mó ná aon chuspóir amháin a chlúdach (ach amháin i gcás go dteastaíonn cuir chuige mhalartacha samplála le haghaidh staidéar sonrach do speicis), e.g. (i) an breac donn agus WFD, (ii) iasc garbh agus breac donn agus WFD, (iii) an Ruabhreac Artach agus WFD, etc.

Freisin tá an fhoireann NRSP ag tabhairt faoi shampláil gan choinne i go leor dobharlach chun eolas/samplaí géiniteacha agus eile a bhailiú a d'fhéadfadh a bheith úsáideach le haghaidh clár eile (e.g. sonraí faoin eascann, sonraí faoin mbreac geal, etc.).

Monatóireacht Éisc faoin gCreat-Treoir Uisce (CTU)

In 2007, chuir IFI tús le clár monatóireachta éisc chun measúnú a dhéanamh ar shláinte aibhneacha, lochanna agus inbhir/murlaigh na hÉireann. Tá an obair seo ag teastáil chun riachtanais CTU an AE (a rinneadh a thrasú i reachtaíocht na hÉireann - I.R. Uimh. 722 de 2003) a chomhlíonadh. Rinneadh an tsuirbhéireacht trí mhodhanna oibre caighdeánacha de chuid na hEorpa (caighdeán SEN). Tagann níos mó ná 300 limistéar uisce (aibhneacha, locha agus réimsí idirchriosacha (inbhir agus murlaigh)) faoi scáth chlár chuimsitheach trí bliana IFI don mhonatóireacht thráthleanúnach ar iasc. Úsáidtear an t-eolas a bhailítear i ngach suirbhé chun 'stádas eiceolaíochta' a bhronnadh ar gach dhobharlach, ó stádas ard go stádas íseal.

Ó bhí 2015 ann, tá an fhoireann NSRP freagrach as monatóireacht éisc faoin CTU in aibhneacha agus i lochanna amháin, ach tugann siad tacaíocht i bhfoirm foirne agus saineolais don chlár idirthréimhseach suirbhé uisce. Tá an clár monatóireachta abhann faoin CTU á athbhreithniú faoi láthair ag an nGníomhaireacht um Chosaint Comhshaoil (GCC), i dteannta le IFI agus le heagraíochtaí eile agus meastar go bhféadfadh sé athrú go cur chuige bunaithe ar abhantrach innéacs chun freagairt agus brú fadtéarmach a mheas ó 2018 ar aghaidh.

Rinneadh suirbhé i rith 2016 ar 17 ionad locha agus 36 ionad abhann ó chlár monatóireachta maoirseachta an CTU agus sannadh stádas éiceolaíoch éisc dóibh. Ina theannta sin, ríomhadh stádas éiceolaíoch éisc le haghaidh na n-ionad locha agus abhann a ndearnadh suirbhéireacht orthu chun críocha IFI, ar nós clár taighde IFI ar an mbreac geal, ar gharbhéisc agus ar an liús; agus clár taighde ar ruabhrí. Sna suirbhéanna CTU freisin cuireadh eolas ar fáil do chlár taighde IFI ina ndiaidh.

Tá tuairiscí ar na dobharlaigh ar fad a ndearnadh suirbhéireacht orthu in 2016 á dtarraingt suas faoi láthair agus foilseofar iad ar láithreán gréasáin an CTU (www.wfdfish.ie) in am is i dtráth.

Aibhneacha 2016

Chomh maith leis an monatóireacht CTU, rinneadh suirbhé ar 149 ionad abhann i 39 abhantrach i rith 2016, le haghaidh cuspóirí éagsúla, e.g. taighde ar an mbreac donn, measúnú téarnaimh tar éis shlad éisc, idirchalabrá modha, measúnú brú, etc.

Tugadh taifead ar ocht gcinn déag de speicis éisc, an breac geal ina measc agus ar aon speiceas hibrideach amháin le linn 185 suirbhé (taighde CTU agus IFI) in 2016. I gcás ceithre hionaid ní dhearnadh taifead ar iasc ar bith. Ba é an breac donn an speiceas ba choitianta a taifeadadh, agus é le fáil i 72% de na hionaid a ndearnadh suirbhéireacht orthu, agus ina dhiaidh sin an bradán (37%), an chailleadh rua (34%), an bodairlín (30%), an róiste (29%), an garmachán (22%), an eascann (22%), an péirse (20%), an liús (14%) an loimpre (12%), an bhrannóg (11%), hibridí róiste x bran (8%), bran agus ruán (2%) agus an déas, an leith, an breac dea-dhathach agus an breac geal (1%).

Loimpre óg

Lochanna 2016

Rinneadh suirbhé ar sheacht loch chomh maith leo siúd a ndearnadh suirbhé orthu le haghaidh chuspóirí CTU, agus é mar aidhm eolas a chur le chéile faoi struchtúr aoise, aiste bia, ráta fáis, flúirse, don bhreac donn, don gharbhéisc agus don liús; agus taighde ar an ruabhreac artach chun bonn eolais a chur faoi bhearta caomhnaithe agus bainistíochta.

Rinneadh taifead ar 15 speiceas éisc (tá an breac geal curtha san áireamh mar 'chineál' ar leithligh bric) agus dhá chineál hibride sna 24 loch a ndearnadh suirbhé orthu (taighde CTU agus IFI) i rith 2016. An eascann an speiceas éisc ba chomónta a rinneadh taifead air, ar aimsíodh é i 95.8% de na lochanna a ndearnadh suirbhéireacht orthu. Tháinig an phéirse, an breac donn, an liús, an róiste, hibridí róiste x bram agus an bram ina dhiaidh sin agus iad le feiceáil i 79.2%, 70.8%, 62.5%, 54.2%, 29.2% agus 29.2% de lochanna faoi seach. Áit ar tugadh taifead ar an mbraon, ba gnách go bhfaightí an róiste agus a hibrid chomh maith. Ba í an eisceacht ná Loch Bhéal Haibhil, áit arbh é an bram an t-aon speiceas ciprinide a taifeadadh. I gcoitinne, ba iad salmainidí an speiceas ceannasach i lochanna an tuaiscirt, an iarthair agus an iardheiscirt. Aimsíodh breac geal i dt trí loch; Loch Bhéal Trá, Loch an Ghleanna agus Loch na Coille Móire. Tugadh taifead ar an ruabhreac Artach i dt trí loch; Loch Sindile, Loch an Ghleanna agus Loch na Coille Móire.

Chomh maith leis an tsuirbhéireacht chaighdeánach a rinneadh ar stoc éisc don CTU, rinneadh suirbhéanna fuaimíochta uisce i gcrios peiligeach Loch Deirgirt agus Loch an Phairtín.

Idirchalabrá Modha (lochanna agus aibhneacha)

In 2016, roghnaíodh trí loch chun comparáid a dhéanamh idir na modhanna samplála a úsáideadh ar na cláir CTU agus bric dhoinn (Loch Conn, Loch Deirgeirt, agus Loch Inse Uí Chuinn) mar chuid de chleachtas um idirchalabrá modha.

Rinneadh suirbhé ar láithreáin dhá huair in 2016 i fo-abhantracha roghnaithe na Siúire mar chuid de staidéar chun scrúdú a dhéanamh ar an bhféidearthacht um modh iascaireacht báid 10-nóiméid.

Lochanna

Mar chuid de Chlár IFI um lascaigh Locha an Bhric Dhoinn rinneadh suirbhé ar dhá loch chun stádas stoic an bhric dhoinn a mheas, Loch Conn agus Loch Inse Uí Chuinn.

Aibhneacha

Leanadh ar aghaidh in 2016 le hobair chlár IFI maidir le DNA micrisatailíte an bhric dhonn i gcomhar le hOllscoil na Banríona, Béal Feirste. Áirítear sa chlár atá ann faoi láthair aibhneacha i mBaile Átha Cliath (an Life, an Dothra agus an Tulcha), Abhantrach na Muaidhe agus Córas Lárnach na Sionainne (Cora Droma Rúisc theas go dtí an tSuca, Loch Rí agus Abhainn na hUíne san áireamh). Cuireadh tús leis na tionscadail seo in 2014 agus táthar ag súil go gcuirfear i gcríoch iad in 2017. Tá anailís saotharlainne agus sonraí faoi lán tseoil. Tá tuarascálacha idirthréimhse faoi na trí thionscadal reatha ar fáil le feiceáil ar láithreán gréasáin an IFI.

Feabhsúchán ar Shrutháin

Lean IFI ar aghaidh ag tacú le roinnt clár um fhorbairt srutha le haghaidh salmainidí i rith 2016 trí chomhairle a thabhairt faoi oibreacha oiriúnacha um feabhsú gnáthóige. Ba é cuspóir na n-oibreacha seo ar fad cumas na n-aibhneacha agus na srutháin seo le haghaidh scéachtanna agus iasclanna a fheabhsú. I measc na n-aibhneacha a cuireadh san áireamh faoi fheabhsú srutha bhí; an Abhainn Dhubh (Co. na Mí), Abhainn Chill Mhurchon (fo-abhainn Abhainn Bhaile Easa Dara) (Co. Shligigh), An Deargail Uachtair (Co. Bhaile Átha Cliath), Abhainn Finiglass (An Coireán, Co. Chorcaí) agus Abhainn Clodiagh, Co. na hIarmhí).

An Clár maidir leis an Iasc Garbh agus an Liús

Bunaíodh clár iasc garbh agus liúis in 2015. Is í aidhm an chlár seo ná leas a bhaint as tacair sonraí atá ann cheana (mar shampla, monatóireacht an CTU ar lochanna agus aibhneacha), agus cuireann na suirbhéanna stoc éisc agus na cláir samplála atá bunaithe ar mhaitrís d'ionaid agus a chuimsíonn réimse de thípeolaíochtaí locha. Tabharfaidh an bailiúchán ar shonraí stoic agus eolas bitheolaíoch éiceolaíoch ginearálta agus sonrach do speicis aghaidh ar na bearnaí san eolas agus cuirfidh siad bonn eolais níos fearr faoi straitéisí bainistíochta sa todhchaí. Chomh maith leis na lochanna siúd a luadh thuas, rinneadh suirbhé ar cheithre loch chun críocha taighde ar gharbhéisc (Baile Uí Choirc (Co. na hIarmhí), Loch Bhéal Haibhil (Co. Liatroma), Loch Dhoire Shoic agus Loch an Leathbhaile (Co. Mhaigh Eo)).

Rinneadh Leictriascaireacht Samplála Fhlúirse Ionaid (PASE) ar bhonn pólótach in 2015 agus leanadh ar aghaidh leis ar Loch Mucnú (Co. Mhuineacháin) in 2016. Chomh maith le comharthaí a thabhairt faoi rath sceitheadh ciprinidí, díríonn PASE ar éisc óga agus is féidir leis cainníochtú a dhéanamh ar athróa ghnáthóga ar scála beag ag líon an-mhór suíomhanna scoite. Tugann na sonraí le fios gur tharla laghdú ar líon na gciprinidí óga in 2016 i gcomparáid le 2015. Freisin bhí laghdú suntasach ar líon na n-iasc óg idir Lúnasa agus Meán Fómhair 2016.

Tá roghanna aiste bia an liúis ríthábhachtach chun daonraí liúis agus bric a láimhseáil in uiscí na hÉireann. Chun aghaidh a thabhairt air sin, chuir IFI tús le tionscadal nua i rith 2016: *An Liús in Éirinn: Eolas agus Uirlisí a Fhorbairt chun Tacú le Beartas agus Bainistíocht*. Tá aiste bia an liúis á scrúdú agus á cur i gcomparáid i gcaitheamh dhá mhí dhéag in dhá loch ina bhfuil an breac agus an róiste chomh maith: (a) loch bainistithe agus baint gníomhach liúis ar siúl ann (Loch Con, Co. Mhaigh Eo) agus (b) loch neamhbhainistithe gan aon bhaint liúis (Loch Dairbhreach, Co. na hIarmhí). Déantar sampláil allamuigh gach mí agus úsáid á baint as báid bhuama leictriascaireachta IFI. Faightear ábhar boilge an liúis bheo agus úsáid á baint as próiseas ar a dtugtar Níochán gastrach (nó caidéalú boilge) arb é atá i gceist leis ná ábhar bholg an éisc a shruthlú le méid beag uisce. Cuirtear san áireamh liúis de gach aicme aoise sa staidéar. Rinneadh scrúdú ar 412 bolg liúis ón dá loch idir Lúnasa agus mí na Nollag 2016. Freisin tugadh taifead ar thomhais mhorfaiméadracha ar liús gafa. Leanfar ar aghaidh le sampláil i 2017, agus cuimseofar na torthaí a gheofar i samhaltacha matamaitice ina scrúdófar an t-idirghníomhú idir an liús agus an breac. Cabhróidh bailiú an eolais ríthábhachtach sin faoi iascaigh le bainistiú an liúis mar speiceas ann féin.

An Clár Náisiúnta maidir leis an mBradán agus an mBreac Geal

Sa chlár leathan sin cuirtear fáilte roimh mhonatóireacht agus thaighde ar stoic bhradáin agus an bhric ghil chun stádas stoic a mheas le gur féidir comhairle eolaíochta a thabhairt ar mhaithe le bainistíocht agus chun tuiscint a fheabhsú ar a n-éiceolaíocht fionnuisce, agus freisin a n-éiceolaíocht mhara gar don trá. I measc na staidéar éagsúil atá maoinithe go himheánach agus go seachtrach araon tá:

Comhairle faoi Bhainistíocht Náisiúnta an Bhradáin/Aimsiú Teorann Caomhantais (TC)

Tá an fhaisnéis bhliantúil eolaíochta maidir le stoic an bhradáin, agus an páipéarachas a ghabhann leis, curtha amach ag Buainiste Eolaíochta maidir leis an mBradán (SSCS) agus is féidir é a íoslódáil ó láithreán gréasáin an IFI ag www.fisheriesireland.ie/fisheries-management-1/salmon/639-the-status-of-irish-salmon-stocks-in-2015-with-precautionary-catch-advice-for-2016. Chun tacaíocht a thabhairt don chomhairle eolaíochta a thug an SSCS do bhainisteoirí IFI i séasúr bradáin 2017, rinneadh lascaireacht Leictreach Uile-Abhantraí (CWEF) a chur i gcrích i 35 abhantrach in 2016 chun flúirse agus dáileadh bradáin óga a mheasúnú. Feidhmíonn an t-innéacs seo mar athróg ionadach do líon na mbradáin sna haibhneacha agus i go leor córas is iad na torthaí seo amháin a thugann sonraí dúinn faoi sceitheadh bradáin sna habhantracha seo. Tugadh cuairt ar 1,300 láthair i rith na bliana 2016. I rith naoi mbliana tosaigh an chlár (2007-2016), rinneadh 376 suirbhé abhantraí i 136 abhantrach agus chuimsigh siad siúd 8,618 suirbhé ar ionaid aonair. Maidir le comhairle eolaíoch don bhliain 2016, agus bunaithe ar shonraí CWEF seo, táthar á thuar go mbeidh cúig abhainn déag níos ísle ná an Teorainn Caomhantais, ach a raibh meán ard acu maidir le hinnéacs an bhradáin óig ar fud na habhantraí (i.e. ≥ 17 iasc/5-nóim thar an tréimhse 2007-2016), agus moladh go n-osclofaí iad ar bhonn slatiascaireachta gabháil agus scaoileadh. Tá sraith cuimsitheach de na tuarascálacha faoin gclár bainistíochta IFI maidir leis an mbradán ar fáil ar láithreán gréasáin IFI ag www.fisheriesireland.ie/Fisheries-management/salmon-management.html

Bunaithe ar an gcomhairle eolaíochta a thug an SSCS, shocraigh lucht bainistíochta an IFI, as na 143 abhainn blátháin ar fud na tíre, go mbeadh 44 abhainn oscailte um iascach fómhair, go mbeadh 27 abhainn oscailte um shlatiascaireacht gabhála agus scaoilte agus bheadh 72 abhainn dúnta sa bhliain 2016. As na 16 abhainn bradáin earraigh, bhí 12 abhainn ar oscailt, agus bhí 4 cinn oscailte um ghabháil agus scaoileadh in 2016.

Abhantrach Innéacs Náisiúnta an Bhradáin (NSIC) – Abhantrach Abhainn na hOirimhe

Is é abhantrach Abhainn na hOirimhe, Co. na Gaillimhe, an abhantrach innéacs náisiúnta bradáin um dhaonraí bradáin agus bric ghil in Éirinn. Is ionann topagrafaíocht abhantrach Abhainn na hOirimhe, a mheascann fo-abhantrach craobh-abhainn ina dtéann isteach aibhneacha agus lochanna, agus topagrafaíocht gnáth-ghnáthóige um bhradáin imirceacha in Éirinn.

Tá clár fadtéarmach monatóireachta i bhfeidhm ar fho-abhantrach Tawnyard Lake an NSIC ó bhí 1985 ann. Idir mí Mhárta agus mí Iúil 2016, rinneadh 2,089 gealóg bric ghil (óga) agus 61 dádaigh bric ghil (fásta) a thaifead ag an ngaiste atá lonnaithe i dtreo bhéal na habhann in aice le cainéal sceite an locha; rinneadh monatóireacht ar an mbradán agus an mbreac geal a tháinig ar ais agus chuaigh 479 bradán agus 3,357 breac geal san iomlán suas tríd an ngaiste/áiritheoir éisc atá suite taobh le hEas Liath i rith 2016.

Tá an NSIC ríthábhachtach chun monatóireacht a dhéanamh ar dhaonra bric ghil Abhainn na hOirimhe faoi láthair agus amach anseo agus ceadóidh sé measúnú ar thionchar fachtóirí comhshaoil, leibhéil míolta farraige ina measc, ar stoc an bhric ghil. In 2014, rinneadh infheistíocht chun feabhas a chur ar chumais taighde agus mhonatóireachta. Mar pháirt den infheistiú seo, cuireadh isteach réimse de ghlacadóirí fuaimíochta uisce sa Chaoláire Rua le monatóireacht a dhéanamh ar ghluaiseacht agus ar chónaitheacht bradáin agus bric ghil sa timpeallacht mhara. Is cuid lárnach an réimse seo de chlár 5 bliana chun fiosrúchán a dhéanamh ar chéim mhara na n-aibhneacha salmainide agus tá sé tuairiscithe sa Tionscadal Aibhneacha Salmainide an Iarthair thíos.

Cuireadh tús le clár monatóireachta nua míolta mara don bhreac geal i mBealtaine 2015, i gCuan an Chaoláire Rua agus leanadh ar aghaidh leis in 2016, le forbairt eangach mála loruach. Beirtear ar bhric gheala beo sa líon mála, déantar monatóireacht orthu le haghaidh míolta mara, cuirtear lipéad orthu agus scaoiltear leo arís. Tugadh taifead ar bhric gheala ina raibh an meánfhlúirse míolta mara an-ard (47.3 ar an meán) i mí na Bealtaine 2015 ach bhí an fhlúirse míolta mara (2.3 ar an meán) an-íseal in earrach 2016. Úsáidfear an líon mála san Earrach chun inmhíolú mhíolta mara agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag míolta ó fheirm bhradáin an Chaoláire Rua ar stoc bhradáin fhiáin agus bhric gheal sa Chaoláire Rua a fhiosrú.

Cuireadh tús in earrach 2016 le tionscadal nua inar úsáideadh teicneolaíocht chlib PIT (*Passive Integrated Transponder/Trasfheagróir Comhtháite Éighníomhach*) chun mortlaíocht an bric ghil agus an bhradáin ó ghealóg go hiasc fásta (filleadh ar fhionnuisce) a shocrú. Rinneadh clibeáil PIT ar 1,020 gealóg bradáin agus 667 gealóg bric ghil i rith imirce gealóg san earrach. Ba é meáncheatadán na mbreac geal a d'fhill ar Abhainn na hOirimhe mar fhionnóg (i.e. sa bhliain chéanna ina ndearna siad imirce mar ghealóga) ná 25% i 2016, figiúr atá cosúil leis na rátaí fillte stairiúla. Déanfar measúnú bliantúil ar mharthanas mara an bhric ghil gach bliain i gcoinne bhrú inmhíolaithe na míolta mara i gCuan an Chaoláire Rua. Fillfidh gealóga bradáin a ndearnadh clibeáil orthu in earrach 2016 ar Abhainn na hOirimhe in 2017, mar aon iasc mara geimhridh amháin agus socrófar tomhas díreach ar mharthanas mara.

Rinneadh dul chun cinn suntasach in 2016 maidir le staidéir shonracha ar scaipeadh spásúil, stair gnáthóige agus saoil na mbreac geal óg. Tugadh faoi leictriascaireacht agus clibeáil PIT ar an mbreac geal óg, tomhas ar athraitheacht ghnáthóige agus monatóireacht ar na bric gheala imirceacha agus tá anailís á déanamh ar an sonraí chun samhaltacha táirgthe an bhric ghil a fhorbairt d'Abhainn na hOirimhe a mbeidh feidhm acu um bhainistíocht an iascaigh agus iascaigh bric ghil eile.

Tionscadal Aibhneacha Salmainide an Iarthair

Is í aidhm Thionscadal Aibhneacha Salmainide an Iarthair ná fiosrú a dhéanamh ar imirce, scaipeadh, úsáid gnáthóige agus marthanais ghealóga an bhric ghil agus an bhradáin sa timpeallacht mhara in áiteanna ar chósta thiar na hÉireann agus úsáid á baint as teiliméadracht fuaimíochta, agus chun tionchair na míolta mara ar na speicis sin a shocrú. Feabhsóidh an t-aschur ón tionscadal seo an tuiscint ar an éiceolaíocht salmainide ar farráige agus ceadóidh sé measúnú ar thionchair na forbartha (e.g. feirmeacha gaoithe, forbairt cuanta, dobharshaothrú éisc eite etc.) ar aibhneacha salmainide fiáine chun gur féidir measúnú tionchair timpeallachta agus pleanáil spásúil diongbháilte a dhéanamh.

Díríodh ar dtús sa tionscadal (2014) ar Abhainn na hOirimhe (An t-Innéacs Náisiúnta Salmainidí (NSIC), Cuan an Chaoláire Rua agus na huiscí cósta mórthimpeall. In 2016, méadaíodh an tionscadal go Cuan na Gaillimhe mar gur aithníodh go raibh easnamh san eolas faoi úsáid gnáthóg mara ag an mbreac geal sa bhá.

Abhainn na hOirimhe (NSIC)

I mbliain 3 den chlár seo (2016) rinneadh clibeáil fuaim ar 25 gealóg bric ghil agus 1 iasc sceite & scaoileadh iad in Abhainn na hOirimhe in earrach 2016. Bhí líon na n-iasc sceite íseal mar gheall ar dhrochmarthanais mara in 2015. Is gealóga bradáin amháin a aimsíodh ag feirm bhradáin an Chaoláire Rua in Earrach na bliana 2016 agus tugadh taifead ar leibhéal íseal míolta maidir leis na héisc sin. Léirigh gealóga an bhric ghil patrúin difreálacha ó thaobh gluaiseachta: rinne roinnt díobh imirce amach as an gCaoláire Rua agus d'fhan roinnt eile istigh sa bhfiord. In 2016, tháinig 12% de na gealóga clibeáilte ar ais chuig an bhfionnuisce ach níor tháinig aon éisc sceite ar ais.

Cuan na Gaillimhe

In 2016, rinne an IFI infheistíocht mhór chun feabhas a chur ar acmhainn taighde agus mhonatóireachta sa chuan faoi Chlár Aibhneacha Salmainide an Iarthair. Cuireadh isteach raon de ghlacadóirí fuaimíochta uisce ón Spidéal go dtí an Cionn Dubh chun monatóireacht a dhéanamh ar ghluaiseacht an bhric ghil agus an bhradáin isteach sa chuan agus amach uaidh agus rinne líonra glacadóirí sa chuan istigh monatóireacht ar ghluaiseacht agus chónaí sa timpeallacht mhara. Rinneadh an staidéar a mhaoiniú i bpáirt freisin faoi chiste an Chláir Náisiúnta um Rochtain ar Bhonneagar (NIAP), SmartBay. I mbliain 1 den chlár sin (2016) rinneadh 30 gealóg bradáin fhiáin a chlibeáil agus a scaoileadh ag Cora na mBradán ar Abhainn na Gaillimhe. Tháinig 90% de na héisc sin slán go dtí an chéad shraith de ghlacadóirí atá suite sa chuan áit a dtagann Abhainn na Gaillimhe isteach. Rinne formhór na n-iasc sin an turas laistigh de 24 huairé an chloig.

In abhantrach Dhún Coillín agus sna huiscí cósta timpeall uirthi rinneadh 10 ngealóg bric ghil agus 26 breac geal níos mó a chlibeáil agus a scaoileadh. Léirigh na bric gheala (gealóga agus éisc níos mó) go leor patrún gluaiseachta éagsúla a bhfuil anailís á déanamh orthu. Tá cuid de na clibeanna fuaimíochta feistithe le méadair luasghéaraithe a tharchuireann sonraí luasghéaraithe chomh maith leis na sonraí ionaid. Soláthraíonn na sonraí luasghéaraithe luasghéarú dinimiciúil coirp foriomlán a scálaíonn ar bhealach beagnach líneach le húsáid ocsaigine, agus feidhmíonn sé sin mar athróg ionadach um úsáid fuinnimh. Táthar i mbun na sonraí luasghéaraithe a thrasthagairt le hionad an éisc féin, rud a ligeann 'fírdhreacha fuinnimh' sonracha a thógáil, ina dtugtar sonraí faoi cá háit, cathain agus conas a chaitheann an breac geal a chuid ama sa chuan. Ligfidh eolas den sórt sin don IFI a mheasúnú cibé acu an próiseas éighníomhach nó gníomhach é díomuaíne nó cónaí in ionaid pháirteacha nuair a bhreathnaítear air i dteannta le samhaltacha hidreagrafacha cartlannaithe den limistéar staidéir.

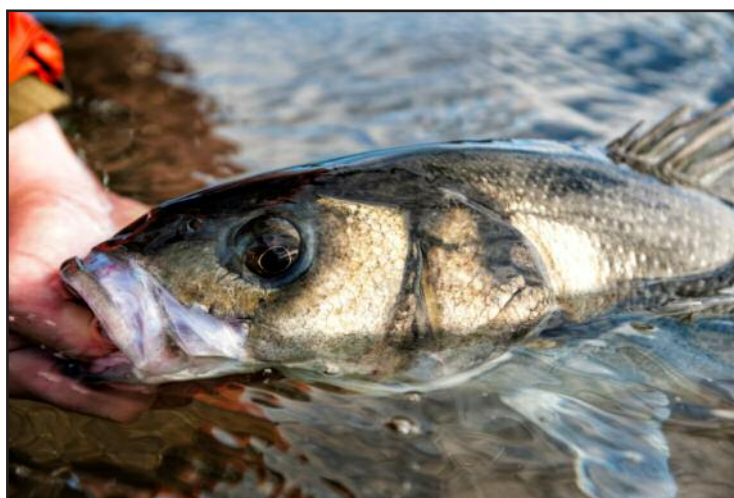
Tionscadal Chases

Tá IFI ag obair i gcomhpháirt le taighdeoirí ó Ollscoil Eolaíochta agus Teicneolaíochta na hIorua (agus le comhpháirtithe idirnáisiúnta eile) mar chuid den tionscadal CHASES. Is í aidhm fhoriomlán an tionscadail ná scrúdú a dhéanamh ar thorthaí an athraithe ar úsáid talún agus na gníomhaíochta daonna ar an mbreac geal mar gheall ar an laghdú mór ar dhaonraí le blianta beaga anuas. Cuirfidh IFI le (a) comhanailís ar scálaí stairiúla agus reatha an bhric ghil as Éirinn agus an Iorua agus (b) bainfidh siad úsáid eisídiú léasair mais-speictriméadar plasma cúpláilte go hionduchtachin ar bhealach úrnua chun scrúdú a dhéanamh ar éifeacht na ngníomhaíochtaí daonna ar fhás an bhric ghil agus a gcónaí san fharraige. Leis an bpacáiste oibre déanfar comparáid idir tréimhse fáis agus cónaí mhara an bhric ghil i gceantair ina bhfuil dobharshaothrú éisc eite agus i gceantar rialaithe i gcuanta roghnaithe in Éirinn agus san Iorua bunaithe ar bhrath athruithe caolchúiseacha ar chomhdhéanamh eiliminte na scálaí.

Is é IFI an comhlacht reachtúil ar a bhfuil freagracht as comhairle a chur ar an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, faoin mbeartas agus faoi straitéisí náisiúnta maidir le slatiascaireacht farraige in Éirinn. Sa chlár MSF cuirtear fáilte roimh staidéir ar speicis a bhfuil ina measc bas, ealásmabrainciaigh, agus an lannach glas chomh maith le measúnuithe rialta ar stádas speicis éisc in uiscí idirthréimhseacha.

An Clár Náisiúnta Baise

Eisemal Baise

I measc na staidéar monatóireachta agus measúnaithe ar tugadh fúthu faoi chéimeanna saoil éagsúla na baise in 2016 bhí:

- Rinneadh monatóireacht bhliantúil arís ar an mbas óg i seacht n-inbhear. Le láithreach chomhsheasmhach na baise óige ar feadh dhá thréimhse suirbhé i ndiaidh a chéile dearbhaíodh ceithre cinn mar iasclanna bunaithe don bhas óg.
- Shocraigh staidéar míosúil ar ghnáthóg na baise óige i gcaitheamh sé mhí in Inbhear na Sláine tráth tosaigh a láithreachta san inbhear agus a n-imeacht ina dhiaidh sin sa gheimhreadh, is é is dóichí go dtéann siad go huiscí níos doimhne.
- I dtrálaeireacht in ionaid in uiscí idirthréimhseacha san Abhainn Dhubh i Mumhan (Co. Chorcaí) agus Bhearú (Co. Cheatharlach, Co. Loch Garman) thángthas trasna ar bhas a bhí 1 bhliain d'aois agus níos sine i gcomhréir leis na blianta roimhe sin.
- Tá sampláil ar scála baise faoi threoir slatiascairí fós ina sócmhainn luachmhar don mheasúnú ar struchtúr dhaonra fásta na baise; Rinneadh aosú ar 2,700 de scálaí baise fásta ó 2013, 349 díobh sin in 2016. Shonraigh anailís ar aosú go bhfuil aicme na bliana 2007 fós chun tosaigh i ngabhálacha don cheathrú bliain as a chéile.
- Leantar ar aghaidh ag oibriú an chláir clibeála baise in áiteanna éagsúla ar fud an chósta. Rinneadh clibeáil ar 980 bas ó 2013-2016; Rinneadh clibeáil ar 182 bas in 2016. Rinneadh ceithre bhas clibeáilte a athghabháil in 2016.

- Príomhinbhir iasclainne don bhas óg a aithint – tugann sonraí reatha an tsuirbhé le tuiscint nach dtacaíonn mórán inbhear le daonraí na baise óige. Táthar ag tabhairt faoin staidéar sonrach seo, arb é atá i gceist leis ná anailís ar mhicricheimic otailite na baise óige le hEisídiú Léasair Mais-speictriméadar Plasma Cúpláilte (LA-ICPMS) a dhéanamh chun lorg eiliminteach na baise óige ó inbhir a shocrú. Bunaíodh leabharlann de lorga eiliminteacha ó chósta na hÉireann (Ryan *et al.* 2016) agus sa pháipéar seo tá comaoineacha teicniúla maidir leis an mbas fásta a aicmiú dá n-iasclann bhunaidh. Chabhraigh an obair sin le dul ar aghaidh chuig an gcéad chéim eile den staidéar; fiosrú céard iad na hinbhir is mó a sholáthraíonn earcaithe don stoc fásta.

Sampláil Iasc Inbhir

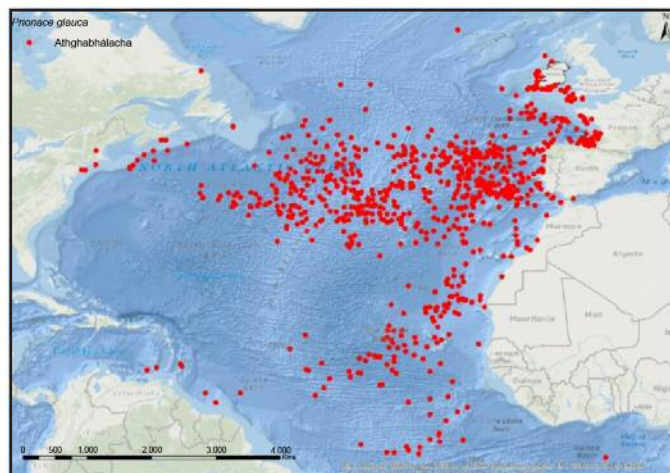
Gnáthóga an-táirgiúla iad inbhir a thugann dídean agus bia do speicis mhara agus gnáthóg iasclainne iad atá tábhachtach ach go háirithe d'éisc óga go dtí go bhfuil siad in ann dul le stoic fhásta. Tá suirbhéireacht agus monatóireacht a dhéanamh ar fhlúirse speicis éisc mhara in inbhir laistigh de chúram slatiascaireachta farraige an IFI agus freisin déileálann sé le ceanglas i gcomhair stádas éisc a shampláil agus a thuairisciú in uiscí idirthréimhse liostaithe don Chreat-treoir Uisce. Déantar achoimre mar seo a leanas ar an gclár samplála sin ag a bhfuil bonn leathan, agus atá ceaptha chun láithreach agus scaipeadh speicis éisc a shocrú ar bhonn cláir rollaigh:

- Rinneadh suirbhé ar aon cheann déag de dhobharlaigh idirthréimhse i bhfómhar na bliana 2016. Aithníodh 39 speiceas ar leithligh sna hionaid go léir.
- Choimeád dobharlach mór na Feoire/na Bearú/na Siúire (ina bhfuil 8 ndobharlach aonair) a dhea-stádas éiceolaíoch ó rinneadh suirbhé air roimhe sin in 2013 mar thoradh ar shaibhreas speicis (29 speiceas ar leithligh) agus líon mór speiceas a bhfuil tábhacht éiceolaíochta leo agus a bhfuil an Sead fhallacsach, an eascann, an bradán agus an smealt ina measc. Tá an déas tar éis teacht chun cinn sna codanna uachtair den dobharlach seo, rud ar ábhar imní é.
- Choimeád inbhir Abhainn na Bandan dea-stádas éiceolaíoch ó rinneadh an suirbhé ba dheireanaí air in 2009. Aithníodh 18 speiceas ar leithligh le linn an tsuirbhé.
- Bhí an garmachán farraige chun tosaigh san fhána éisc in dhá mhurlach beag cósta i gCiarraí, áit a mbíonn saibhreas agus/nó flúirse speicis íseal de gnáth, agus ar an mbealach sin laghdaíodh an rátáil cháilíochta éiceolaíche don dá cheann.

Clár Clibeála ar Iasc Spóirt Mhara (Ealásmabrainciaigh)

Bunaíodh an Clár Clibeála ar Iasc Spóirt Mhara atá ar siúl go fadtéarmach chun staidéar a dhéanamh ar ghluaiseachtaí speicis éisc ealásmabraincigh) a thagann chun cinn in uiscí na hÉireann agus comhairle eolaíochta a thabhairt um chaomhnú speicis, agus ag deireadh an lae um bhainistiocht iascach spóirt. Speicis slatiascaireachta caithimh aimsire atá tábhachtach agus luachmhar iad cuid mhór acu agus tá luach ard caomhantais ar go leor acu. Rinneadh clibeáil ar 40,000 ceann de shiorcanna, scátaí agus roic ó bhí 1970 ann, ag scipéirí oilte ar bháid chairtfhostaithe slatiascaireachta go príomha, faoin gclár. Cuireann nádúr comhoibritheach an chlár MSF, a bhraitheann ar ghabháil agus scaoileadh le dea-láimhseáil, go mór lena luach agus a rath. I gcaitheamh na mblianta chuir an clár ach go háirithe, le tuiscint ar phatrúin scaipthe agus imirce an tsiorca ghoirm san Atlantach Thoir Thuaidh. Foilsíodh eolas nuashonraithe (2007-2013) faoi iasclann caithimh aimsire an tsiorca ghoirm in 2016 (Wogerbauer *et al.*, 2016) tríd an ICCAT (International Commission for the Conservation of Atlantic Tunas/An Coimisún Idirnáisiúnta um Chaomhnú an Tuinnín Atlantaigh). Chuir sonraí stairiúla an IFI ó chlibeáil an tsiorca ghoirm le staidéar comhoibritheach idirnáisiúnta ar scaipeadh domhanda an tsiorca ghoirm agus cuireadh é sin isteach le foilsiú in 2016. Rinneadh anailís ar shonraí clibeála an IFI in 2016 mar chuid de thacar sonraí ilghníomhaireachta fairsing ar ealásmabrainciaigh chun na speicis ábhartha a aicmiú de réir a riosca díothaithe (**International Union for Conservation of Nature** (IUCN 2001)).

Scaipeadh an tsiorca ghoirm a clibeáladh in Éirinn agus a gabhadh arís

Staidéar ar an Lannach Glas

Cuireadh tús le clár ar scála beag in 2016. Tá léarscáiliú á déanamh ar shonraí scaipthe faoin lannach glas agus déanfar anailís ar shamplaí scálaí lannaigh arna gcur ar fáil ag slatiascairí chun tuiscint a fháil ar scaipeadh agus struchtúr daonra an lannaigh ghlais in uiscí na hÉireann.

Comhfhoirne Taighde agus Oibríochta ag déanamh obair suirbhé

An Clár Monatóireachta Náisiúnta don Eascann

Tá 2 thimthriall trí bliana (2009 – 2012 & 2013 – 2015) de thuairisciú don AE déanta faoin gClár Monatóireachta Náisiúnta don Eascann. Is é 2016 an chéad bhliain sa tríú timthriall tuairiscithe trí (2016 - 2018). Is é atá d'aithne leis an gclár dualgais a chomhlíonadh de réir na gcuspóirí monatóireachta a leagtar amach sa phlean bainistíochta náisiúnta maidir leis an eascann.

Is é aithne atá leis an EMP monatóireacht a dhéanamh ar an leibhéal maidir le hearcaíocht luathóg agus amshraith fhadtéarmach a chruthú ionas gur féidir athruithe i ndáil le leibhéal earcaíochta a thabhairt chun suntais. Tugadh faoi mhonatóireacht ar an luathóg ag 6 láthair ar fud na tíre. Bhí dáileadh na hearcaíochta míchothrom go spásúil i mbliana agus roinnt ionad ag tabhairt taifid ar earcaíocht an-mhaith (An Mhaigh, Co. Luimnigh), Abhainn Eidhneach (Co. an Chláir) agus an Fhéil (Co. Chiarraí) agus drochearcaíocht le feiceáil sa Life (Co. Bhaile Átha Cliath) agus Baile Easa Dara (Co. Shligigh). Rinneadh uasghrádú ar na gaistí luathóige go léir i rith 2016 agus cuirfear na gaistí nua isteach le haghaidh séasúr na luathóige in 2017. Tá an earcaíocht le haghaidh na hEorpa méadaithe le blianta beaga anuas; tá an leibhéal le haghaidh 2016, áfach, fós comhionann le 11% de na leibhéil stairiúla agus níl athrú tagtha ar stádas i mbaol an stoic. Ní fios go fóill an iad na bearta bainistíochta, atá á gcur i bhfeidhm ó 2009 i leith, is cúis leis an méadú seo maidir le hearcaíocht nó an é an éagsúlacht nádúrtha sna hinnéacsanna earcaíochta atá i gceist.

Chabhraigh an EMP le clár na heascainne buí de chuid an iascach eascainne eolaíoch in 2016. Tugadh faoi staidéar marcála agus aisghabhála i 3 ionad, bhí an staidéar i gCuan Phort Láirge agus in Abhainn Dhubh Mumhan ceaptha chun gluaiseachtaí eascann i dtimpeallacht inbhir a aithint. I gCuan Phort Láirge, mar thoradh ar 15 oíche d'iascaireacht i gcriosanna sainithe gabhadh 4,152 eascann agus rinneadh 314 eascann a athghabháil i rith an staidéir (ráta athghabhála de 8%). Rinneadh aon eascann déag a athghabháil 3 agus 4 huairé. Leagadh béim sa staidéar ar ghluaiseacht eascann idir na criosanna difriúla agus freisin ar dhílseacht ionaid agus eascanna ag bogadh idir criosanna agus ag filleadh ar an gcrios inar gabhadh iad. In Abhainn Dhubh Mumhan gabhadh 521 eascann i gcaitheamh 15 oíche agus athghabhadh 38 n-eascann (ráta athghabhála de 11%). Léirigh na heascanna in Abhainn Dhubh Mumhan an patrún céanna agus gabhadh 23 eascann laistigh den chríos céanna agus gabhadh 14 eascann i gcrios difriúil ón gcrios inar gabhadh ar dtús iad. I Loch Mucnú, rinneadh staidéar marcála agus athghabhála laistigh de bhá beag den loch chun meastacháin daonra a shocrú chomh maith le ráta athraithe go dath airgid i measc na n-eascann rua. Gabhadh 2,609 eascann i gcaitheamh 9 n-oíche, athghabhadh 107 eascann, rinneadh an formhór a athghabháil faoi dhó ach athghabhadh 10 n-eascann 3 huairé agus athghabhadh aon eascann amháin ceithre huairé. Gabhfar na heascanna buí clibeáilte i Loch Mucnú in iascach na heascainne airgid ar sceitheadh an locha sna blianta atá romhainn agus socrófar an ráta athraithe go hairgead.

Leanann an EMP ar aghaidh ag déanamh monatóireachta ar thionchar an *Anguillicola crassus* sa daonra eascainne in Éirinn. Léirigh samplaí a tógadh in 2016 ó Loch na Coiribe Uachtair agus Íochtair, Loch Conn agus Cuan Phort Láirge rátaí forleithne de 47%, 72%, 37% agus 61% faoi seach. Tugann scrúduithe ar dhochar do bhallaí na boilge snámha le fios, áfach, nach ndearnadh ach idir dochar beag agus measartha, go dtí seo níor tugadh taifead ar aon dochar tromchúiseach.

Leanadh ar aghaidh faoin gclár, le scaipeadh eascann sna haibhneacha in abhantracha lárnacha a fhiosrú. Sa River Greese, fo-abhantrach den Bhearú, níor tugadh taifead ar eascann ar bith i 28 ionad san abhantrach. Nuair a rinneadh measúnú tapa ar 3 abhantrach in aice láimhe, níor tugadh taifead ach ar 2 eascann aonair. Creidtear go bhfuil iomaíocht imithe i laghad mar go bhfuil líon na n-eascann imithe i laghad agus mar sin go bhfuil níos lú eascann ag bogadh isteach i bhfo-aibhneacha níos lú na Bearú. Is mó is cosúil go bhfuil formhór an daonra ag fanacht i bpríomhchainéal agus i bpríomhchanáil na Bearú áit a bhfuil táirgeacht ard agus a bhfuil iomaíocht le haghaidh acmhainní bia agus gnáthóige imithe i laghad. Déanfar suirbhé ar dhara abhantrach in 2017 chun an laghdú féideartha sin ar scaipeadh eascann san abhantrach a fhiosrú.

Cuireadh isteach go mór ar shéasúr na heascainne airgid le haghaidh 2016 mar gheall ar easpa báistí agus leibhéil ísle uisce le haghaidh na tíre go léir. In abhantrach River Fane, ní dhearnadh iascaireacht ach le haghaidh 7 n-óiche i mí na Nollag, agus gabhadh 80 kg ina iomlán. Rinneadh iascaireacht in ionad eascainne airgid na Bearú ar feadh 25 uair an chloig agus gabhadh 193kg san iomlán. Le linn an tséasúir ar an mBearú tharla rachtanna gairide imirce agus ní raibh aon choinníollacha oiriúnacha ann um ghluaiseacht fhadaithe eascann.

Tá gach eolas maidir leis an gclár monatóireachta eascainne agus tuarascáil an AE ar fáil ag láithreán gréasáin IFI ag <http://www.fisheriesireland.ie/Fisheries-Management/eel-management-plan.html>

Scaoileadh eascann

Iascach Eolaíochta Eascainne

Bunaíodh clár an iascach eolaíochta eascainne i mí Aibreáin 2016 ar iarratas ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE). Clúdaíonn na hiascaigh eolaíochta sin céimeanna difriúla an tsaoil (an eascann ghloine, an luathóg, an eascann bhuí agus an eascann airgid) agus tá siad scaipthe in abhantracha lárnacha ar fud na hÉireann. Is é cuspóir na n-iascach taighde ná an t-eolas faoin eascann in Éirinn a mhéadú roimh chéad athbhreithniú eile an AE agus bonn eolais a chur faoi bhainistíocht dhaonraí eascainne atá ag dul i laghad faoi láthair.

Le haghaidh na heascainne buí, rinneadh suirbhé ar 5 loch agus 2 uisce idirthréimhse in 2016. Chuimsigh na Lochanna Loch na Coiribe Uachtair agus Íochtair (Co. na Gaillimhe), Loch Conn (Co. Mhaigh Eo), Loch Ramhar (Co. an Chabháin) agus Loch Mucnú (Co Mhuineacháin). Ba iad an dá chorp uisce idirthréimhseach ná Cuan Phort Láirge agus Inbhear Abhainn Dhubh Mumhan. As na lochanna a ndearnadh sampláil orthu in 2016, tuairiscíodh an ghabháil ab airde in aghaidh iarracht aonaid (CPUE) le haghaidh Loch na Coiribe Uachtair; ba é sin ná 7.51 (2,387 eascann gafa); Tábla 1. Gabhadh formhór na n-eascann (líon = 1,970) in aon bhá amháin a ceapadh in eangach le 2 shlabhra de líontáin fionsaí ar feadh 4 hoíche, fágann sé sin gabháil de 471 eascann le haghaidh na n-ionad eile sa loch. Meastar gurb é atá sa phobal seo ná eascanna ag bogadh ó na claiseanna sna portaigh atá ag triomú sa samhradh agus a bhrúnn na heascanna ar ais sa loch. Rinneadh na gabhálacha ba mhó d'eascanna buí i rith shamhradh 2016 a thaifeadadh in Inbhear Phort Láirge (CPUE: 22.54, gabhadh 6,988 eascann agus 4,379 tomhaiste i gcaitheamh shuirbhé trí seachtaine).

Ionad	Oícheanta ar a ndearnadh lascaireacht	Gan aon eascann	Gabháil in aghaidh aonad iarrachta
Loch Coirib Uachtair	8	2,387	7.51
Loch Coirib Íochtair	8	576	1.80
Loch Conn	8	857	2.68
Loch Ramhar	8	401	3.34
Loch Mucnú	12	2,611	7.25
Potaí baoiteáilte i gCuan Phort Láirge	10	5,971	37.32
Líontán fionsa i gCuan Phort Láirge	5	1,017	6.78
Abhainn Dhubh Mumhan	15	521	1.39

Tábla 5: Miondealú ar ghabháil in aghaidh ionaid le haghaidh suirbhéanna ar an eascann buí

Bhí sé beartaithe iascach eascainne airgid a oibriú ar sceitheadh Loch Ramhar i rith fhómhar/gheimhreadh 2016, áfach, níor tharla aon imirce eascainne airgid le haghaidh an tséasúir de thoradh na haimsire tírime. Tá gné de mhonatóireacht ar eascann ghloine agus luathóg ag baint leis an gclár, ach déanfar na suirbhéanna sin in 2017.

Dobharshaothrú Fionnuisce

Oibríonn an IFI dhá fheirm éisc i Ros Cré (Co. Thiobraid Árann) agus i Cullion (Muileann gCearr, Co. na hIarmhí). Scaipeadh breac geal agus breac dea-dhathach ar fud 27 gcontae le linn na tréimhse.

TÁIRGEADH FHEIRMEACHA ÉISC 2016

Ionad	Speiceas	Líon Iasc
Ros Cré	An Breac Donn	42,000
	Breac Dea-dhathach	81,000
Cullion (An Muileann gCearr)	An Breac Donn	5,000
	Breac Dea-dhathach	8,000

Tábla 6: Táirgeadh Fheirmeacha Éisc 2016

I gcaitheamh na bliana seo caite tá grúpa Sonraí agus Staidrimh an IFI ag díriú ar dhá chuspóir comhtháite:

Forbairt acmhainne in anailís staitistiúil ag baint úsáide as bogearraí staitistiúil R

Tá forbairt acmhainne á baint amach trí cheardlanna oiliúna leanúnacha ar R in IFI. Bíonn go leor ag freastal ar na ceardlanna seo agus tá go leor ball foirne ag déanamh iarrachta a gcuid gnáthanailíse a aistriú go dtí creat R. Cuirfidh an t-aistriú seo feabhas mór ar éifeachtúlacht de bharr an simpliú a dhéanann úsáid R ar go leor próiseas, mar shampla tuarascálacha samplála éisc. I dteannta na gceardlann rialta sin, tugann an grúpa Sonraí agus Staidreamh tacaíocht chomhoibritheach d'fhoireann IFI trí hanailís staitistiúil láidir d'iascaigh agus de shonraí eiceolaíochta a chur i bhfeidhm.

Ullmhaíodh roinnt lámhscríbhinní piarmheasúnaithe cheana féin ar an dóigh seo agus cinnteoidh an taighde nua atá curtha i láthair iontu go bhfuil cláir IFI bunaithe ar an dea-chleachtas eolaíochta is fearr.

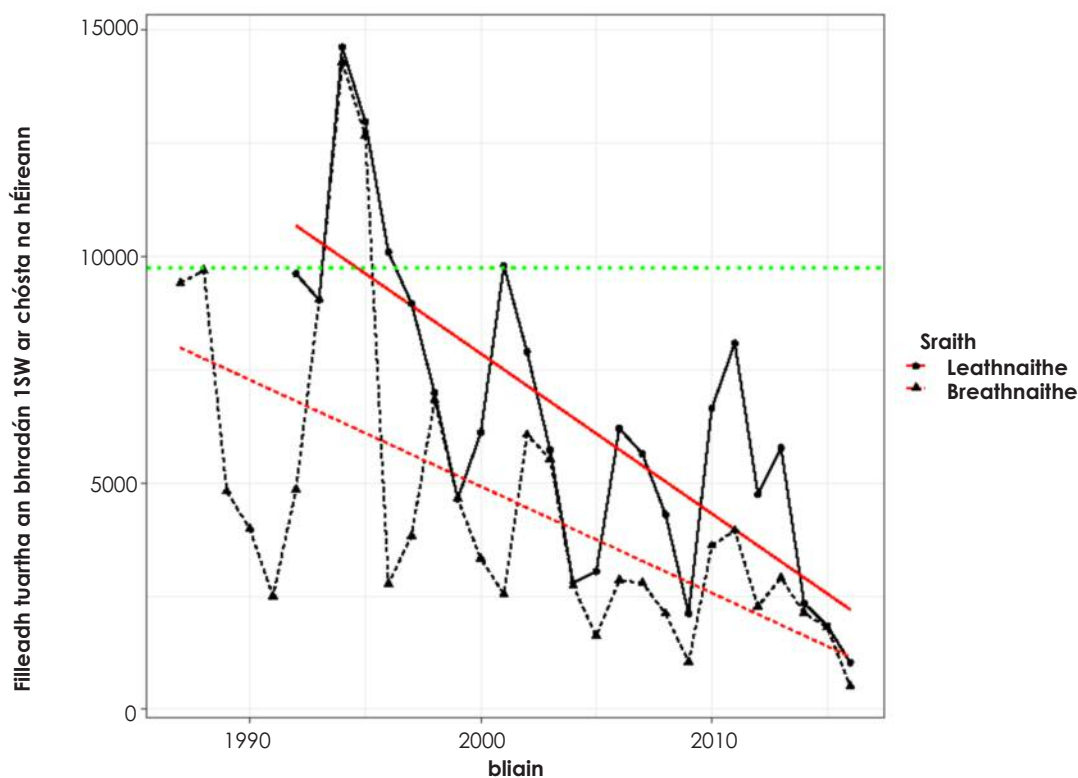
Anailís ardleibhéil a dhéanamh ar shonraí IFI atá ann cheana chun forbairt beartais agus bainistíocht iascaigh a thacú

Tá cartlann iontach de shonraí comhshaoil ag grúpa Taighde IFI a bhfuil an acmhainn aige eolaíocht atá dírithe ar bhainistíocht a bhaint amach. Tá an grúpa Sonraí agus Staidrimh ag déanamh anailíse faoi láthair ar shonraí a bhaineann le príomhchláir IFI maidir le measúnú bradán agus bric ghil, éisc spóirt mhara agus monatóireacht CTU. Feabhsóidh an obair seo modheolaíochtaí samplála agus measúnaithe agus cinnteoidh sí go bhfuil ghníomhaíochtaí taighde IFI ag feidhmiú ar an leibhéal is airde. Cuirfidh táirgeacht eolaíochta próifíl idirnáisiúnta fhoireann IFI in airde agus beidh tionchar dearfach aige seo ar a n-iarrachtaí maoiniú a fháil agus ar a rannpháirtíocht i bhfóraim idirnáisiúnta ar bhainistíocht iascaigh. Éascaíonn saineolas IFI i sintéis mapála agus sonraí Chórais Faisnéise Geografaí (GIS) cuid thábhachtach den obair seo.

Nuachtlitir Taighde an IFI

Cuireann grúpaí Sonraí agus Staidrimh an IFI nuachtlitir rialta anois ar fáil ina leagtar béim ar ghníomhaíochtaí spreagúla sa ghrúpa Taighde. Scaiptear ar fud IFI í agus cuireann go leor ball foirne fáilte roimhe. Freisin tá an grúpa ag cur le forbairt láithreán gréasáin an IFI.

Samplaí d'Anailís Reatha

Fíor 1 Filleadh bliantúil an bhradáin ar Abhainn na hOirimhe mar a tugadh faoi deara, agus filleadh 'Leathnaithe' (tuartha) gan mhiolta mara ó dhobharshoathrú. Is féidir filleadh an bhradáin 1SW a chuaigh ar imirce mar ghealóga i mbliain inar tharla inmhiolú mór míolta a laghdú faoi suas le 50% i gcomparáid le héisc a chuaigh ar imirce i mblianta nuair nár tharla mórán míolta.

An Treoir um Ghnáthóga agus an Leabhar Dearg Sonraí An Clár Éisc

Tugtar treoir do chlár na Treorach i leith Gnáthóg tacú le hoibleagáidí na hÉireann maidir le tuairisciú faoi Alt 17 don Treoir i leith Gnáthóg. Tá sé aitheanta sa dlí (IR 477 de 2011) go bhfuil an tAire ar a bhfuil freagracht as éisc freagrach as tabhairt faoin monatóireacht náisiúnta faoin Treoir i leith Gnáthóg agus tugann IFI faoin gcúram sin ar son an Aire. Tá timthriall tuairiscithe sé-bliana ag gabháil le hAlt 17 agus oibríonn an clár IFI sin de réir sceideal sé-bliana. Clúdaíonn an clár seo freisin dhá speiceas éisc ón Leabhar Dearg Sonraí – an ruabhreac agus an smealt.

I rith 2016, thug an fhoireann faoi chlár suirbhé maidir leis an loimpre, an sead anadromach, an pollán, an ruabhreac agus an smealt i bhfoirm iarbhadh agus fhásta.

Is é plean an chlár sé-bliana ná suirbhé a dhéanamh arís ar na habhantracha go léir atá sainithe mar Limistéir faoi Chaomhnú Speisialta le haghaidh na loimpre, a ndearnadh suirbhé orthu ar dtús sa tréimhse 2003-06. Rinneadh an obair i 2016 mar Bhliain 4 den tionscadal seo, trí shuirbhéanna ar fud abhantraí ar an loimpre iarbhadh sa tSiúir (144 ionad) agus an Bhuannaid (20 ionad). Chun scrúdú a dhéanamh ar na 'treochtaí' sa daonra, de réir mar atá ceangailte faoi Threoir an AE i leith Gnáthóg um thuairisciú faoi Alt 17, bhunaigh an fhoireann tionscadail líonra de Chainéil Innéacs a dtugtar cuairt orthu gach bliain nó gach dara bliain. Tugtar faoi shampláil i 4-6 ionad ar gach Cainéal Innéacs agus cuimsíodh 22 Chainéal Innéacs sa chlár suirbhé le haghaidh 2016.

Scrúdaigh an fhoireann imirce agus sceitheadh na loimpre abhann in abhantrach Abhóca agus stádas na loimpre farraige 'talamhiata' i gcuid dár n-aibhneacha móra.

Faighítear an pollán sa Phoblacht sna trí loch mór ar an tSionainn. I gcomhpháirt le foireann Suirbhé Lochanna an IFI tá stádas an pholláin á fhiosrú faoin timthriall 6-bliana reatha um thuairisciú. Déantar an suirbhé go séasúrach (an samhradh, an fóimhar agus an geimhreadh) agus úsáid á baint as líontáin pheiligeacha i ndlúthpháirt le baill foirne RBD. Bhí torthaí an-dearfach ó thaobh stádas dhaonraí polláin agus freisin maidir leis an eolas a fuarthas. Críochnaíodh Loch Aillíonn (Co. Liatroma) in earrach 2016 agus tá na trí imeacht samplála ar Loch Rí (Contae Longfoirt, Co. Ros Comáin, Co. na hIarmhí) sceidealaithe le críochnú in earrach 2017.

Críochnaíodh suirbhéanna ar an ruabhreac i lochanna i nDún na Gall agus i gCiarraí.

Aithníodh 'Nascacht' faoin gCreat-treoir Uisce mar bheith tábhachtach ó thaobh fheidhmiú nádúrtha aibhneacha. Tá sé sin ag teacht le haidhmeanna na Treorach i leith Gnáthóg maidir leis na speicis éisc imirceacha ag taisteal idir an fharraige agus an fhionnuisce. Tagann bacainní lámhdhéanta salach ar thaisteal iasc imirce - rud atá ábhartha ó thaobh cuspóirí caomhnaithe don bhradán Atlantach agus don rua-bhreac farraige (Aguisín II An Treoir i leith Gnáthóg) agus an eascann (Clár Eascainne an AE). Thug an fhoireann Gnáthóg faoi shuirbhé bacainne ar fud na habhantraí ar abhantrach na Buannaide in 2016 agus chuir sí freisin le suirbhé ar fud na habhantraí ar an mBearú, Co. Cheatharlach, mar chuid de chlár foriomlán IFI chun fardal a dhéanamh de bhacainní ar aibhneacha. Freisin tugadh faoi shuirbhéanna sonracha ar thaisteal éisc, agus úsáid á baint as an modheolaíocht SNIFFER, ar aibhneacha LCS príomhfhréimh agus i gcomhpháirt le baill foirne RBD.

FORBAIRT GHNÓ 2016

An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta

Seoladh an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD) i bhFeabhra 2016 ag an IFI tar éis taighde fairsinge agus próiseas comhchomhairle poiblí. Is é an chéad chreat náisiúnta cuimsitheach é le haghaidh fhorbairt acmhainn slatiascaireachta na hÉireann. De réir na n-acmhainní atá ar fáil, cuirfidh an straitéis i bhfeidhm réimse leathan infheistíochtaí nuálacha agus feachtais bholascaireachta. An toradh a bheidh ar seo ná stoic éisc agus an bonneagar slatiascaireachta a chosaint agus a fheabhsú ó thaobh a luach eacnamaíoch agus a dtairbhe caithimh aimsire don phobal agus do na cuairteoirí a bhfreastalaíonn siad orthu ar fud na hÉireann.

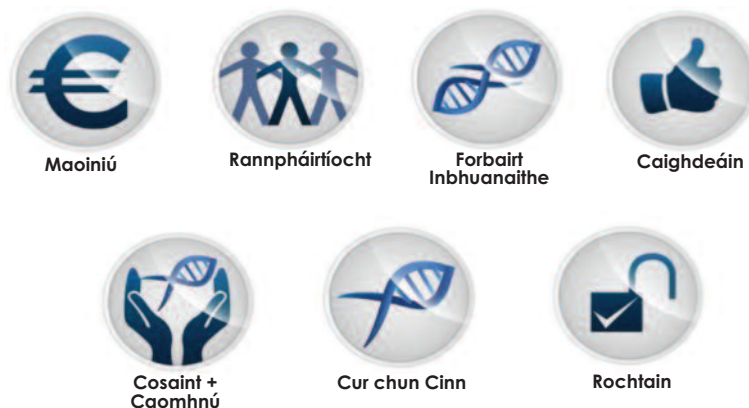
Cuireann an earnáil slatiascaireachta €836 milliún le geilleagar na hÉireann gach bliain agus tugtar tacaíocht do níos mó ná 11,000 post Éireannach mar thoradh ar an tslatiascaireacht, go minic i bpobail tuaithe áit a mbíonn níos lú deiseanna poist ar fáil. Déanfaidh cur i bhfeidhm éifeachtach agus inbhuanaithe na straitéise cinnte go mbeidh na poist agus na gnóthais reatha a bhraitheann ar an tslatiascaireacht seasmhach agus go gcruthaítear poist nua de réir mar a théann tionchar eacnamaíoch na slatiascaireachta i méid. I gcás go sroichfeadh figiúir um shlatiascairí thar lear na figiúir stairiúla a bhí measta don bhliain 1999, bheadh an méadú ar an ról eacnamaíoch bainteach ag druidim i dtreo €53m gach bliain agus thabharfaí tacaíocht do 1,400 post eile.

Ina theannta sin, dhéanfaidh méadú ar rannpháirtíocht slatiascairí intíre de 0.5% an ról eacnamaíoch a mhéadú de thart ar €43m gach bliain agus thacódh sé le 420 post.

Tá aidhm na straitéise ar aon dul le fíis an IFI; is é sin ná acmhainn iascaigh intíre agus slatiascaireachta farraige atá inrochtana agus inbhuanaithe, den chéad scoth a chur ar fáil do chách. Tá trí chuspóir ag gabháil leis:

- Slatiascaireacht a dhéanamh inrochtana agus tarraingteach trí heolas, trí bhonneagar agus trí thacaíocht.
- Fhorbairt na turasóireachta trínár n-acmhainn slatiascaireachta a chur chun cinn.
- Slatiascaireacht a aithint mar chaitheamh aimsire lárnach fóillíochta agus caithimh aimsire.

Aithníodh seacht mbeart gnímh chun na cuspóirí sin a chomhlíonadh, agus lena nádúr leathan déantar cinnte gur féidir tairbhí iomlána na slatiascaireachta a chomhlíonadh.

Is féidir tuilleadh sonraí faoin NSAD a fháil anseo:

www.fisheriesireland.ie/607-nationalstrategyforanglingdevelopment

1. Maoiniú a aithint agus teacht air le haghaidh an NSAD agus le haghaidh fhorbairt agus bhainistíocht iascach sa todhchaí

Meastar go mbeidh cistiú de €25 mhilliún ag teastáil ón NSAD i gcaitheamh na gcéad cúig bliana eile chun é a chur i bhfeidhm ina iomlán. Beidh gá le meascán de chistiú bonnlíne, d'úsáid meicníochtaí cistithe an IFI agus d'infheistíocht níos leithne an rialtais i gcaitheamh aimsire lasmuigh agus i bhforbairt tuaithe. Rith IFI roinnt scéimeanna cistithe in 2016, atá leagtha amach thíos. Ina theannta sin, d'fhreagair beagnach 200 páirtí leasmhar Suirbhé Cistithe a scaoileadh ag deireadh 2016 agus a bhí dírithe ar dhearcadh páirtithe leasmhara a thuiscint maidir le Scéimeanna Cistithe IFI chun bonn eolais a chur faoi fheabhsú na scéimeanna sin in 2017 agus ina dhiaidh.

An Scéim Urraíochta

Bhronn IFI beagáinín os cionn €30,000 ar chlubanna agus cónaidhmeanna slatiascaireachta, ar ghrúpaí pobail agus soláthraithe seirbhísí turasóireachta chun tacú le slatiascaireacht, comórtais slatiascaireachta, tograí slatiascairí núíosacha agus foirne náisiúnta slatiascaireachta faoi Scéim Urraíochta IFI 2016. Tugadh tacaíocht bhreise i bhfoirm chúnamh foirne, cúnamh bithshlándála, fearas iasachta a sholáthar agus ionaid a ullmhú ar chostais €100,000 don IFI. San iomlán, tugadh tacaíocht do 62 imeacht i rith 2016.

An ball is óige de Chlub Slatiascaireachta Farraige an Phoirt Nua, Cian Moran, ag fanacht go foighneach lena chéad iasc sa lá i rith an Chomórtais Náisiúnta Sóisearaigh / Comórtais Cuimhneacháin Daniel Peacock 2016 a bhí tacaíthe ag Scéim Urraíochta IFI

Léiríonn taighde socheacnamaíoch an IFI go gcuidíonn an cineál urraíochta sin le gníomhú eacnamaíoch agus go dtacaíonn sé le poist sna ceantair ina mbíonn imeachtaí slatiascaireachta ar siúl. Léiríonn comhthionscadal taighde idir IFI, An Chomhairle um Thaighde in Éirinn agus Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (OÉ na Gaillimhe) gur dócha go gcaithfidh slatiascairí a ghlacann páirt i gcomórtais slatiascaireachta níos mó airgid ná slatiascairí caithimh aimsire.

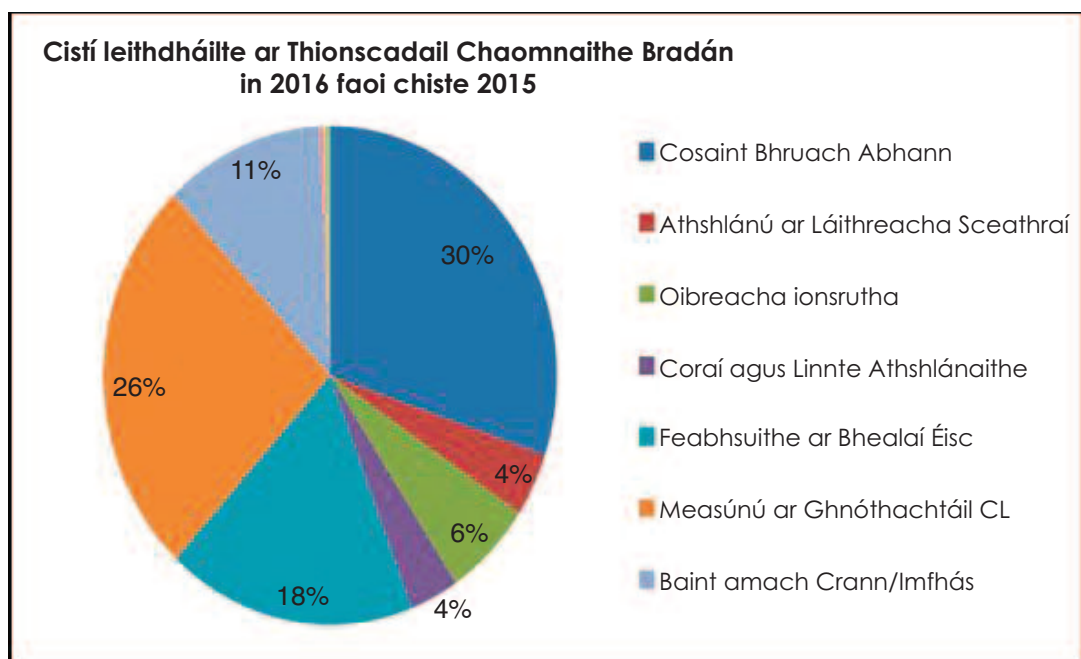
Ciste Chaomhnú an Bhradáin

I rith 2016, leithdháileadh cistí de €456,271 ar 26 thionscadal. Tháinig na deontais seo ó Chistí Chaomhnú an Bhradáin a bailíodh in 2015 agus ó na cistí a tugadh ar aghaidh ó na blianta roimhe sin. Iad siúd a cheannaigh ceadúnas slaite bradáin nó ceadúnas iascaireachta gnó is féidir leo iarratas a chur isteach le haghaidh maoinithe agus baineann seo le cumainn slatiascaireachta, le hiascairí gnó, le húinéirí iascaigh, le bruachúinéirí agus le húinéirí talún a bhfuil suim acu san iascach bradáin. As na 26 tionscadal, thug ranníocóirí ciste faoi 20 díobh agus bhí sé cinn faoi stiúir IFI.

Tá an liosta tionscadal le feiceáil in Aguisín V

Baineadh úsáid as cistiú um oibreacha athchóirithe abhann chun cabhrú le téarnamh ár stoic bradáin fhiáin agus bric ghil agus chun é a éascú. Tá na cineálacha tionscadal ar lámhadh cistí dóibh léirithe thíos. Is féidir teacht ar na sonraí iomlána maidir le ciste chaomhnú an bhradáin ar shuíomh gréasáin IFI ag an nasc seo a leanas;

www.fisheriesireland.ie/Salmon-Management/salmon-conservation-fund.html

2. Spreag páirtithe leasmhara le gafacht agus rannpháirtíocht a bheith acu i bhforbairt & bainistíocht iascach

Tá réimse leathan agus éagsúil geallsealbhóirí freisin a bhfuil baint acu leis an earnáil iascaigh intíre agus slatiascaireachta farraige, rud a dhéanann go bhfuil meoin agus ionchais chasta ann maidir le slatiascaireacht. Bhí ról ag páirtithe leasmhara i bhforbairt an NSAD, áit a bhfuarthas 77 aighneacht san iomlán.

Fuarthas go bhfuil plé trí mheán suirbhéanna an-úsáideach chun cabhrú le IFI tuairimí ár bpáirtithe leasmhara ar fud na tíre a thuiscint agus bonn eolais a chur faoi fheabhsúcháin amach anseo. In Earrach 2016, d'fhreagair os cionn 400 páirtí leasmhar ár suirbhé cumarsáide. Leis an suirbhé sin measadh roghanna páirtí leasmhair maidir le cumarsáid, aiseolas agus modhanna cumarsáide reatha agus bealaí le rannpháirtíocht a fheabhsú amach anseo.

I dteannta leis an Institiúid Taighde Eacnamaíoch agus Sóisialta (ESRI), bunaíodh painéal deonach de shlatiascairí chun tuairimí slatiascaire a fháil le bonn eolais a chur faoinár dtaighde. Bainfear úsáid as an bpainéal chun ceist a chur ar shlatiascairí faoina gcuid gníomhaíochtaí agus tuairimí. Tabharfar cuireadh do bhaill den phainéal slatiascairí i suirbhéanna gairide chun a gcuid tuairimí a fháil. Faoi dheireadh na bliana 2016, bhí 600 slatiascaire cláraithe don phainéal seo.

In 2016, fuarthas 700 freagra ar shuirbhéanna iascaire a bhí mar chuid den chlár socheacnamaíoch. Ba í aidhm na suirbhéanna sin ná luach na slatiascaireachta a thuiscint, ár gcuid páirtithe leasmhara a thuiscint níos fearr agus bonn eolais a chur faoi chinntí beartais sa todhchaí. I measc na suirbhéanna ar tugadh fúthu bhí:

- Suirbhé ar an mbas
- Suirbhé slatiascairí an Choireáin
- Suirbhéanna ar roghanna shlatiascairí na Polainne
- Suirbhé mic léinn PhD ar roghanna shlatiascairí garbhéisc

Is í aidhm an NSAD ná an leas is mó a bhaint as an saorálaíochas áit a gcabhraíonn sé le forbairt na slatiascaireachta. Tagann an cur chuige sin chun tosaigh ó thaobh tionscadail forbartha inbhuanaithe a cheapadh agus a bhaint amach, rud atá léirithe níos mó mar chuid de Bheart 3 thíos.

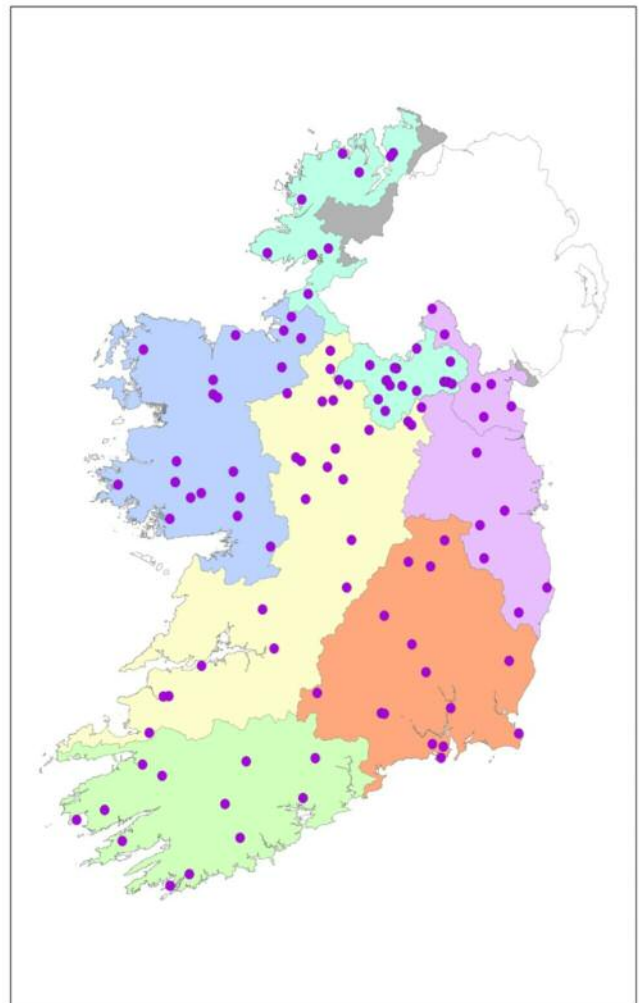
3. Forbairt inbhuanaithe ar an acmhainn nádúrtha slatiascaireachta a chinntiú trí thionscadail forbartha a cheapadh, a fhorbairt agus a chur i gcrích

D'aithin IFI thart ar 450 tionscadal inbhuanaithe mar chuid den NSAD ó thaighde, riachtanas cruthaithe, timpeallacht beartais, gníomhaíocht cláir agus aidhmeanna agus riachtanais lárnacha eile na slatiascaireachta. Cuirfear na tionscadail sin, i dteannta le tograí tríú páirtí, i bhfeidhm i gcaitheamh shaolré na straitéise.

I Meán Fómhair 2016, dhámh an Roinn Ealaíon, Oidhreacht, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta €536,886 do IFI chun tionscadail lárnacha slatiascaireachta a fhorbairt i gceantair tuaithe mar chuid de chlár an Rialtais chun tacú le forbairt tuaithe. Leis an bpacáiste cuirfear tionscadail i gcrích i mBaile Átha Luain, Co. na hIarmhí, an Chluain, Co. Liatroma, Clár Chlainne Mhuiris, Co. Mhaigh Eo, An Caisleán Nua, Co. Thiobraid Árann, Carraig na Sionainne agus Dún Iomáin, Co. Ros Comáin, Cill Chonaill, Co. na Gaillimhe, Gaoth Beara, Co. Dhún na nGall agus Béal Átha na Lao, Co. Longfoirt. Déanfaidh sé infheistíocht i dtionscadail mar athchóiriú ar bhruach abhann, mol caitheamh aimsire iascaigh, rochtain ar ionaid um shlatiascaireacht agus iascaireacht ar éisc gharbha agus a cheadóidh imeachtaí cluiche idirnáisiúnta a reáchtáil chomh maith le huasghrádú ar an áis reatha um shlatiascairí faoi mhíchumas chun siúlóidí tarraingteacha inrochtana cois locha agus cois abhann a chuimsiú.

Seoladh Ciste Oibreacha Caipitil an NSAD ar an 18 Deireadh Fómhair 2016. Cuireadh spéis mhór sna meáin agus sna meáin sóisialta i seoladh agus i bhfógairt an chistithe a dámhadh, a chuimsigh 63 alt i gcló, 19 agallamh ar stáisiúin raidió réigiúnacha, 1,640 cuairt ar an idirlíon agus 540 íoslódáil den bhróisiúr ar threoirínte cistithe. Mar thoradh ar fhógraíocht sna meáin sóisialta sroicheadh 106,324 duine agus tharla 3,128 cliceáil agus idirghníomhú naisc.

Iarratais a fuarthas ar Scéim Dheontais Chaipitil an NSAD 2016

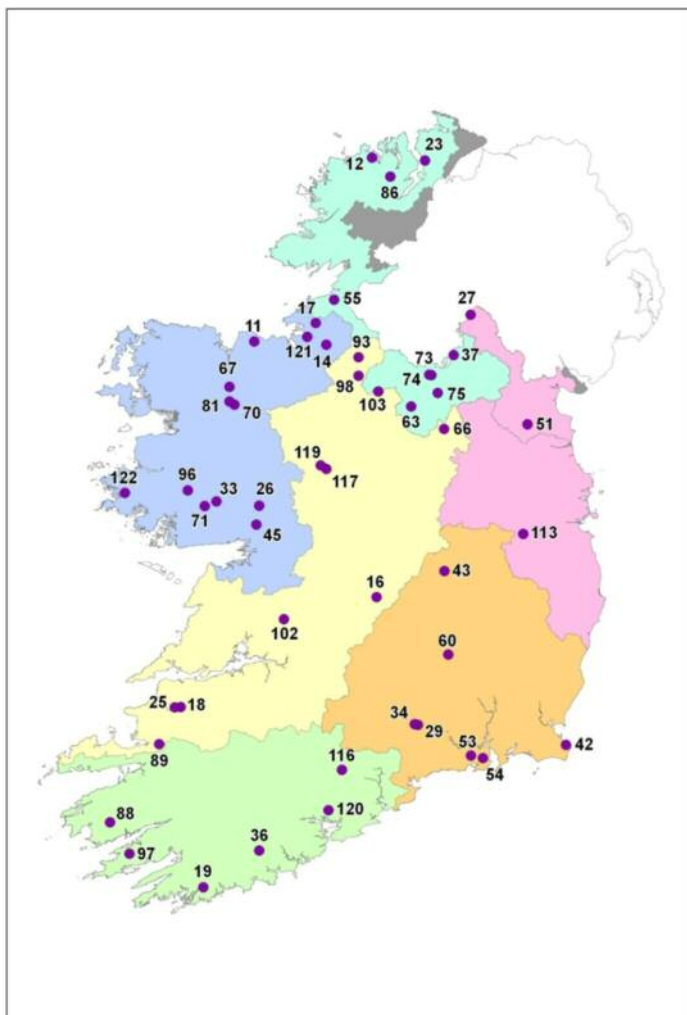
Mar thoradh air sin go léir fuarthas os cionn 100 iarratais ar chistiú, as 25 contae, ar luach níos mó ná €2.2 milliún. Lóisteáladh 90 léiriú spéise ar leithligh le haghaidh tionscadal nach raibh forbartha chomh maith. Tar éis dianmheasúnaithe, bhronn IFI cistiú ar 50 tionscadal ar leithligh faoi stiúir áitiúil i mí na Nollag 2016 a raibh ina measc forbairt seastán agus frapaí, ceannach bád, siúlbealaí um rochtain ar shlatiascaireacht etc. Cuirfidh na tionscadail sin níos mó le cur i gcrích acmhainne inrochtana agus inbhuanaithe den chéad scoth um iascaigh intíre agus shlatiascaireacht farraige.

Leis an scéim chistithe leagadh béim ar an méid spéise atá ann i bhforbairt an táirge slatiascaireachta ar fud na tíre. Bhí deiseanna cistithe eile le haghaidh na dtionscadal caipitil níos casta beartaithe don dara leath de 2017.

Acmhainn Iascaigh Intíre agus Slatiascaireachta Farraige na hÉireann

Iarratais rathúla ar deonaíodh cistiú dóibh faoi Scéim Dheontais Chaipitil an NSAD 2016

Is féidir sonraí faoi dheontais a dámhadh a fháil ar láithreán gréasáin IFI anseo:

www.fisheriesireland.ie/Angling-Information/nsad-capital-grants-scheme-2016.html

4. Cosaint agus caomhnú an acmhainn iascaigh a chinntiú

Tá eolas sonrach faoi rath cosanta agus caomhnaithe le haghaidh 2016 leagtha amach i dtuarascáil an Rannán Oibríochtaí. Chun déanamh cinnte go gcoimeádtar caomhnú agus cosaint ag croílár an NSAD tá *Cairt Chomhshaoil* agus *Próiseas Measúnachta Timpeallachta* forbartha ag IFI a chuirfear i bhfeidhm ar thionscadail fhorbartha.

Líne Bheo an IFI 1890 34 74 24

Cuireann an IFI líne bheo 24 uair ar fáil ar 1890 34 74 24 áit gur féidir le daoine eachtraí truaillithe, póitseála agus láithreachta speicis ionracha a thuairisciú chomh maith le bagairtí eile don timpeallacht iascaigh. I rith 2016, fuarthas 395 glao tríd an líne bheo (suas 65% ón mbliain 2015). Ba í an chúis ba choitianta gur cuireadh glaoch ar an mbeolíne ná teagmhais iascaireachta neamhdhleathaí a thuairisciú (179 glao), 145 glao a bhain le teagmhais truaillithe, in 1 ghlaog tuairiscíodh láithreachta speiceas ionrach agus glaonna ginearálta a bhí i 70 glao.

5. Socraíodh caighdeáin um iascaigh agus sheirbhísí bainteacha trí fhorbairt, chur i bhfeidhm agus athbhreithniú na gCritéar um Measúnú ar Chritéir Táirge

Le tuiscint níos fearr ar staid ár dtáirge iascaireachta beifear in ann margaíocht, cur chun cinn agus forbairt eolach a dhéanamh. Forbraíodh Critéir um Mheasúnú Táirge Slatiascaireachta agus aicmíodh iascaigh de réir na gcaighdeán sin. Cuireann sé sin ar chumas IFI bearnaí agus forbairtí riachtanacha a aithint a thabharfaidh níos mó deiseanna don iascach slatiascairí agus tairbhí eacnamaíocha a tharraingt.

6. Slatiascaireacht a mhargú agus a chur chun cinn sa bhaile agus thar lear trí straitéis mhargaíochta a fhorbairt agus a chur chun cinn, lena n-áirítear MTanna agus comhpháirtíochtaí a fhorbairt chomh maith le díolacháin ceadúnais agus ceada ar líne

Le gníomhaíocht mhargaíochta agus cur chun cinn déanfar cinnte go bhforbrófar táirge slatiascaireachta chun déileáil le riachtanais chustaiméara agus ar an mbealach sin cuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh. In éineacht lena chomhpháirtithe, tá margaíocht chomhsheasmhach déanta ag IFI ar an táirge slatiascaireachta agus béim curtha ar an acmhainn is mó le líon na dturasóirí agus an toradh eacnamaíoch a mhéadú.

Chun feasacht a mhéadú faoi iascaigh intíre agus shlatiascaireacht, cuireadh gníomhaíocht leanúnach caidrimh phoiblí agus cumarsáide digití i bhfeidhm i rith na bliana ar fud roinnt cainéal cumarsáide. San iomlán, roinneadh 36 scéal le meáin chlóite, craolta agus ar líne agus tháinig 789 alt agus 66 ghnéchlár raidió.

Bhí cainéil ar líne IFI gníomhach agus 210 leathanach gréasáin nua cruthaithe ar www.fisheriesireland.ie agus 1,804 postáil blog ginte ar www.fishinginireland.info. D'fhéach 662,827 páirtí leasmhar 4,375,113 uair ar leathanaigh ar láithreáin ghréasáin éagsúla IFI in 2016, méadú a bhí ansin ó 631,595 páirtí leasmhar in 2015. Tharraing na príomhláithreáin lucht úsáide nua freisin agus tháinig 430,000 cuairteoir nua chuig an láithreán gréasáin fishinginireland.info agus tháinig 70,900 cuairteoir nua chuig an láithreán gréasáin fisheriesireland.ie.

Tháinig méadú ar líon na leantóirí ar chainéil meán sóisialta na heagraíochtaí, agus méadú 50% ar 'ordóg' faighte ag leathanach Facebook IFI in 2016 ón mbliain roimhe sin. Bhí an méid iomlán daoine a shroich an leathanach Facebook chomh hard le 37,700 ar aon lá amháin. Chuaigh na leantóirí Twitter os cionn 2,000 agus bhí na hamlínte Tweet míosúla chomh hard le 64,500.

Freisin seoladh 51 eagrán den ríomhíris mórélímh, the Irish Angling Update, chuig liosta seoltaí méadaitheach de dhíograiseoirí slatiascaireachta.

Ábhar Bolscaireachta

In 2016, rinne IFI bróisiúr slatiascaireachta nua do Bhrú na Bóinne i mBéarla agus i nGearmáinis. Freisin rinneadh leaganacha nuashonraithe de na bróisiúir seo a leanas: Eolaí Slatiascaireachta Farraige na Sionainne (Shannon Sea Angling Guide) Eolaí Garbhascaireachta na hÉirne & Dhún na nGall (Francis), agus bróisiúr ar na Fodhlíthe Slatiascaireachta. Ceannaíodh roinnt míreanna fógraíochta chun cabhrú lenár bhfreastal ar sheónna trádála a raibh ina measc meirge ábhair ar féidir a aistriú go héasca ar eitleán agus meirge aníos nua don mhargadh Dúitreach.

Turais d'Iriseoirí

Oibríonn baill foirne IFI i ndlúthpháirt lenár gcuid comhpháirtithe turasóireachta agus le raon d'iriseoirí slatiascaireachta idirnáisiúnta chun déanamh cinnte go gclúdaítear go fairsing slatiascaireacht na hÉireann i gcuid de na foilseacháin slatiascaireachta is mó éilimh ar fud an domhain. In 2016, chabhraigh baill foirne IFI go díreach le 10 dturas ar leithligh a eagrú do thurasóirí agus thug siad cabhair dár gcomhpháirtithe turasóireachta le turais eile a eagrú. Tá líon iomlán na dturas imithe i laghad ó fhiigiúr na bliana roimhe mar go dtugtar tosaíocht i straitéis na Gníomhaireachta Turasóireachta do mhargadóirí áite in ionad margaíochta gníomhaíochta.

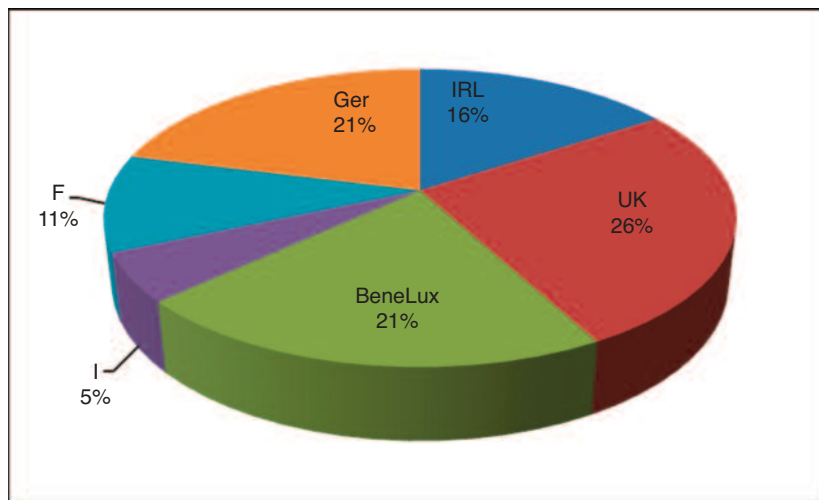
In 2016, foilsíodh 18 móralt i meáin eachtracha, a raibh irisí slatiascaireachta ina measc. B'ionann sin agus caiteachas de thart ar €271,000 ar an bhfógraíocht, meastar áfach go bhfuil ábhar eagarthóireachta i bhfad níos luachmhaire ná gné-ailt fhógraíochta, agus go mbeadh luach iarbhair na n-alt i bhfad ní b'airde. Ina theannta sin, rinneadh agus scaipeadh saor in aisce dhá DVD ardchaighdeán ina dtaispeántar iascaireacht ar Bhealach an Atlantaigh Fhiáin in éineacht leis an iris Blinker a scaiptear chuig 75,000 sa Ghearmáin.

Iris Trout & Salmon – Údar, Stan Headley

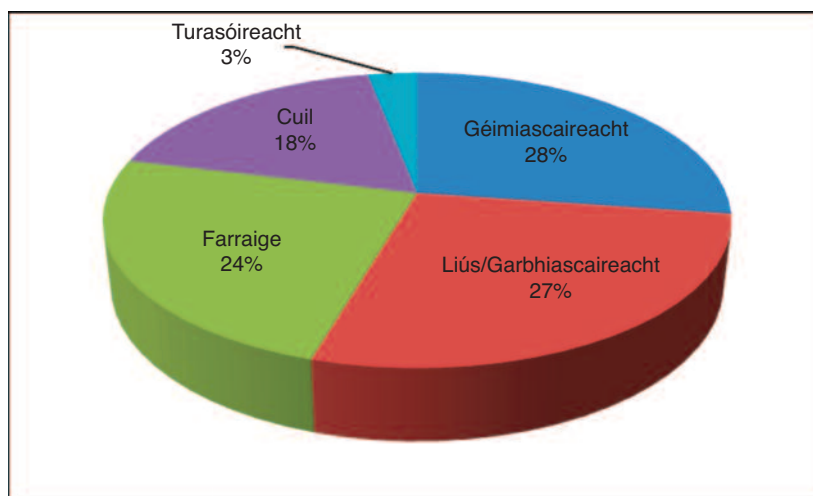
Bolscaireacht slatiascaireachta - Seó Trádála

In 2016, d'fhreastail IFI ar 20 seó trádála san iomlán a bhí scaipthe ar fud na hÉireann, na Fraince, na Gearmáine chomh maith leis an Ísiltír, an Bheilg, an Iodáil agus an RA. Roghnaíodh na seónna trádála seo mar gheall ar an gclú atá orthu maidir le custaiméirí agus na meáin a bhaint amach. Bhí meascán difriúil le fáil ag gach seó trádála ó thaobh cúrsaí slatiascaireachta, spriocmhargaí etc. agus roghnaigh IFI baill foirne a bhfuil an saineolas cuí agus na scileanna teanga acu le déanamh cinnte go mbeadh tairiscint ghairmiúil againn.

Freastal ar an Seó Slatiascaireachta i 2016

I gcásanna áirithe, tugadh cuireadh do chomhpháirtithe trádála chuig seastán IFI chun deiseanna margaíochta níos fearr agus níos éifeachtaí a chur ar fáil. San iomlán, thacaigh IFI le 23 ball de thionscal slatiascaireachta na hÉireann. Go ginearálta, fuarthas aiseolas dearfach ó bhaill foirne agus lucht trádála a bhí i láthair ag na seónna agus measadh gur éirigh go maith leis na seónna agus áirithintí tuairiscithe ag lucht an tráid.

Freastal ar an Seó Slatiascaireachta de réir Disciplín in 2016

Acmhainn Iascaigh Intíre agus Slatiascaireachta Farraige na hÉireann

Ina theannta sin, thug IFI 13 caint san iomlán le linn seónna in 2016 agus tharraing siad lucht sprice de níos mó ná 650 duine. Gineadh cuid mhór ábhar cliant agus mar thoradh orthu fuarthas 14 cuairt ar a laghad ó na meáin chumarsáide in 2016 agus tá cuairteanna eile beartaithe le haghaidh 2017.

Freastalaíodh ar gach seó ach amháin trí cinn (Aonach Iascaireachta Slaite na hÉireann, Éadán Dúcharraige & Aonach Tuaithe Bhiorra faoi bhranda Shlatiascaireacht Éireann. Eagraíodh aon seó déag agus freastalaíodh orthu i dteannta lenár gcuid comhpháirtithe ón Roinn Talmhaíochta, Comhshaoil agus Gnóthaí Tuaithe (Department of Agriculture, Environment and Rural Affairs (DAERA)) i dTuaisceart Éireann. Ghlac Gníomhaireacht na Lochanna páirt i sé chomhaonach trádála. Tá sé beartaithe an comhoibriú a threisiú idir na trí chomhlacht agus aontaíodh ar chomhfhéilire imeachtaí le haghaidh 2017.

Foireann Shlatiascaireacht Éireann ó IFA & DAERA ag obair ag an Seó Aquafisch a reáchtáladh sa Ghearmáin

7. Rochtain a fháil ar an tslatiascaireacht do chách lena n-áirítear rochtain fhisiceach, aghaidh a thabhairt ar chúrsaí úinéireachta agus slatiascaireacht a thabhairt do na daoine.

Is féidir le fadhbanna rochtana cur isteach ar acmhainn na slatiascaireachta le na tairbhí is mó a bhaint amach ó thaobh geilleagair, turasóireachta, sláinte agus caithimh aimsire. I measc fadhbanna rochtana tá rochtain fhisiceach, cúrsaí úinéireachta agus bacainní roimh shlatiascaireacht a thosú.

Something Fishy

Clár Oideachais atá i Something Fishy, atá dírithe ar dhaltai Bunscoile idir 10 agus 13 bliana d'aois a thugann eolas do dhaltai agus a chuireann oideachas orthu faoi na téamaí éisc, gnáthóga, slatiascaireacht, an timpeallacht uisce agus cosaint is caomhnú ar aibhneacha agus lochanna na hÉireann. Cuireann IFI an clár seo i gcrích gach bliain, taobh le comhghleacaithe in Ionad Uisce na Dúcharraige.

Ghlac 3,776 dalta as gach cearn den tír páirt i gclár 2016 'Something Fishy' i 118 scoil agus 11 ionad oideachais ar fud na tíre. Mar chuid den chlár, thug Oifigigh Iascaigh IFI cuairt ar scoileanna agus thugadar cúnamh sa seomra ranga le raon iomlán acmhainní do mhúinteoirí agus do pháistí atá ar fáil ar www.somethingfishy.ie. Taobh amuigh d'fhoghlaim bunaithe sa scoil, thóg Oifigigh Iascaigh daltaí amach chun taithí phraiticiúil a thabhairt dóibh ar a gcuid oibre. Thug IFI faoi shuirbhé píolótach ar rannpháirtithe Something Fishy freisin chun a spéis san iascaireacht a mheas chomh maith lena dtaithe uirthi chun cabhrú le bonn eolais a chur faoi fhorbairt bhreise ar chlár Something Fishy. D'fhreagair níos mó ná 300 dalta dó sin.

Tugadh cuireadh do dhaltai iarrachtaí tionscadail a chur isteach i gcomórtas le na hiarachtaí i mbliana ag plé leis an téama 'Ag Díriú ar an bhFoghlaim'. Ainmníodh Scoil Chroí Naofa i mBun an Fheadáin, Sligeach mar bhuaiteoir náisiúnta an chomórtais i mbliana tar éis gur scríobhadar scéal grianghraif digiteach agus ealaíne ina ndírítear ar shaolré an bhradáin agus gur chuir siad in eagar é agus gur léirigh siad é.

Leanaí ó Scoil Chroí Naofa i mBun an Fheadáin, Sligeach le gradam Something Fishy 2016

Tionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath

Is í aidhm Thionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath ná slatiascaireacht a fhorbairt agus a chur chun cinn i mBaile Átha Cliath agus i mórcheantar Bhaile Átha Cliath. Ghlac os cionn 500 leanbh as na ceantair Darndál, Ráth Miontáin, Mullach Eadrad agus an Teampall Geal chomh maith le tionscadail óige lárchathrach páirt sa chlár in 2016. Freastalaíonn an tionscnamh ar gach duine a bhfuil spéis acu sa tslatiascaireacht idir an duine atá díreach tar éis tosú agus slatiascaire níos oilte agus tugadh nochtadh do gach cineál éagsúil slatiascaireachta. Bhain rannpháirtithe taitneamh as cúrsaí teagaisc slatiascaireachta saor in aisce, turais iascaireachta, laethanta iascaireachta teaghlaigh chomh maith le ceachtanna faoin timpeallacht agus faoi thábhacht an chaomhnaithe.

Iascaigh Stáit

Tá timpeall agus 181 iascach stát faoi bhainistíocht an IFI. Tá próiseas caighdeánach agus trédhearcach i bhfeidhm maidir le cur amach ar thairiscintí agus ceadúnais a bhronnadh sna hiascaigh Stát seo. Is beartas de chuid an IFI é a chinntiú go bhfuil a shócmhainní Stát ar fáil don phobal agus mar sin iarrann muid ar gach cumann slatiascaireachta ar a mbronntar ceadúnas le haghaidh iascaigh Stát ticéid lae/seachtanúil/séasúir a chur ar fáil do shlatiascairí ar cuairt; ar an mbealach sin déantar cinnte gur féidir le daoine áitiúla agus turasóirí araon leas a bhaint as gach iascach Stáit. I rith shéasúir 2016, bhí 82 iascach ligthe amach faoi cheadúnas ar 46 club agus eagraíocht, rud a ghnóthaigh os cionn €54,027 i dtáillí ceadúnais.

Clár maidir le Socheacnamaíocht na n-Iascach Intíre 2016

I Lúnasa 2015, thosaigh an IFI ar ré nua sa taighde ar iascaigh; clár taighde socheacnamaíoch ina ndírítear ar iascaigh chaithimh aimsire in Éirinn. Sainithníodh an ESRI mar chomhpháirtithe lárnacha chomh maith leis an Aonad um Thaighde Socheacnamaíoch Mara in OÉ na Gaillimhe agus ceapadh comhchlár trí bliana. I measc roinnt aschur ó 2016 bhí cúig pháipéar a tugadh chun críche agus a cuireadh isteach chuig irisí um piarmheasúnú, urraíocht ar thráchtas ag triúr mac léinn sa Mháistreacht san eacnamaíocht a bhain le hiascaigh agus urraíocht leanúnach aon mhac léinn PhD amháin. Tacóidh aschuir taighde le cinní beartais maidir le bainistíocht an acmhainn iascaigh intíre agus slatiascaireachta in Éirinn.

Bainistíocht i ndáil leis an mBradán

An Scéim Clibeála maidir leis an mBradán agus an Breac Geal

In 2016, mhol an lucht bainistíochta 85 abhainn a oscailt nó a oscailt i bpáirt (roghanna gabhála agus scaoilte san áireamh) bunaithe ar chomhairle eolaíochta, agus iascaireacht bradáin agus bric ghil (os cionn 40cm) a dhúnadh nó a dhúnadh i bpáirt i 63 abhainn. Bhí córas lenar bhain clibeanna geolbhaigh dhonn in úsáid ar aibhneacha áirithe nuair a measadh gur ghá a chinntiú nach sárófaí cuóta slatiascaireachta bradáin bunaithe ar an abhainn.

Is iad na príomhchuspóirí atá leis an Scéim Clibeála maidir leis an mBradán Fiáin agus leis an mBreac Geal modh oibre a chur ar fáil chun sonraí ainmniúla cruinne faoina ngabháil a chur ar fáil chomh maith le meastacháin faoin saothrú a dhéantar ar stoc an bhradáin agus an bhric ghil, straitéisí sárbhainistíochta a fhorbairt agus cinntiú gur ar bhealach inbhuanaithe a dhéantar saothrú ar na speicis sin ar bhonn náisiúnta, ar bhonn abhantraí, ar bhonn ceantar iascaigh agus ar bhonn na habhann.

Faoi na rialacháin, tá dlíthe ar gach iascaire clib códaithe a chur le gach bradán (nó le gach breac geal os cionn 40cm) a thógtar agus a choinnítear. Ní mór iontráil a chur sa táscleabhar ina luaitear sonraí faoi gach iasc a gabhadh. Ní mór na táscleabhair uile agus fuilleach na gclibeanna a thabhairt ar ais chuig oifig RBD mar a leagtar amach sna Rialacháin faoin Scéim Clibeála maidir leis an mBradán agus an Breac Geal.

Cuireann lucht foirne IFI na sonraí i mbunachar sonraí náisiúnta agus déantar deimhniú, tiomsú agus anailís maidir leis na sonraí ina dhiaidh sin go gcuirtear le chéile an Tuarascáil Bhliantúil Staitisticí maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breac Geal. Cuirtear faisnéis luachmhar ar fáil sna tuarascálacha seo do na bainisteoirí iascaigh, do lucht eolaíochta, do lucht ceaptha beartais agus do lucht ceaptha reachtaíochta agus cuidíonn siad le leagan amach agus cur i bhfeidhm na mbeartas agus na straitéisí i ndáil le stoc an bhradáin agus an bhric ghil in Éirinn a chaomhnú. Is féidir na tuarascálacha is déanaí (2001 go 2016) a íoslódáil ó láithreán gréasáin IFI ag www.fisheriesireland.ie/Salmon-Management/wild-salmon-and-sea-trout-statistics.html

Fo-dhlíthe

Bhain na príomh-fhodhlíthe a tugadh isteach maidir le séasúr na bliana 2016 le caomhnú stoc an bhradáin agus an bhric ghil. Cuireadh i bhfeidhm fodhlíthe ag an leibhéal náisiúnta agus áitiúil araon chun teorainneacha mála do bhradáin agus do bhric gheala a éascú (Fodhlí Uimh. 934 bhliain 2015), chomh maith le hoscailt iascaigh ar bhonn gabhála agus scaoilte (Fodhlí Uimh. 935, 938 agus 939 den bhliain 2015), agus dúnadh iascaigh ar leith nuair a measadh go raibh gá le bearta cosanta breise do stoc an bhradáin agus an bhric ghil (Fodhlí Uimh. 320 den bhliain 2015).

Cuireadh srianta eile i bhfeidhm maidir le gach modh slatiascaireachta ar réimsí iascaigh áirithe atá dúnta nó oscailte ar bhonn gabhála agus scaoilte saor trínar cuireadh cosc ar dhuán ar bith a úsáid ach amháin duán singil gan friofac, agus úsáid sa tslatiascaireacht as péisteanna mar bhaoite nuair a measadh gur ghá bearta cosanta breise do stoc an bhradáin agus an bhric ghil (Fodhlí Slatiascaireachta Uimh. 936 den bhliain 2015).

Rinneadh rialacha maidir le hiascaireacht ghnó an bhradáin agus an bhric ghil, maille le mionsonraí faoi na haibhneacha ina raibh iascaireacht tráchtála ceadaithe agus tráth oscailt agus dhúnadh an tséasúir, a leagan amach i bhFodhlíthe éagsúla (Fodhlí Uimh. 940 den bhliain 2016).

Mhol IFI na Fodhlíthe thuas, bunaithe ar an gcomhairle is fearr ó thaobh bainistíochta agus eolaíochta agus comhchomhairle le páirtithe leasmhara agus ansin chuir siad na moltaí faoi bhráid an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAE) le breithniú. Tar éis gur fhaomh agus gur shínigh an tAire iad, rinne baill foirne allamuigh IFI iad a fhorfheidhmiú. Tugtar liosta de na Fodhlíthe a bhaineann le hábhar a achtaíodh i rith na bliana 2016 ar shuíomh gréasáin IFI:

www.fisheriesireland.ie/publications/fisheries-legislation-and-regulations.html

Loighistic

Cuimsíonn an Rannóg Forbartha Gnó Loighistic chomh maith. Cuireann baill foirne loighistice roinnt seirbhísí tábhachtacha ar fáil don eagraíocht lena n-áirítear bainistíocht áiseanna áitiúla, saoráidí stórála, bainistíocht agus cothabháil flít agus trealamh, bainistíocht náisiúnta éadaí oibre agus seirbhísí soláthair.

In 2016, bhronn an rannóg an chéad **Chonradh Náisiúnta um Chotheabháil Leantóirí** ar Holden Plant Rentals Ltd. Léiríonn cur i bhfeidhm an chonartha sin gealltanais IFI chun sláinte agus sábháilteachta agus cuireann sé ar chumas an bhoird an dearbhú is gá a thabhairt maidir le héifeachtúlacht agus comhlíontacht a fhlít leantóirí.

Rinne an Rannóg maoirseacht ar throchlú **shaotharlann Shoir** a críochnaíodh in am. Tugadh seilbh na saoráide don Tiarna Talún i mBealtaine 2016. Aistríodh ábhar na saotharlainne le húsáid arís san Ionad Náisiúnta Loighistice agus Taighde in Iarthar na Cathrach.

Críochnaíodh Céim 1 den Ionad **Náisiúnta Loighistice agus Taighde** i mí Lúnasa 2016. Chinntigh baint agus coimisiúnú rathúil an trealamh a aistríodh ó shaotharlann Shord agus ón trádstóras go mbeadh an tsaoráid ar fáil le go bhféadfadh baill foirne bogadh isteach ann i mí Mheán Fómhair 2016. Cuireadh tús le hoibreacha Chéim 2 ag deireadh 2016 agus tá siad le bheith críochnaithe in Aibreán 2017. Fuarthas iarratas ar eolas breise ón údarás pleanála maidir leis an gcead pleanála um Chéim 3 ag deireadh na bliana 2016. Samhlaítear go dtabharfar cead pleanála i Márta 2017, agus meastar go gcríochnófar Céim 3 i ráithe 2 2017. Nuair a bheidh an tIonad Náisiúnta Loighistice agus Taighde áitithe go hiomlán beifear in ann an clár cuíchóirithe um áitreabh IFI i mBaile Átha Cliath a thabhairt chun críche i Márta 2018.

Oibríonn an rannóg **soláthar** trí mheán ríomhthairiscintí don eagraíocht. I rith 2016, éascaíodh 19 tairiscint agus bronnadh conartha ilbhliantúil/tá siad ag feitheamh lena mbronnadh ar luach €4.3 milliún.

ACMHAINNÍ DAONNA 2016

Oibríochtaí maidir le hAcmhainní Daonna

Soláthar foirne

Is í an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER) a leagann amach na leibhéil fhaofa maidir le soláthar foirne. D'fhan an leibhéal a socraíodh le haghaidh 2016 ag 312 ball foirne coibhéise lánaimseartha* (CLA). Earcaíonn IFI foireann pháirtaimseartha chun dualgais chosanta shéasúracha a chomhlíonadh i rith na mbuaicamanna ar bhonn bhliantúil.

I rith 2016 d'ardaigh an leibhéal soláthair foirne ó 291.7 (CLA) ar an 1ú Eanáir go dtí 300.3 (CLA) ar an 31ú Nollaig 2016, ardú glan de 8.6 (CLA). D'fhág 12.4 ball foirne (CLA) an eagraíocht in 2016 mar gheall ar iomlaoid nádúrtha foirne, scoir agus sos gairme. Lean IFI ar aghaidh lena fheachtas earcaíochta agus rinneadh 21 ceapachán (CLA). Anuas air sin, ceapadh 40 (20 CL) ball foirne chun dualgais séasúracha cosanta agus taighde a chomhlíonadh. Meastar go sroichfidh IFI a leibhéal faofa foirne de 312 i rith 2017.

Caidreamh leis na Fostaithe

Is mór ag IFI caidrimh thar cionn a choinneáil lena fhostaithe, lena fhoireann agus leis na ceardchumainn a dhéanann ionadaíocht agus idirbheartaíocht ar a son. Tá cothú na gcaidreamh sin rithabhachtach chun caidreamh cairdiúil le fostaithe a bhaint amach.

Ag deireadh na bliana 2015, tugadh faoi shuirbhé agus é mar aidhm tuairimí foirne a chloisteáil maidir le hobair IFI, a ionad oibre agus ceannaireacht san eagraíocht. Tar éis gur críochnaíodh an suirbhé bunaíodh grúpa comhairleach foirne a chuimsigh ionadaithe as gach grád san eagraíocht. Ba é cuspóir an ghrúpa ná torthaí an tsuirbhé a mheas agus réimsí a mholadh ina bhféadfaí feabhsúcháin a dhéanamh.

D'oibrigh an grúpa go dian dícheallach i rith na bliana agus mar thoradh air sin tugadh chun críche sraith moltaí a cuireadh i láthair ar an gcéad dul síos don Fhoireann Bainistíochta Sinsearaí, agus ina dhiaidh sin do Bhord IFI agus freisin do gach ball foirne ag an Lá Corparáideach Foirne a reáchtáladh ag tús 2017. Anois oibreoidh an grúpa leis an bhfoireann bhainistíochta chun socrú cé na moltaí a chuirfear i bhfeidhm amach anseo.

In 2016, cuireadh Lá Corparáideach na foirne, a reáchtáil go deireanach sa bhliain de ghnáth, siar go dtí tús 2017. Ba é cuspóir na moille ná an bhéim a aistriú ó mheasúnú iardhearcach ar éachtaí na bliana roimhe go measúnú a mbeadh na héachtaí sin san áireamh chomh maith le pleananna 2017.

Athrú mór a rinneadh ar an bhformáid an uair sin ná go raibh baill foirne as gráid éagsúla mar chnámh droma na láithreachas ar an lá.

*Úsáidtear an téarma coibhéis lánaimseartha (CLA) chun cur síos a dhéanamh ar líon na foirne ina n-aonaid, rud a cheadaíonn dúinn an fhoireann lánaimseartha agus an fhoireann pháirtaimseartha a áireamh le chéile. Mar shampla: D'fhéadfadh 3.6 CLA a bheith déanta suas de 3 ball den fhoireann lánaimseartha agus ball foirne páirtaimseartha a oibríonn trí lá sa tseachtain.

Oiliúint & Forbairt

I gcomhréir lena chaighdeán déanann IFI tréaniarracht na deiseanna oiliúna agus forbartha spriocdhírithe is éifeachtaí a bhaineann le riachtanais oibríochta agus forbairt phearsanta a chur ar fáil don fhoireann. Déantar riachtanais oiliúna agus forbartha a shainaithint trí roinnt bunfhoinsí; Riachtanais Slándála agus Sábháilteachta agus Oibriúcháin agus Forbairt Phearsanta; aithnítear an ceann deireanach tríd an gCóras Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta (CBFF).

Oiliúint a Rinneadh in 2016

Tríd is tríd, cuireadh 20 clár oiliúna ar fáil d'fhoireann IFI i rith na bliana 2016, níos mó ná 1,270 lá oiliúna, 4.3 lá ar an meán in aghaidh an fhostaí. Bhí costas na hoiliúna don bhliain 2016 comhionann le 1.4% den phárolla. Amhail na mblianta roimhe seo chabhraigh an t-ardchaighdeán oiliúna a thug IFI dá fhoireann le hobair níos sábháilte a dhéanamh, obair atá níos éifeachtaí chun spriocanna na heagraíochta a bhaint amach agus chun seirbhís níos gairmiúla agus atá dírithe níos mó ar an gcustaiméir a chur ar fáil dár gcuid páirtithe leasmhara.

Cúrsa Oiliúna	Líon na Rannpháirtithe	Oiliúint (Laethanta)	Oiliúint Foirne Iomlán (Laethanta)
Bunleibhéal oiliúna			
Bádóireachta	39	9	351
Ardleibhéal oiliúna			
Bádóireachta	12	17	204
Oiliúint Cuadrothair	6	1	6
Céadfhreagróir Cairdiach	2	2	4
Céad Fhreagairt Éigeandála	1	1	1
Teastas Tiománaí - CPC	2	1	2
Ionduchtú Sláinte & Sábháilteachta	26	1	26
Ionduchtú Acmhainní Daonna	26	1	26
Láimhsiú	22	1	22
Garchabhair Oibre	145	2/3	363
Staitisticí	21	5	105
Pas Sábháilte	12	1	12
FOI – Cinnteoir (Bunúsach)	41	1	41
Sláinte & Leas Éisc	84	1	84
Ceardlann ar Chumarsáid	20	1	20
Maor Dóiteáin	1	1	1
Scipéir Lae	1	1	1
Roithleáin Scríobacha	3	1	3
Iomlán	464		1,272

Tábla 7: Oiliúint a Rinneadh in 2016

Chomh maith leis na cláir atá liostaithe thacaigh IFI le roinnt ball foirne agus iad ag tapú deiseanna um fhorbairt ghairme trína chlár cúnaimh oideachais.

Luach Saothair an Phríomhfheidhmeannaigh

Tá an luach saothair a thugtar do Phríomhfheidhmeannach IFI i gcomhréir leis an scála maidir le Rúnaí Cúnta: íosmhéid €119,381 go dtí uasmhéid €136,276*

Sláinte & Sábháilteacht

Tá IFI geallta chun sábháilteacht, sláinte & leas fostaithe, custaiméirí agus iad siúd go léir lena mbaineann ár gcuid gníomhaíochtaí a chosaint. Is é atá i gceist leis sin ná timpistí oibre agus breoiteachtaí gairme a chosc, guaiseacha féideartha a aithint agus a mheasúnú, bainistíocht riosca cuimsitheach a choimeád agus timpeallacht oibre fholáin a dhearadh. Baineadh amach roinnt garspriocanna móra in 2016 agus tá siad leagtha amach anseo.

Leagann IFI luach mór ar ionchur fostaithe i mbainistíocht sláinte agus sábháilteachta. I bhfianaise an méid sin rinneadh ceistneoir NOSACQ-50 faoi thimpeallacht sábháilteachta le baill foirne ar fud na heagraíochta. Uirlis dhiagnóiseach atá sa cheistneoir seo atá aitheanta go hidirnáisiúnta agus a úsáidtear chun timpeallacht agus feidhmíocht sábháilteachta a mheas. Bainfear úsáid as torthaí an chlár chun acmhainní a dhíriú go beacht i dtreo na ngnéithe sin den timpeallacht sábháilteachta a aithníodh mar na gnéithe is laige. Scaiptear na torthaí chuig na baill foirne chun déanamh cinnte go mbíonn bainistíocht sábháilteachta ar comhchiall le hionracas agus le trédhearcacht.

Forbraíodh eolaí ar dhearadh agus thógáil struchtúr slatiascaireachta inrochtana. San eolaí tugtar sonraí, i measc nithe eile, ar na fachtóirí sábháilteachta rithabhachtacha atá le meas um thionscadail fhorbartha. Féachtar san eolaí ar shábháilteacht fhostaithe le linn tógála, ach go háirithe, agus tá Plean um Chóras Oibre Sábháilte ann. Ó thaobh úsáid struchtúr déantar sábháilteacht an phobail a bhreithniú agus aird faoi leith tugtha ar BS BS5709:2006 [Caighdeán na Breataine um Bhearnaí, Gheataí agus Fhrapaí].

I measc samplaí eile de ghníomhaíochtaí bainistíochta riosca bhí (i) anailís ar uisce um aonaid réadmhaoinne atá aitheanta mar bheith “i mbaol”; (ii) leanúint ar aghaidh leis an gclár um mhonatóireacht radóin; (iii) seirbhísí árachais a chur amach ar conradh (iv) conarthaí slándála náisiúnta a chur amach ar conradh (v) an timthriall débhlíantúil measúnaithe riosca 2015/16 in ionad oibre IFI a thabhairt chun críche; (vi) bainistíocht leanúnach ar fhiosrú tionóisce agus éilimh.

Tuairisciú Teagmhas 2016

Bhí 26 eachtra ar fad ar tharla gortú mar gheall orthu agus ar tugadh tuairisc orthu don Fheidhmeannacht Sláinte & Sábháilteachta i rith na bliana 2016. Tugadh tuairisc don Údarás Sláinte & Sábháilteachta maidir le 10 gcinn de na heachtraí sin. Mar iarracht chun tuairisciú ar theagmhas nár tharla gortú a mhéadú e.g. tarlúintí contúirteacha agus cleachtais oibre míshábháilte, tá córas slán agus anaithinid um thuairisciú forbartha ag an am céanna le tuairisciú foirmiúil gortaithe.

**Nóta: tugtar san áireamh leis an scála a luaitear an laghdú ba ghá de réir théarmaí Chomhaontú Bhóthar Haddington.*

Comhlíontacht Rialála

Grinnfhiosrú

Mar chuid de Bheartas an IFI ar Ghrinnfhiosrú na nGardaí, leanadh ar aghaidh le grinnfhiosrú na n-oibrithe chun na hAchtanna um an mBiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanaí & Daoine Leochaileacha) (2012-2016) a chomhlíonadh.

Saoráil Faisnéise (FOI)

Chun Alt 8 den Acht um Shaoráil Faisnéise 2014 a chomhlíonadh, sheol IFI a scéim foilseachán roimh an spriocdháta, an 14 Aibreán 2016.

Bhí 5 iarratas FOI fós ar oscailt faoi dheireadh na bliana 2015 agus tugadh freagra orthu go luath in 2016. Fuarthas 15 iarratas FOI i rith na bliana; Deonaíodh 5 cinn, deonaíodh i bpáirt 6 cinn, diúltaíodh do 4 cinn. Tarraingíodh siar 5 cinn agus ní raibh aon iarratais fós le réiteach ar an 31 Nollaig.

Eolas faoin gComhshaoil a Fháil (AIE)

Freagraíodh 3 iarratas AIE in 2016.

Seirbhís do Chustaiméirí

Plean Gníomhaíochta Custaiméirí 2015-2017

Leanadh ar aghaidh le hobair ar an bPlean Gnímh um Chustaiméirí, atá lárnach, agus é mar aidhm é a chur i gcrích faoi dheireadh 2017. Ba iad dhá cheann de na 28 pointe gnímh ar an bplean gnímh a tugadh chun críche i rith na tréimhse ná; rinneadh staidéar ar shásamh páirtithe leasmhara agus forbraíodh Beartas Comhchomhairle Poiblí le haghaidh IFI.

Cosaint Sonraí

Chun comhlíonadh na reachtaíochta ar Chosaint Sonraí ag IFI a fheabhsú, leathnaigh an eagraíocht a sraith beartas ar Chosaint Sonraí agus shocraigh sí go ndéanfaí Measúnú Feidhmiúcháin ar Chosaint Sonraí i leith comhlíonadh na reachtaíochta reatha ar chosaint sonraí aici. Tá obair idir lámha ar straitéis um chomhlíonadh na reachtaíochta reatha ar chosaint sonraí agus chun ullmhú i gcomhair thabhairt isteach an Rialacháin Ghinearálta ar Chosaint Sonraí (Bealtaine 2018).

Is ionann Rialachán Ginearálta an AE a ritheadh ar an 27 Aibreán 2016, agus an fhorbairt is mó sa dlí ar chosaint sonraí ó Threoir an AE maidir le Cosaint Sonraí i 1995.

MAOINIÚ & TFC 2016

Is é a leagtar de ról ar an Rannóg Airgeadais & Rannóg Theicneolaíocht an Eolais agus na Cumarsáide in IFI ná seirbhís éifeachtúil maidir le bainistíocht airgeadais a chur ar fáil do IFI trí shraith chuimsitheach de chórais airgeadais agus TEC a sholáthar atá sochóirithe agus solúbtha go leor chun freastal ar éilimh athraitheacha IFI agus atá daingean go leor chun na caighdeáin is airde den rialachas corparáideach a shásamh.

Ábhar áthais don Rannóg a thabhairt le fios go ndearnadh na spriocanna a leagadh amach i bPleananna Gnó 2016 na heagraíochta a bhaint amach. Chomh maith leis an mbainistíocht airgeadais, an comhordú agus na sainseirbhísí tacaíochta a chur ar fáil do na rannóga go léir agus na taifid airgeadais chuí a choimeád don eagraíocht i rith na bliana 2016, chloígh an Rannóg leis na spriocdhátaí a bhaineann ó thaobh reachtaíochta agus ó thaobh rialachais corparáidigh i ndáil leis na Ráitis Airgeadais agus an Tuarascáil Bhliantúil.

Chuir an Rannóg comhairle airgeadais ar fáil freisin don bhainistíocht agus do Bhord IFI, cuntais airgeadais an Bhoird agus lón anailíse san áireamh.

Bainistíocht Airgeadais

Buiséid agus Cuntais Bainistíochta

Rinneadh buiséid mhionsonraithe a ullmhú do gach Rannóg faoi leith i rith na bliana 2016 agus rinneadh iad sin a chomhdhlúthú i mbuiséad deiridh IFI a ndearna an Bord agus an Fhoireann Bainistíochta Shinsearach (SMT) é a aontú. Cuireadh cuntais bainistíochta faoi bhráid an Bhoird agus an SMT de réir na míosa mar aon le tráchtairacht ar an bhfeidhmíocht i gcomórtas leis an mbuiséad.

Ráitis Airgeadais Iniúchta

Cuireadh Cuntais Airgeadais IFI don bhliain 2016 faoi bhráid an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCENR) faoin 28 Feabhra 2017 agus faoi bhráid an Aire agus an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste faoin 31 Márta 2017 i gcomhlíonadh iomlán na ndualgas faoin reachtaíocht.

Is féidir féachaint ar chóip de Ráitis Airgeadais Iascach Intíre Éireann don Bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2016 in Aguisín VII

Soláthar

Lean an lucht bainistíochta ag cothú an chultúir tréan luach ar an airgead atá i réim ar fud na heagraíochta.

Bainistíocht ar chúrsaí Airgeadais agus Cistíochta

D'éirigh leis an Rannóg Airgeadais, i gcomhar lenár máthair-roinn, an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCENR), na coinníollacha cistíochta ó thaobh straitéise agus oibriúcháin, a shásamh i rith na bliana 2016.

Cistí na bliana 2016

In 2016, fuair IFI deontas státchiste €26.803 milliún, a bhfuil €15.662 de bainteach le pá, i gcomparáid le €15.632 milliún in 2015 agus €17.618 milliún in 2013. Ba é €18.655 milliún costas iomlán an phá in 2016. In 2016 ghnóthaigh IFI €2.6 milliún ó fhoinsí ioncaim eile i gcomparáid le €2.9 milliún in 2015; ba í an fhachtóir mór a chuir leis ná caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta ag eascairt ó imeacht ó léasa Shaotharlann Shord. Is ábhar imní an laghdú seo in ioncam acmhainne féin os rud é go raibh na cistí seo dóthanach go dtí 2015 chun an bhearna maoinithe idir an deontas pá €15.662 milliún (€15.632 in 2015) agus an costas iarbhir pá €18.655 milliún (€19.3 milliún in 2015) a shárú. Tá an bhearna pá sin ag éirí níos leithne i gcónaí le blianta beaga anuas agus tuarfar go leanfar an treocht seo ar aghaidh agus gur dócha go mbeidh sé freagrach as deacrachtaí móra faoi dheireadh 2018. Pléadh an riosca sin leis an Roinn.

Ba é an t-athrú ba mhó ar Dheontas an Státchiste ná an méadú ar an Deontas Caipitil, méadú €2.574 milliún ó 2015 (€757k). Astu sin fuarthas caipiteal breise de €129k sa leithdháileadh tosaigh agus fuarthas €2.445 sa ráithe dheireanach de 2016. Bhain €1.2 milliún le ceannach bád righne inséidte (BRIanna) ar féidir leo patróil shingile báid a dhéanamh ar farraige, bhí €500k ag baint le maoiniú tionscadal faoin NSAD agus úsáideach an t-iarmhéid chun uasghrádú a dhéanamh ar áitribh, ar threalamh allamuigh agus ar bháid.

Gnóthaíodh €0.5 milliún eile trí Chiste Chaomhnú an Bhradáin i rith na bliana 2016. Tá sé leagtha amach an ciste sin a dháileadh i rith na bliana 2017 trí hinfheistíocht a dhéanamh chun réimsí iascaigh agus gnáthóga ina mbíonn an bradán agus an breac geal iontu a chaomhnú agus a athshlánú. Beidh roinnt de na cistí sin á gcur ar fáil do chumainn slatiascaireachta, do chónaidhmeanna agus d'eagraíochtaí eile den chineál sin.

Teicneolaíocht an Eolais & na Cumarsáide (TEC)

Bhí trí mhórtionscadal ag an Rannóg TFC le haghaidh 2016, ba iad sin ná réiteach ar athshlánú ó thubaiste a chur i bhfeidhm, SharePoint a thabhairt isteach mar inlín an IFI agus Straitéis TFC a dhéanamh.

Straitéis TFC

Bunaíodh grúpa stiúrtha TF, chríochnaigh sé an obair ar an Straitéis TFC i rith na bliana agus ghlac an Bord léi ag deireadh na bliana.

SharePoint

Seoladh SharePoint in IFI agus feabhsaíodh an úsáid a bhain baill foirne as le hoiliúint agus le héascú cianrochtana. Baineadh triail as bunachar sonraí ionchúisimh agus nuair a bheidh na hathruithe eile is gá déanta air, rachaidh sé beo in 2017. Faoi dheireadh na bliana ba é SharePoint an fhoinsé um gach príomhcháipéis IFI agus um fhógraí foirne.

Athshlánú ó Thubaiste

Cuireadh feidhmiú réiteach athshlánú ó thubaiste amach ar conradh agus bhí tús curtha lena chur i bhfeidhm faoi dheireadh na bliana. Tá an tionscadal sceidealaithe le bheith críochnaithe i mí Aibreáin 2017. Leis sin cuireadh i gceart réimse laige a aithníodh sa Straitéis TFC agus sa Chlár Rioscaí TFC.

Leanadh i rith na bliana 2016 de bheartais agus nósanna imeachta a leagan amach chun cur leis an dea-rialachas corparáideach agus chun an dea-chleachtas a léiriú. Cuireadh an dréacht de Thuarascáil Bhliantúil 2015 faoi bhráid an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Timpeallachta (DCCAE) faoin spriocdháta reachtúil. Tugadh freagra comhordaithe ar 43 Ceist Pharlaiminte.

Nochtuithe Cosanta

Éilíonn Alt 22 den Acht um Nochtuithe Cosanta 2014 go bhfoilseofaí tuarascáil gach bliain a bhaineann le líon na nochtuithe cosanta a rinneadh sa bhliain roimhe agus aon ghníomh a rinneadh mar fhreagra ar na nochtuithe sin. Ní bhfuair IFI aon nochtadh cosanta sa tréimhse tuarascála suas go dtí an 31 Nollaig 2016.

Iniúchadh Inmheánach

Chinntigh RSM McClure Watters sa Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais do 2016 go bhfuil córais leagtha amach chun a dhearbhu gur féidir na príomhchórais airgeadais a bhaint amach.

Athbhreithniú an Bhoird

Mar a moladh sa Chód Cleachtais um Rialachas Chomhlachtaí Stáit 2016, chuir Bord an IFI tús le hathbhreithniú seachtrach ar a fheidhmíocht. Déanfar tuarascáil ón athbhreithniú sin in 2017.

An Coiste Iniúchta & Riosca

Tá 4 bhall ar Choiste Iniúchta & Riosca IFI agus tháinig siad le chéile 6 huairé in 2016. Ainmníodh an Dochtúir Frances Lucy mar Chathaoirleach ar an gcoiste seo. Is iad seo a leanas freagrachtaí an Choiste Iniúchta & Riosca: athbhreithniú a dhéanamh ar Ráitis Airgeadais Bhliantúla, nádúr agus fairsinge na hiniúcháireachta a phlé leis na hiniúcháirí seachtracha agus na nithe a eascraíonn as na hiniúcháireachtaí a athbhreithniú; ráiteas an Bhoird maidir le córais rialaithe inmheánacha a athbhreithniú; an clár iniúcháireachta inmheánaí agus an bealach a chuirtear acmhainní ar fáil don iniúcháireacht inmheánach a athbhreithniú; ceisteanna eile a bhaineann le hábhar, de réir mar a leagann an Bord amach, a mheas.

Tá an Coiste Iniúchta & Riosca, thar cheann an Bhoird, freagrach as éifeachtacht an phróisis bhainistíochta riosca a athbhreithniú agus chuige seo tá tús curtha aige le hathbhreithniú iomlán agus cuimsitheach a dhéanamh ar na rioscaí eagraíochtúla agus allamuigh.

Baill an Choiste Iniúchta & Riosca

An tOllamh Frances Lucy (Cathaoirleach)

An tUas. PJ Nally

An tUasal Patrick Gibbons

Ms Bernadette Orbinski-Burke

Tá Tuarascáil Bhliantúil an Choiste Iniúchta agus Riosca do 2016 le fáil in Aguisín VI.

Aguisíní

Aguisín I: Ionchúisimh 2016

	ERBD	SERBD	SWRBD	ShRBD	WRBD	NWRBD	lomlán 2016
Ionchúisimh a cuireadh tús leo Cionta Iascaigh	11	6	24	7	17	17	82
Ionchúisimh a cuireadh tús leo i gcomhair	0	0	11	7	2	1	21
Cionta Comhshaoil lomlán na nIonchúiseamh a cuireadh tús leo							103
Cásanna Iascaigh a tugadh chun críche	5	3	12	5	26	3	54
Cásanna comhshaoil a tugadh chun críche	0	1	8	3	1	2	15
lomlán na gCionta a tugadh chun críche							69

Aguisín II: Tuairiscí faoi Shlad ar Iasc in 2016

RBD	Suíomh na Slad ar Iasc 2016
Oirthearach	Sruthán Bhaile Hairlín, Co. na Mí
Oirthearach	Loch Ramhar, An Dubhabhainn Uachtarach, (2 eachtra)*, Co. na Mí
Oirthearach	Loch Mullach, Abhainn Mhaigh nEalta, Co. an Chabháin
Oirthearach	Abhainn na Laidhre, Coill an Chollaigh, Abhainn na Laidhre, dobharcheantar na Bóinne, Co. an Chabháin
Oirthearach	Abhainn an Mhata, Baile Brígín, Co. Bhaile Átha Cliath
Oirthearach	12ú loc na Canálach Móire, An Chanáil Mhór, Leamhcán, Co. Bhaile Átha Cliath
Oirthearach	Locháin Chaisleán na Gráinsí, dobharcheantar an Ghrífin, Co. Bhaile Átha Cliath
Oirthearach	Abhantrach Shráid Bhaile Coimín, Cé na nÓstaí, Cathair Bhaile Átha Cliath
Oirthearach	Rampair Dhún Dealgan, Abhainn an Rampair, Co. an Lú
Oirdheisceartach	Abhainn Bhaile Bheag & na Bréagaí, An Baile Beag, Co. Thiobraid Árann
Oirdheisceartach	An Deighnín ag an Eiscir, Conachadh, Co. Chill Chainnigh
Oirdheisceartach	Lochán Saorga ar Shruthán an Ráma, Baile Mhic Andáin, Co. Chill Chainnigh
Oirdheisceartach	Lochán Loch an Fháltaigh, Loch an Fháltaigh, Bóthar Dhroichead Binéid, Co. Chill Chainnigh
Iardheisceartach	An tSabhrainn, Co. Chorcaí
Iardheisceartach	Sruthán Rúscáí, Mainistir na Corann Oirthearach, Co. Chorcaí
Iardheisceartach	An Fhleisc craobh-abhainn de chuid na Bríde, Co. Chiarraí
Iardheisceartach	Abhainn Airglinn, Coiscéim na Caillí, Co. Chorcaí
Iardheisceartach	Abhainn Thrá Mhór, An Tóchar, Co. Chorcaí
Iardheisceartach	Abhainn Two Pots, Tarbhealach Chetwynd, Co. Chorcaí
Iardheisceartach	Abhainn Chlais Liatháin, Manorwest Trá Lí, Co. Chiarraí
An tSionainn	An Turloch, Co. Ros Comáin
An tSionainn	Hotwater Stretch, Béal Átha Liag, Co. an Longfoirt
Iartharach	An Bhuannaid síos le sruth ó Dhroim Dhá Thiar, Co. Liatroma.
Iartharach	Craobh-abhainn de chuid na hUinsinne, Co. Shligigh
Iartharach	An Abhainn Bhuí (dobharcheantar Abhainn an Chláir), Co. na Gaillimhe
Iartharach	Abhainn Dhamhrois (dobharcheantar Abhainn an Chláir), Co. na Gaillimhe
Iartharach	Abhainn Dhíseart Cléircheáin (dobharcheantar Abhainn Dhún Coillín), Co. na Gaillimhe
Iarthuaisceartach	Loch Shinan, Searcóg, Lisnadarragh, Co. an Chabháin
Iarthuaisceartach	Droichead an Mhaide Bháin, Abhainn Bhaile Chainín, Co. an Chabháin
Iarthuaisceartach	Droichead Áth an Lobhair, An Fhinn - idir Coillidh Chuanach/An Chraobh Liath & Annamakill, Co. Mhuineacháin

Aguisín III: Oibreacha Forbartha Slatiascaireachta 2016

Oibreacha Forbartha Slatiascaireachta	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Uimhir na hÁise Slatiascaireachta Tionscadail Fheabhsúcháin	7	2	-	15	7	16	47
Infheistíocht in Áis Shlatiascaireachta Feabhas € (Taobh amuigh de Thionscadail Chaomhnaithe Bradán)	10,000	7,000	1,500	553,084	21,788	278,000	€871,372
Líon na Stíleanna, na nDroichead Coise, na nArdán nua a cuireadh isteach	2	2	4	20	49	297	374
Líon na Suíomhanna Iascaireachta Nua a Cruthaíodh	25	10	-	43	-	-	78

Aguisín IV: Ceadúnais Iascaireachta agus Iascaigh faoi Bhainistiú Iascaigh 2016

Ceadúnais Slatiascaireachta Bradán/Breac Geal	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Díolta tríd Dháileoirí & Ar Líne	1,036	987	4,608	848	7,674	3,133	18,286

Ceadúnais Tráchtála Bradán Eisithe	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon Tarraingthe Príobháideach	-	-	9	1	3	-	13
Líon Tarraingthe Poiblí faoi Smacht an Ordaithe um Iascach Bradán a Rialú (CFSO)	-	-	30	28	15	1	74
Líon Tarraingthe Áitiúil Speisialta	-	-	-	12	10	8	30
Sciob-Líon	-	-	4	-	-	-	4
Eile	-	-	1	-	-	-	1
Iomlán	-	-	44	41	28	9	122

Líon na gCeadúnas Déileálaí a Eísíodh	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Déileálaithe Bradán/Breac Geal	46	20	32	10	36	11	155
Déileálaithe Moileascaigh	66	23	26	23	25	6	169
Ceadúnais Dreidireachta Oisre	-	-	79	-	111	24	214

Iascach faoi Bhainistíocht IFI	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na nIascach á mBainistiú	1	-	5	17	10	8	41
Ioncam Díorthaithe (€)	€990	-	€75,471	€134,462	€247,193	€43,388	€501,504

Aguisín V: Leithroinneadh an Chiste um Chaomhnú an Bhradáin i rith 2016

	Tionscadail IFI a fuair Cistiú in 2016	Leithroinnt
1	An Oirimh, Co. Mhaigh Eo - Limistéar Caomhantais Speisialta cosaint gnáthóg	€17,500
2	An Tionscadal Measúnú Náisiúnta um Chaomhnú Bradán	€84,215
3	An Bhóinn ag an Seandroichead, Co. na Mí - oibreacha Athchóirithe	€50,000
4	Abhainn Cheanannais Blackwater, Co. na Mí - Tógáil bealach éisc ag cora	€46,000
5	An Laoi, Co. Chorcaí - díothú Mince	€3,910
6	Tionscadal Náisiúnta - Gaistí Scriú Rothlach	€34,406
	Maoiniú iomlán a leithroinneadh ar Iarratasóirí IFI	€236,031

	Tionscadail Ranníocaithe a fuair Cistiú i 2016 – (Ciste 2015)	Leithroinnt
7	Abhainn Allt na Brocaí, Co. Mhaigh Eo - Cosaint láithreacha sceite	€15,000
8	An Dubhabhainn Uachtarach, Co. Chorcaí - obair forbartha ar Ghnáthóga	€15,000
9	An Abhainn Mhór Íochtarach, Co. Mhaigh Eo - cosaint bruacha na hAbhainn	€15,000
10	An Bhrosnach Bheag, Co. Thiobraid Árann – Céim 2 - Tionscadal feabhsúcháin gnáthóga	€9,000
11	An Mhartra, Dobharcheantar na hAbhann Duibhe / Bóinne, Co. na Mí – Feabhsúcháin ar ghnáthóga éisc	€15,000
12	Abhainn Cheanannais Blackwater , Co. na Mí – Feabhsúcháin ar ghnáthóga éisc Charn na Ros	€15,000
13	An Chrannach, Co. Dhún na nGall – Feabhsúcháin ar ghnáthóga éisc	€15,000
14	Abhainn Átha Féan, Co. Mhuineacháin – Tionscadal feabhsúcháin ar ghnáthóga éisc	€4,892
15	Forbairt Leacach & Chill Mhurchon (Córas na hUinsinne) Baile Easa Dara	€15,000
16	Abhainn Muingnakinke (Craobh-abhainn Ghleann Cuilinn) Oibreacha Athshlánaithe	€15,000
17	Staidéar Féidearthachta Slatiascairí Oirthear Mhaigh Eo ar fhorbairt ghnáthóga éisc	€2,000
18	Abhainn Ghlinne, Co. Dhún na nGall - Céim 1 - Linn Pholl Gairbhéil	€15,000
19	Abhainn Bhuiríos Umhaill – Deisiú an chainéil tarrae chuig an mbealach éisc	€15,000
20	Abhainn an Chláir (Abhainn na Gaillimhe), An Chreig Mhór, Gaillimh - Crainn & áit óil d'eallach	€6,600
21	An Ghaothach, Co. Thiobraid Árann - Athshlánú na láithreacha sceite bradán	€15,000
22	An Lúbach, Co. Luimnigh - Clár píolótach i leith smachtú speicis ionracha	€4,000
23	Abhainn na Bandan, Co. Chorcaí - Achóiriú na mbruach ag Deasy's Turn	€9,957
24	An Leamhain, Co. Chiarraí – Céim 1 - Iarratas ar chistiú i gcomhair Iarratas pleanála/ Bainistíocht tionscadail le haghaidh oibreacha insrutha	€5,000
25	An Coireán, Co. Chiarraí - Logálaithe teochta le bunú gréasán ar fud an dobharcheantair go fadtéarmach chun monatóireacht a dhéanamh ar theochtaí uisce	€1,543
26	An Ghaothach Uachtarach, Co. Thiobraid Árann - Dí-thollánú de chuid den abhainn	€12,248
	Na cistí iomlána a leithroinneadh d'Iarratasóirí Rannpháirtithe	€220,240

Caomhnú, Cosaint, Forbairt, Bainistiú agus Cur Chun Cinn

Aguisín VI: Tuarascáil Bhliantúil an Choiste Iniúchta agus Riosca – An Bhliain dár Chríoch an 31ú Nollaig 2016

An Coiste Iniúchta & Riosca Tuarascáil Bhliantúil

Don bhliain dar chríoch 31ú Nollaig 2016

Clár na nÁbhar

BROLLACH	77
BALLRAÍOCHT AN CHOISTE INIÚCHTA & RIOSCA	77
Baill an Choiste faoi láthair	77
Cruinnithe an Choiste	78
RÓIL AGUS FREAGRACHTAÍ AN CHOISTE INIÚCHTA & RIOSCA	78
I RITH 2016 DHÍRIGH OBAIR AN CHOISTE INIÚCHTA & RIOSCA AR:	79
ARD-REACHTAIRE CUNTAS & CISTE	80
TOSAÍOCHTAÍ DON BHLIAIN 2017	80
CRÍOCH	80

1.1 Brollach

Is achoimre ar phríomhfheidhmeanna agus ar phríomhthorthaí an Choiste Iniúchta agus Riosca don bhliain 2016 an tuarascáil bhliantúil seo. Áirítear leis seo eolas ginearálta ar bhaill an choiste le líon agus dátaí na gcruinnithe coiste a tharla i rith na bliana. Leagtar amach go mion na cúramaí agus na dualgaisí atá ar an gcoiste iniúchta agus riosca. Dhírigh obair an choiste i rith 2016 ar chomhlíonadh agus luach ar airgead iniúchtaí agus bainistíocht riosca.

Ag teacht leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016 a láinseáladh le déanaí, chuir Coiste Iniúchta agus Riosca IFI tús le hathbhreithniú inmheánach dá fheidhmiúchán agus dá éifeachtúlacht. Déanfar an t-athbhreithniú seo a thuairisciú agus glacfar na bearta is gá in 2017.

An tOllamh Frances Lucy
Cathaoirleach an Choiste Iniúchta & Riosca

1.2 Ballracht den Choiste Iniúchta & Riosca

1.2.1 Baill reatha an Choiste

An tOllamh Frances Lucy (Cathaoirleach)
An tUasal Peter John Nally
An tUasal Patrick Gibbons
Ms Bernadette Orbinski-Burke

Ceaptha: 01/06/2015
Ceaptha: 31/10/2014
Ceaptha: 30/06/2016
Ceaptha: 29/09/2016

Is baill neamhfheidhmiúcháin gach comhalta de Choiste Iniúchta agus Riosca IFI. Caitheann gach ball tréimhse trí bliana ar an gCoiste; is féidir an tréimhse seo a athnuachan ar feadh trí bliana eile.

Is mór liom a chur in iúl gur ceapadh trí bhall nua don Choiste, ag tabhairt leo go leor taithí i réimsí an rialachais, na bainistíochta airgeadais agus na bainistíochta riosca. Thar ceann an Choiste, ba mhaith liom buíochas a ghabháil le Fintan Gorman as a dhíograis agus an pháirt a ghlac sé in obair an Choiste le linn a thréimhse oifige. D'éirigh sé as a ról ar an gCoiste ar an 29ú Samhain 2016 de bharr an méid oibre atá aige ina ról mar Chathaoirleach an Bhoird.

1.2.2 Cruinnithe an Choiste

Bhí 6 chruinniú ag Coiste Iniúchta & Riosca IFI in 2016; 4ú Feabhra, 16ú Bealtaine, 20ú Meitheamh, 15ú Meán Fómhair, 1ú agus 16ú Nollaig.

Tugadh cuireadh don Phríomhoifigeach Féidhmiúcháin, an Dochtúr Ciaran Byrne agus do Cheann an Airgeadais agus TFC, Pat Doherty freastail ar na cruinnithe ar fad. Tugadh cuireadh d'oifigigh den eagraíocht teacht chun bualadh leis an gCoiste agus ábhair ar leith a phlé leis.

D'fhreastail Iniúcháir Inmheánach ainmnithe IFI, RSM Northern Ireland ar thrí chruinniú; 4ú Feabhra, 1ú Nollaig agus 16 Nollaig.

1.3 Cúramaí agus Dualgais an Choiste Iniúchta & Riosca

1. Athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bhliantúla sula gcuirtear faoi bhráid an Bhoird iad, agus go mór mór i dtaca le:
 - hAon athrú a tharla i mbeartas nó i gcleachtais chuntasaíochta;
 - Príomhréimsí Breithiúnacha;
 - Coigeartuithe suntasacha atá ann mar thoradh ar an iniúchadh;
 - Comhlíonadh chaighdeáin chuntasaíochta.
2. Chun nádúr agus scóip an iniúchta a phlé leis an iniúcháir eachtrach nuair is iomchuí sin, sula dtosnaíonn an t-iniúchadh;
3. fadhbanna agus amhrais a eascraíonn ó na hiniúchtaí eatramhacha agus deiridh a phlé agus aon ábhar eile ar mhaith leis an iniúcháir a phlé (gan an bhainistíocht a bheith i láthair más gá);
4. Ráiteas an Bhoird maidir le córais rialaithe inmheánacha a athbhreithniú ag déanamh tagairt ar leith do chistí an AE;
5. An clár iniúcháireachta inmheánaí a athbhreithniú; comhordú idir na hiniúcháirí inmheánacha agus seachtracha a chinnitú; aghaidh a thabhairt go cuimsitheach agus go hoiriúnach ar cheisteanna a bhí ag an iniúcháir seachtrach; agus cinntiú go bhfuil dóthan acmhainní ag an bhfeidhm iniúchta inmheánaí agus go bhfuil seasamh oiriúnach aige laistigh den Bhord.
6. Torthaí tábhachtacha aon fhiosrúchán a dhéantar go himmheánach a mheas maille le freagra an luchta bainistíochta ina leith;
7. Ceisteanna eile a bhaineann le hábhar, de réir mar a leagann an Bord amach iad, a mheas: -
 - Nósanna imeachta agus doiciméid inmheánacha
 - Iniúchadh sheachtrach
 - Athbhreithniú ar rialú an bhuiséid
 - Cóid cleachtais agus eitice
 - Tionscnaimh shábhála costais
 - Bainistíocht/Tuairisciú feidhmíochta
 - Bainistíocht Riosca

8. Ba cheart aon ábhar faoin iniúchadh inmheánach/eachtrach a bhaineann le réimsí freagrachta an Bhoird a chur in iúl don Bhord chomh luath is a aithnítear iad.
9. Ba cheart don Choiste freisin aird a thabhairt ar:
 - > éifeachtúlacht agus leordhóthanacht bhearta frith-chalaoise, frith-éillitheachta agus nochtaithe cosanta an chomhlachta agus ar fheasacht na foirne ina leith;
 - > agus fiafraí an gcabhraíonn rialú airgeadais, lena n-áirítear an struchtúr tarmhigin, leis an eagraíocht a chuid cuspóirí a chomhlíonadh ar bhonn luach ar airgead; agus
 - > fiafraí an bhfuil na nósanna imeachta maidir le breithmheas ar infheistíocht oiriúnach don fheidhm agus an gcomhlíonann siad na cleachtais is fearr lena n-áirítear prionsabail agus riachtanais ábhartha an Chóid Chaiteachais Phoiblí;

1.4 I rith 2016, dhírigh obair an Choiste Iniúchta & Riosca ar:

Bhí an Coiste i mbun na gníomhaíochtaí seo i leanas agus rinne sé moltaí don Bhord bunaithe ar na torthaí a fuair sé;

- Athbhreithniú ar úsáid IFI den Chóras Cumarsáide Tetra le moltaí
- Athbhreithniú ar na Buiséid do 2016 roimh cead a fháil ó Bhord IFI
- Athbhreithniú ar Chlár Iniúchta 2015-2017 le iniúchtaí breise a bheidh le críochnú in 2016:
 - Iniúchadh luach ar airgead ar úsáid fheithiclí agus flít
 - Iniúchadh luach ar airgead d'oibríochtaí (patróil / plean cosanta / córas pionóis na muirear seasta /próisis chomhshaoil)
 - Iniúchadh ar chultúr IFI
 - Measúnú feidhmiúcháin maidir le comhlíonadh reachtaíochta cosaint sonraí
 - Iniúchtaí ag tacú le críochnú an Ráitis faoin Rialú Inmheánach Airgeadais
- Athbhreithniú de Pháipéar Cistiúcháin Todhchaí len é a chur i láthair don Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (RCGAC)
- Stiúradh Rannóg na n-Oibríochtaí den athchumrú ar Chlár Riosca Allamuigh IFI
- Chuir 'Ráiteas Ráthaíochta' chun cinn le freagracht na bainistíochta maidir le húinéireacht riosca a chur ar bhonn fhoirmiúil
- Athbhreithniú déanta ar Ráiteas Inghlacthachta Riosca IFI
- Athbhreithniú ar Chlár Riosca Corparáideach IFI

- Athbhreithniú ar Pholasáí Bainistithe Riosca IFI agus ar éifeachtúlacht an phróisis bhainistithe riosca
- Maoirseacht dhian ar athbhreithniú cuimsitheach na n-Iniúcháirí Inmheánaigh ar Bhainistíocht an Fhlít laistigh den IFI
- Athbhreithniú ar Pholasáí Nochtaithe Cosanta IFI
- Eagraíodh go dtabharfadh an Foras Riaracháin (IPA) treoracha do bhaill Bhoird IFI maidir leis an **gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú 2016**
- Athbhreithniú ar éifeachtúlacht an Choiste Iniúchta & Riosca

1.5 Ard-Reachtaire Cuntas & Ciste

Tá caidreamh proifisiúnta oibre ag an Coiste Iniúcha & Riosca le hOifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (C&AG) agus déantar gach toradh suntasach iniúchta a chur in iúl don C&AG.

1.6 Tosaíochtaí don bhliain 2017

- Déanamh cinnte de go leantar ar aghaidh ag cur Plean Iniúchta Inmheánaí IFI 2015-2017 i bhfeidhm
- Oibriú i gcomhar leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste chun iniúchadh shásúil a bhaint amach
- Cinntiú go mbaintear amach luach ar airgead maidir le Bainistíocht an Fhlít tríd Phlean Bainistíochta Fhlít IFI 2017 a chur i bhfeidhm
- Athbhreithniú ar stádas maoinithe IFI a chur i gcrích
- Leanacht ar aghaidh le comhlíonadh an treochláir maidir leis an gClár Riosca
- Tuairisc a dhéanamh ar Athbhreithniú Eachtrach Éifeachtúlacht an Choiste Iniúchta & Riosca

1.7 Críoch

Ba mhaith le comhaltaí an Choiste a mbuíochas a chur in iúl don chomhoibriú agus don chabhair a fuair siad ó fhoireann IFI i rith na bliana. Rinneadh dul chun cinn maidir le tionscnaimh luach ar airgead, bearta sábhála costais agus cuntasacht d'airgead na gcáiníocóir. Tá an Coiste Iniúchta & Riosca sásta, go ginearálta, go bhfuil córais rialaithe dhóthanacha i bhfeidhm tríd síos an eagraíocht.

Aguisín VII: Ráitis Airgeadais Iascach Intíre Éireann – An Bhliain dar Chríoch 31ú Nollaig 2016

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

RÁITIS AIRGEADAIS

AN BHLIAIN DAR CHRÍOCH 31^ú NOLLAIG 2016

Iascach Intíre Éireann

Ráitis Airgeadais - Clár Ábhair

Innéacs

Lch

Eolas ginearálta	83-84
Ráiteas faoi fhreagrachtaí an Bhoird	85
Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste le cur i láthair os comhair Thithe an Oireachtais	86-87
Ráiteas faoi chóras an Rialú Inmheánaí Airgeadais	88-89
Ráiteas faoi loncam agus Caiteachas Coinnithe Cúlchistí loncaim	90
Ráiteas faoi loncam Cuimsitheach	91
Ráiteas ar Staid an Airgeadais	92
Ráiteas faoi Shreafaí Airgid	93
Polasaithe Cuntasaíochta	94-97
Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais	98-107

Iascach Intíre Éireann

Eolas Ginearálta

Seoladh

3044 Céide an Locha,
Campas Gnó Iarthar na Cathrach,
Baile Átha Cliath 24, D24Y265

Banc

Banc na hÉireann,
Faiche an Choláiste,
Baile Átha Cliath 2, D02VR66

Iniúcháir

An tArd-Reachtaire Cuntas
agus Ciste
Ginearálta,
3A Sráid an Mhéara Uachtarach
Duga Spencer
Baile Átha Cliath 1 D01 PF72

Dlíodóirí

George Maloney & Co,
Dlíodóirí,
6 Sráid Fhearnáin,
An Cabhán,
Co. an Chabháin, H12V658.

Arthur Cox,
Ardán Phort an Iarla,
Baile Átha Cliath 2, D02T380.

Finian Brannigan & Co,
16, Sráid an Aonaigh,
Droichead Átha,
Co. Lú, A92 DK25.

Liam Keane & Partners,
Dlíodóirí,
The Old Toll House,
Dún Seachlainn,
Co. na Mí, A85 DR68.

Ensor O'Connor Solicitors,
4 Sráid na Cúirte,
Inis Córthaidh,
Co Loch Garman, Y21 K2AO

Iascach Intíre Éireann
Eolas Ginearálta ar lean.

Dlíodóirí ar lean.

Kelly & Ryan Solicitors,
Sráid Taoiling,
Sligeach, F91 YH66.

MacHale Solicitors,
Sráid an Phiarsaigh,
Béal an Átha,
Co Mhaigh Eo, F26 K7C7.

D.G. O'Donovan & Co,
5^ú Urlár, Riverpoint
Sráid Mhala Íochtarach,
Luimneach, V94WC6A.

Boland & Quirke,
72, An Meal Theas,
Corcaigh, T12 VX9A

John M Forde & Son,
2, Ardán Montpellier,
Bóthar na Mara ,
Gaillimh, H91 A6P3

Patrick J Durcan & Co,
Dlíodóirí,
Sráid Shéamais,
Cathair na Mart,
Co. Mhaigh Eo, F28 KC52

Tracey Solicitors,
34 Sráid Westmoreland,
Baile Átha Cliath 2, D02 YW59

VP McMullin & Son Solicitors,
Sráid Dhún na nGall,
Bealach Féich,
Co. Dhún na nGall, F93 DE63

Mason Hayes & Curran,
South Bank House,
Sráid na Bearú,
Baile Átha Cliath 4, D04 TR29

James Reilly & Sons,
4, Plás Brighton,
Cluain Meala,
Co Thiobraid Árann, E91 X9V2

Coakley Moriarty,
Dlíodóirí,
An Bóthar Nua,
Neidín,
Co Chiarraí, V93 N880.

McMahon & Williams Solicitors,
Brooklawn House,
Sráid Toler,
Cill Rois,
Co. an Chláir, V15 N728

Ráiteas faoi fhreagrachtaí an Bhoird

Bunaíodh lascach Intíre Éireann le héifeacht ón 1 Iúil 2010 faoi théarmaí an Achta um lascach Intíre 2010. Aistríodh sócmhainní, cearta agus oibleagáidí na mBord lascaigh Réigiúnaí chuig lascach Intíre Éireann de réir an Achta um lascach Intíre.

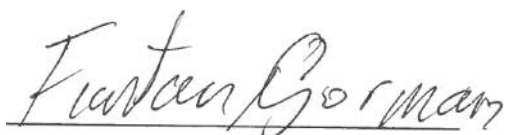
Freagrachtaí lascach Intíre Éireann

Éilíonn Alt 46 den Acht um lascach Intíre 2010 go n-ullmhóidh lascach Intíre Éireann (IFI) na ráitis airgeadais i cibé foirm a threoróidh an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil. Le linn dó na ráitis airgeadais seo a ullmhú, ní mór don IFI:

- polasaithe cuntaisíochta oiriúnacha a roghnú agus iad seo a chur i bhfeidhm go leanúnach
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn ghnóthais leantaigh seachas má tá sé mí-oiriúnach glacadh leis go mbeidh an Ghníomhaireacht ag leanacht ar aghaidh ag feidhmiú
- deimhniú gur leanadh caighdeán chuntaisíochta infheidhmithe, ag brath ar aon imeachtaí ábhartha nochtaithe agus mínithe sna ráitis airgeadais

Tá an Bord freagrach as leabhair chuntais chuí a choinneáil a nochtáíonn le cruinneas réasúnach ag tráth ar bith an staid airgeadais agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Alt 46 den Acht um lascach Intíre 2010. Tá an Bord freagrach freisin as na sócmhainní a chosaint agus dá bhrí sin as bearta réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aithint.

Thar ceann Bhoird IFI

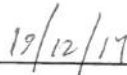
An tUasal Fintan Gorman

19 Nollaig 2017

An Dochtúir Frances Lucy

19 Nollaig 2017

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur i láthair Thithe an Oireachtais

Iascach Intíre Éireann

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais Iascach Intíre Éireann don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 faoin Acht um Iascach Intíre Éireann 2010. San áireamh sna ráitis airgeadais tá ráiteas ioncaim agus caiteachais agus culchistí airgid coinnithe, an ráiteas faoi ioncam cuimsitheach, an ráiteas ar staid an airgeadais, an ráiteas faoi shreafaí airgid agus na nótaí gaolmhara. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais sa bhfoirm atá leagtha síos faoi Alt 46 den Acht, agus i gcomhréir leis an gcleachtas cuntasáíochta a bhfuil glacadh leis go forleathan.

Freagrachtaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as ullmhúcháin na ráiteas airgeadais, ag cinntiú go dtugann siad léargas fírinneach agus cothrom agus ag cinntiú rialtacht na n-idirbheart.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tá sé de fhreagracht orm na ráitis airgeadais a iniúchadh agus iad a thuairisciú de réir an dlí is infheidhme.

Déantar m'iniúchadh ag déanamh tagairte do na cúinsí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena bhfeidhmiú.

Déantar m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta ar Iniúcháireacht (RA agus Éireann) agus de réir Caighdeán Eitice d'Iniúcháin an Bhoird um Chleachtais Iniúchta.

Scóip iniúchta na ráitis airgeadais

Mar chuid den iniúchadh faightear fianaise faoi na méideanna agus na nochtuithe sna ráitis airgeadais, fianaise atá dóthanach chun ráthaíocht réasúnach a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé an de bharr calaoise nó botúin é. Áirítear leis seo measúnacht de

- cibé an bhfuil nó nach bhfuil na polasaithe cuntasáíochta oiriúnach do chúinsí Iascach Intíre Éireann, agus gur cuireadh i bhfeidhm go leanúnach iad agus gur nochtáíodh go cuí iad
- réasúnacht na meastacháin chuntasáíochta shuntasacha a rinneadh chun na ráitis airgeadais a ullmhú, agus
- cur i láthair ginearálta na ráiteas airgeadais.

Ba mhaith liom fianaise a fháil freisin maidir le rialtacht na n-idirbheart airgeadais i rith na hiniúchta.

Ina theannta sin, léigh mé tuarascáil bhliantúil Iascach Intíre Éirann chun neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a aithint agus chun aon fhaisnéis atá mícheart go hábhartha de réir cosúlachta bunaithe ar, nó neamhréireach go hábhartha leis an eolas a fuaireas le linn dom an iniúchadh a dhéanamh, a aithint. Má thugaim faoi deara aon mhíráiteas nó neamhréireacht ábhartha de réir cosúlachta, cuirim san áireamh na himpleachtaí a d'fhéadfadh a bheith ann do mo thuairisc.

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur i láthair Thithe an Oireachtais

Tuairim ar na ráitis airgeadais

I mo thuairimse:

- tugann na ráitis airgeadais seo léargas fírinneach agus cothrom ar shócmhainní, dliteanais agus staid airgeadais lascach Intíre Éireann ar an 31 Nollaig 2016 agus dá ioncam agus caitheachas in 2016; agus
- ullmhaíodh na ráitis airgeadais seo i gcomhréir leis na cleachtais chuntasaíochta a bhfuil glactha leo go forleathan.

I mo thuairimse, bhí taifid chuntasaíochta lascach Intíre Éireann dóthanach chun go bhféadfaí na ráitis airgeadais a iniúchadh go héasca agus mar is ceart. Tá na ráitis airgeadais ag teach leis na taifid chuntasaíochta.

Ábhair a thuairiscím go heisceachtúil

Tuairiscím go heisceachtúil mura bhfaighim an t-eolas ar fad agus na míniúcháin ar fad a theastaíonn uaim do m'iniúchadh, nó má thugaim faoi deara

- aon chás ábhartha nár úsáideadh airgead do na cuspóirí a bhí beartaithe dó nó nuair nach raibh idirbhearta ag cloígh leis na húdaráis a bhí á rialú, nó

- mura raibh an t-eolas a tugadh i dtuarascáil bhliantúil lascach Intíre Éireann ag teacht leis na ráitis airgeadais ghaolmhara nó leis an eolas a fuaireas le linn dom an t-iniúchadh a dhéanamh, nó
- mura léiríonn an ráiteas faoi rialú airgeadais inmheánach go gcomhlíonann lascach Intíre Éireann leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, nó
- má tá ábhair ábhartha eile a bhaineann leis an dóigh a cuireadh gnó poiblí i gcríoch.

Níl rud ar bith le tuairisciú agam maidir leis na hábhair sin atá le tuairisciú go heisceachtúil.

Patricia Sheehan

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
22 Nollaig 2017

Iascach Intíre Éireann

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais

Agus mé ag déanamh an ráitis seo tá mé ag brath ar ionadaíochtaí a rinne bainistíocht Iascach Intíre Éireann. I rith na tréimhse I Eanáir 2016 go 31 Nollaig 2016 bhí Bord IFI freagrach as cinntiú go raibh córas dóthanach rialaithe airgeadais i bhfeidhm laistigh den Ghníomhaireacht.

Dearbhú réasúnta, seachas dearbhú iomlán, is féidir a thabhairt leis na córais a bhí i bhfeidhm ag an mBord go ndearnadh na sócmhainní a chosaint, go ndearnadh idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndearnadh earráidí nó mírialtacht ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil.

Bhí an córas rialaithe airgeadais inmheánach bunaithe ar chreat d'fhaisnéis bhainistíochta reatha, nósanna imeachta riaracháin lena n-áirítear scaradh dualgais, agus córas tarmhligin agus cuntasachta. Bhí ag baint leis go háirithe:

- Pleananna straitéiseacha agus buiséid bhliantúla a cheadaigh an Bord.
- Tuairiscí buiséid ard-leibhéal a rinne athbhreithniú ar fheidhmiú i gcomparáid le buiséad agus a ndearnadh athbhreithniú orthu ag gach cruinniú den Bhord.
- D'fhreastail an Príomhoifigeach Feidhmiúcháin agus na Cinnirí Feidhme chomh maith le Ceann an Airgeadais ar na cruinnithe bainistíochta sinsearacha gach mí chun feidhmiú a scrúdú i gcomparáid le buiséad agus chun ceisteanna airgeadais a phlé a raibh tionchar acu ar an eagraíocht.
- Feidhm maidir le hiniúchadh inmheánach trína ndearnadh monatóireacht ar chomhlíonadh polasaithe agus gnáis oibre agus ar éifeachtúlacht na modhanna rialaithe inmheánacha a chuirtear i bhfeidhm laistigh den eagraíocht. Thuairiscigh an tIniúcháir Inmheánach Chathaoirleach an Choiste Iniúchta agus Riosca.
- Coiste Iniúchta agus Riosca a bhí déanta suas de ar a laghad tríúir bhall den Boird agus a chruinnigh le chéile sé huair sa bhliain go dtí 31 Nollaig 2016.

Airítear ar dhualgais an Choiste sin:

- a) athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bhliantúla sula gcuirtear faoi bhráid an Bhoird iad.
- b) plé de réir mar is cúil le hOifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.
- c) plé aon fhadhbanna nó imní a tháinig suas i rith na hiniúchta inmheánaí agus seachtraí agus aon cheist eile ar mhaith leis na hiniúcháirí plé leis an gcoiste (gan an bhainistíocht a bheith i láthair más iomchuí sin).
- d) athbhreithniú de litir bhainistíochta an iniúcháir seachtraí agus freagra na bainistíochta.
- e) athbhreithniú ar chórais rialaithe inmheánaí an Bhoird le tagairt speisialta do mhaoiniú an AE.
- f) plé de phríomhthorthaí fiosrúcháin inmheánaí agus freagra na bainistíochta.
- g) plé de cheisteanna ábhartha eile, mar a mhíníonn an Bord iad.

Tuairiscíonn cathaoirleach an Choiste Iniúchta agus Riosca don Bhord.

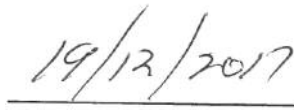
Is é an Bord a dhéanann cinntí móra straitéiseacha agus bíonn cruinnithe boird go tráthrialta ann chun monatóireacht a dhéanamh ar chúrsaí feidhmiúlachta agus ar phleananna. Is de réir an chúraim a leagann an Bord orthu amháin a fheidhmíonn an lucht bainistíochta feidhmiúcháin agus sin d'fhonn polasaithe agus socruithe an Bhoird a thabhairt i gcrích. Bíonn comhairleoirí gairme an Bhoird ar fáil ag an mBord chun dul i gcomhairle leo de réir mar is gá.

I ndáil leis an tréimhse dar críoch an 31 Nollaig 2016, rinne an Bord athbhreithniú foirmeálta ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaí.

Thar ceann Bhoird IFI

An tUasal Fintan Gorman, Cathaoirleach

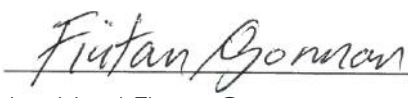
19 Nollaig 2017

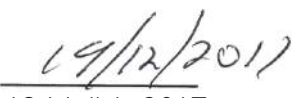
IASCACH INTÍRE ÉIREANN
RÁITEAS FAOI IONCAM AGUS CAITEACHAS AGUS CULCHISTÍ IONCAIM COINNITHE
DO NA 12 MÍ GO DTÍ 31 NOLLAIG 2016

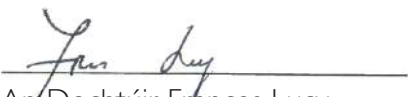
		Nótaí		2016		2015	
				€	€	€	€
Ioncam							
Maoiniú Stát agus AE							
Deontais Oireachtais	2			26,303,338		23,875,624	
Glanmhaoiniú iarchurtha do phinsin	14c			3,514,212	29,817,550	3,635.661	27,511,285
Ioncam Eile	3				2,660,665		2,954,681
Ioncam Iomlán					32,478,215		30,465,966
Caiteachas							
Riaracháin	4				4,848,625		5,155,434
Oibríochtaí	5				25,609,887		26,281,389
					30,458,512		31,436.823
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain roimh na Leithghabhálacha					2,019,703		(970,857)
Aistrigh ó / (go) Cuntas Caipitil							
	12				1,442,381		(2,253,690)
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain tar éis na Leithghabhálacha					3,462,084		(3,224,547)
Iarmhéid arna thabhairt ar aghaidh ón 01 Eanáir					3,420,820		6,645,367
Iarmhéid arna thabhairt ar aghaidh ón 31 Nollaig					6,882,904		3,420,820

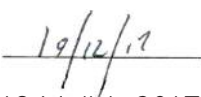
Is cuid de na ráitis airgeadais an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 18.

Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

An tUasal Fintan Gorman

19 Nollaig 2017

An Dochtúir Frances Lucy

19 Nollaig 2017

IASCACH INTÍRE ÉIREANN
RÁITEAS AR IONCAM CUIMSITHEACH DON 12 MÍ GO
31 NOLLAIG 2016

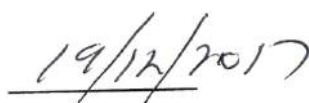
		2016	2015
		€	€
Barrachas / (Easnamh) don Bhliain roimh na Leithghabhálacha		2,019,703	(970,857)
Gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir		1,114,000	6.499.000
Athrú sna boinn tuisceana ar a bhfuil luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir bunaithe		(11,068,000)	7.890.000
Gnóthachain/(cailteanas) achtúireach iomlán sa bhliain	14b	(9,954,000)	14,389,000
Coigeartú go dtí cistiú shochair phinsin iarchurtha		9,954,000	(14,389,000)
Ioncam Cuimsitheach Eile don bhliain		2,019,703	(970,857)

Is cuid de na ráitis airgeadais an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 18.

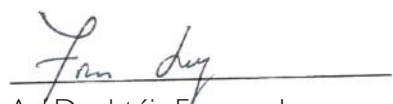
Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

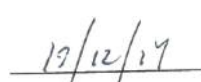
An tUasal Fintan Gorman

19 Nollaig 2017

An Dochtúir Frances Lucy

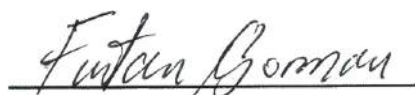
19 Nollaig 2017

IASCACH INTÍRE ÉIREANN
RÁITEAS AR STAIÐ AN AIRGEADAIS AG 31 NOLLAIG 2016

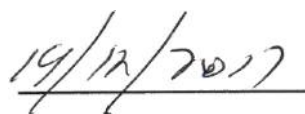
	Nótaí	2016	2015
		€	€
Sócmhainní Seasta			
Maoín, gléasra agus trealamh	9	18,515,620	19,958,015
Sócmhainní Reatha			
Fardal		239,758	185,270
Airgead tirim agus coibhéis airgid		12,240,138	7,636,682
Infhála	10	731,123	1,175,512
		<u>13,211,019</u>	<u>8,997,464</u>
Dlíteanaís reatha (méideanna dlite laistigh de bhliain amháin)			
Suimeanna iníoctha	11	6,328,115	5,576,658
		<u>6,328,115</u>	<u>5,576,658</u>
GLANSÓCMHAINNÍ/(DLITEANAIS) REATHA		6,882,904	3,420,806
IOMLÁN NA SÓCMHAINNÍ LÚIDE DLITEANAIS REATHA ROIMH PHINSIN		25,398,524	23,378,821
Sócmhainn maoinithe ag sochair scoir iarchurtha	14c	113,391,679	99,923,467
Oibleagáidí sochair scoir	14b	(113,391,679)	(99,923,467)
		<u>-</u>	<u>-</u>
IOMLÁN NA SÓCMHAINNÍ LÚIDE DLITEANAIS REATHA		<u>25,398,524</u>	<u>23,378,821</u>
GLANSÓCMHAINNÍ/(DLITEANAIS)		<u>25,398,524</u>	<u>23,378,821</u>
Cúlchistí - is é sin Glansócmhainní Aistrithe go hIascach Intíre Éireann			
Cuntas caipitil	12	18,515,620	19,958,001
Barrachas ar Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncaim coinneithe		6,882,904	3,420,820
		<u>25,398,524</u>	<u>23,378,821</u>

Is cuid de na ráitis airgeadais an Ráiteas faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 18.

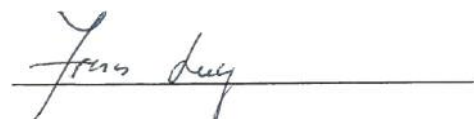
Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

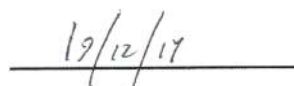
An tUasal Fintan Gorman

19 Nollaig 2017

An Dochtúir Frances Lucy

19 Nollaig 2017

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

RÁITEAS FAOI SHREAFÁÍ AIRGID DON 12 MÍ GO 31 NOLLAIG 2016

Glansreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2016	2015
	€	€
Ioncam Breise os cionn Caiteachas	2,019,703	(970,857)
Dímheas agus Bearnú Sócmhainní Seasta	1,435,368	1,519,873
(Méadú)/Laghdú ar Infhála	444,389	1,839,958
Méadú/(Laghdú) i Suimeanna Iníoctha	751,457	(166,534)
(Brabús) / Caillteanas ar dhíolachán sócmhainní seasta	531,750	(148,075)
Ús glan	9,058	8,236
(Méadú)/Laghdú sa bhFardal	(54,488)	34,138
Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin	5,137,237	2,116,739

Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta

Íocaíochtaí chun Maoin, Gléasra & Trealamh a cheannach	(1,475,659)	(3,788,997)
Fáltais ó dhiúscairt Mhaoin, Ghléasra & Trealamh	950,936	163,508
Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta	(524,723)	(3,625,489)

Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe

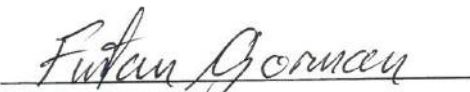
Ús glan	(9,058)	(8,236)
Glan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe	(9,058)	(8,236)
Glanmhéadú / (laghdú) in airgead tirim agus coibhéis airgid	4,603,456	(1,516,986)

Réiteach den ghlan-Insreabhadh Airgid/(Eis-Sreabhadh) do ghluaiseacht i nglanchistí

	2016	2015
	€	€
Méadú / (Laghdú) in airgead tirim	4,603,456	(1,516,986)
Airgead tirim agus coibhéis airgid ag tús na bliana	7,636,682	9,153,668
Airgead tirim agus coibhéis airgid ag deireadh na bliana	12,240,138	7,636,682

Is cuid de na ráitis airgeadais seo an Ráitis faoi Shreafaí Airgid agus nótaí 1 go 18.

Thar ceann Bhord Iascach Intíre Éireann

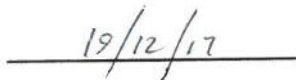
An tUasal Fintan Gorman

19 Nollaig 2017

An Dochtúir Frances Lucy

19 Nollaig 2017

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016

I. Polasaithe Cuntasaíochta

Leagtar amach thíos an bonn custasaíochta agus na polasaithe cuntasaíochta suntasacha a ghlac lascach Intíre Éireann. Cuireadh i bhfeidhm go leanúnach iad ar fad i rith na bliana agus don bhliain roimhe sin.

a) Eolas Ginearálta

Bunaíodh lascach Intíre Éireann faoi Acht lascach 2010 le ceannoifig ag 3044 Céide an Locha, Campas Gnó Iarthar na Cathrach, Baile Átha Cliath 24, D24 Y265.

Is iad príomhchuspóirí lascach Intíre Éireann acmhainn iascach intíre Éireann a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú

Is Eintiteas Sochair Phoiblí (PBE) é lascach Intíre Éireann.

b) Ráiteas Comhlíontachta

Ullmhaíodh ráitis airgeadais lascach Intíre Éireann don bhliain 31 Nollaig 2016 de réir FRS 102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais infheidhmithe sa RA agus in Éirinn atá eisithe ag an gComhairle um Thuairiciú Airgeadais (FRC), á fhógairt ag Cuntasóirí Cairte Éireann.

c) Bunús an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, seachas i gcás sócmhainní agus dliteanais áirithe atá á thomhais ag luachanna cóire mar a mhínítear sna polasaithe cuntasaíochta thíos. Leagtar amach na ráitis airgeadais sa bhfoirm atá formheasta ag an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil le comhthoilíú ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht um lascach Intíre 2010. Cuireadh i bhfeidhm na polasaithe cuntasaíochta seo a leanas go leanúnach chun déileáil le nithe a mheastar a bheith ábhartha i ndáil le ráitis airgeadais lascach Intíre Éireann.

d) Ioncam

Deontais Oireachtais

Cuirtear san áireamh ioncam ó Dheontais Oireachtais ar bhonn fáiltas airgid.

Cuirtear san áireamh ioncam ón Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta faoin scéim Áineasa Tuaithe ar bhonn fabhráithe.

Cuirtear san áireamh ioncam ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaíochtaí ar son na hAeráide agus Comhshaoil i leith an Bheartais um Thurasóireacht Slatiascaireachta Áineasa agus na Straitéise Náisiúnta um fhorbairt Slatiascaireachta ar bhonn fabhráithe.

Cuirtear san áireamh gach cineál ioncaim eile ar bhonn fabhráithe.

Aisíocaíochtaí do dheontais íoctha

Bíonn deontais in-aisíoctha i gcúinsí áirithe, ar nós leachtú/díscaoileadh chuideachta faighteora, nó mura gcomhlíontar coinníollacha an deontais. Aithnítear aisíocaíochtaí deontais nuair is dócha go ngeobhaidh lascach Intíre Éireann an t-airgead agus gur féidir an méid a mheas go cruinn; mar sin, cuirtear san áireamh iad ar bhonn fabhráithe.

Ioncam ó ús

Aithnítear ioncam ó ús ar bhonn fabhráithe ag úsáid an mhodh ráta úis glan.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016

I. Polasaithe Cuntasaíochta ar lean

Ioncam Eile

Aithnítear ioncam eile ar bhonn fabhráithe seachas i gcás an chiste Caomhnaithe, fíneálacha & forghéillte, díol foilseacháin agus táillí iarratais Saorála Faisnéise a thuairiscítear ar bhonn airgead a fuaireas.

e) Cuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitil an méid ioncain gan amúchadh a úsáidtear chun sócmhainní seasta a cheannach.

f) Maoin, Gléasra agus Trealamh

Cuirtear in iúl maoin, gléasra agus trealamh ag costas lúide dímheas carntha, coigeartaithe d'aon fhoráil bhearnaithe. Cuirtear dímheas ar fáil ar gach maoin, gléasra agus trealamh, seachas talamh ruilse agus saothair ealaíne, ag rátaí a mheastar chun an costas a dhíscríobh lúide luach iarmharach measta gach aon sócmhainn de réir méid chothroim os cionn a saolré fóna measta, mar seo a leanas:

(i)	Foirgnimh agus Gorlanna	2%
(ii)	Mótarfheithiclí	20%
(iii)	Trealamh Allamuigh	25%
(iv)	Trealamh Saotharlainne	33 1/3%
(v)	Báid	10%
(vi)	Leantóirí	10%
(vii)	Innill	20%
(viii)	Troscán agus Trealamh Oifige	20%
(ix)	Ríomhairí	33 1/3%

Is ionann luach iarmharach agus an méid measta a gheobhfaí faoi láthair as diúscairt shócmhainn, i ndiaidh costas measta na diúscairthe a bhaint, más rud é go raibh an tsócmhainn ag aois agus i riocht áirithe go mbeifeá ag súil leis gur ag deireadh a saol fóna a bhí sí.

Má tá fianaise oibiachtúil ann gur tharla bearnú do luach na sócmhainne, aithnítear caillteanas bearnaithe sa Ráiteas faoi loncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Ioncain Coinnithe don bhliain.

g) Fardal

Is ionann fardal agus earraí atá le hathdíol, agus aithnítear é sna ráitis airgeadais ag an méid is ísle den Chostas agus Glanluach Inréadaithe (NRV). Ríomhtar costas ar bhonn an cheann is túisce isteach, is túisce amach (TITA) agus cuirtear gach costas ceannaigh san áireamh leis seo. Is ionann NRV agus praghas díolacháin (iarbhír nó measta) lúide aon chostas críochnaithe is gá. Déantar stoc sa bhfeirm éisc a ríomh ag cur san áireamh ráta báis de 60%.

h) Infháltais

Aithnítear infháltais ag luach cóir; lúide foráil in aghaidh fiach amhrasach. Is foráil shonrach an fhoráil in aghaidh fiach amhrasach, agus bunaítear í nuair atá fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh lascach Intíre Éireann in ann na suimeanna ar fad atá dlite dó a bhailiú. Aithnítear na gluaiseachtaí ar fad sa bhforáil in aghaidh fiach amhrasach sa Ráiteas Ioncain agus Caiteachais agus Cúlchistí Ioncain Coinnithe.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016

I. Polasaithe Cuntasaíochta ar lean

i) Léasanna Oibriúcháin

Aithnítear caiteachas ar chíos faoi léasanna oibriúcháin sa Ráiteas loncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí loncaim Coinnithe thar saolré an léasa. Aithnítear caiteachas de réir méid chothraim thar tréimhse an léasa, ach amháin nuair a táthar ag súil le hardaithe cíosa atá bainteach leis an ráta úis measta, áit a dhéantar na hardaithe seo a aithint nuair a thabhtar iad. Aithnítear aon dreasacht léasa thar saolré an léasa.

j) Sochair Fostaí

Sochair ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha ar nós pá saoire mar chostas sa bhliain, agus déantar sochair a fhabhraítear ag deireadh na bliana a chur san áireamh sa tsuim iníoctha sa Ráiteas ar Staid an Airgeadais.

Sochair Scoir

Bhunaigh lascach Intíre Éireann a scéim pinsin sochair sainithe féin roimhe seo, a mhaoinítear go bliantúil ar bhonn íoc-mar-a-úsáidtear ó airgead a sholáthraíonn an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil ó ranníocaíochtaí a bhaintear as tuarastail na foirne agus na mball. Tá Scéim Pinsin Seirbhís Phoiblí Singil ("Scéim Singil") i bhfeidhm ag lascach Intíre Éireann freisin, scéim sochair sainithe d'fhostaithe inphinsine sa tseirbhís phoiblí a earcaíodh ar nó tar éis 1 Eanáir 2013. Déantar ranníocaíochtaí chomhaltaí na Scéime Singil a íoc chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER).

Freagraíonn costais pinsin do na sochair pinsin a shaothraigh fostaithe, agus léirítear iad glan ó ranníocaíochtaí pinsin foirne a chuirtear ar ais chuig an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil. Déantar méid arb ionann an costas pinsin a aithint mar ioncam sa mhéid is atá sé inghnóthaithe, agus déantar é a fhritháireamh in aghaidh deontais a fuarthas sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a ghlanadh.

Aithnítear gnóthais nó caillteanais achtúireacha ar dhlíteanais scéime sa Ráiteas faoi loncam Cuimsitheach, agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa mhéid inghnóthaithe ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

Léiríonn na ráitis airgeadais, ag luach cóir, na sócmhainní agus na dlíteanais a eascraíonn as dualgais pinsin lascach Intíre Éireann agus aon chistiú gaolmhar, agus aithníonn siad na costais a bhaineann le sochair pinsin a sholáthair sna tréimhsí cuntasaíochta ina shaothraíonn fostaithe iad. Meastar dlíteanais ar scéim sochair scoir ar bhonn achtúireach ag baint úsáid as modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa.

k) Breithiúnais agus Meastacháin Chuntasaíochta Chriticiúla

Bíonn bainistíocht ag teastáil i gcomhair ullmhúcháin na ráiteas airgeadais chun breithiúnais, meastacháin agus foshuíomhanna a dhéanamh a mbíonn tionchar acu ar na méideanna a thuairiscítear do shócmhainní agus dlíteanais ag dáta an chlár chomhordaithe agus na méideanna a thuairiscítear d'ioncaim agus caiteachais i rith na bliana. É sin ráite, de bharr nádúr an mheastacháin ciallaíonn sé seo go bhféadfadh na torthaí iarbhire a bheith difriúil ó na meastacháin sin. Bhí tionchar suntasach ag na breithiúnais seo a leanas ar na méideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

Don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016

I. Polasaithe Cuntasaíochta ar lean

Bearnú Maoine, Gléasra agus Trealamh

Déantar sócmhainní atá ag brath ar amúchadh a athbhreithniú le haghaidh bearnaithe cibé uair a léiríonn eachtraí nó athruithe i gcúinsí go bhfuil dóchúlacht ann nach mbeidh an tsuim ghlanluacha inghnóthaithe. Aithnítear caillteanas bearnaithe don mhéid a mbíonn suim ghlanluacha na sócmhainne os cionn a suim inghnóthaithe. Is é an tsuim inghnóthaithe an méid is airde de luach cóir na sócmhainne lúide an costas díolacháin agus luach in úsáid. Ar mhaithe le bearnú a mheas, déantar sócmhainní a ghrúpáil ag na leibhéil is ísle ar féidir iad a aithint mar sreafaí airgid astu féin (aonaid ghiniúna airgid). Déantar sócmhainní neamhairgeadais ar tharla bearnú dóibh a athbhreithniú le haghaidh aon fhreaschur den bhearnú a d'fhéadfadh a bheith ann ag gach dáta tuairiscithe.

k) Breithiúnais agus Meastacháin Chuntasaíochta Chriticiúla ar lean

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Tá athbhreithniú déanta ag na Stiúrthóirí ar shaoilta sócmhainní agus luachanna iarmharacha gaolmhara na gcineálacha sócmhainní seasta ar fad agus, ach go háirithe, ar shaoil fóna eacnamaíoch agus luachanna iarmharacha daingneán agus feisteas, agus tá sé bainte de thátál as seo go bhfuil saolta na sócmhainní agus na luachanna iarmharacha oiriúnach.

Forálacha

Déanann Iascach Intíre Éireann foráil d'oibleagáidí dlíthiúla agus cuiditheacha, agus fios aige go bhfuil siad gan íoc ag dáta deiridh na tréimhe. Déantar na forálacha seo go ginearálta bunaithe ar fhaisnéis stairiúil nó ar fhaisnéis ábhartha eile, faisnéis a dhéantar coigeartú uirthi nuair is iomchuí sin do threochtaí a bhí ann le déanaí. É sin ráite, is meastacháin iad seo de na costais airgeadais agus b'fhéidir nach dtarlóidh siad ar feadh roinnt blianta. Mar thoradh ar seo agus ar leibhéal na neamhchinnteachta a bhaineann le torthaí deiridh, d'fhéadfadh difríocht shuntasach a bheith sa toradh ón mheastachán.

Oibleagáid Sochair Pinsin

Déantar na foshuíomhanna atá mar bhunús ag na luachálacha achtúireacha ar a ndeimhnítear na suimeanna aitheanta sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí breisithe sna leibhéil cúitimh todhchaí, rátaí báis agus rátaí a bhaineann le treochtaí costais cúram sláinte) a thabhairt suas chun dáta go bliantúil bunaithe ar choinníollacha eacnamaíocha reatha, agus ar aon athrú ábhartha do théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir:

D'fhéadfadh tionchar a bheith ag na rudaí seo a leanas ar na foshuíomhanna sin:

- (i) an ráta lascaine, athruithe i ráta sochair ar bhannaí corparáide d'ardchaighdeán
- (ii) leibhéil chúitimh sa todhchaí, coinníollacha sa mhargadh oibre sa todhchaí

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO

31 NOLLAIG 2016

2 Deontais Oireachtais

Is iad seo a leanas na Deontais Oireachtais a vótadh ar son IFI i vóta 29 Cumarsáid, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, Fotheideal E3 lascaigh Intíre mar atá léirithe sna ráitis airgeadais:

Iascach Intíre Éireann

Deontas Caiteachais Reatha
Deontas Caiteachais Chaipitiúil

3 Ioncam Eile

Obair faoi Chonradh
Ioncam ó Fheirmeacha Éisc
Ioncam ó Cheadanna

Ioncam ó Cheadúnais

Slat
Iascaireacht Tráchtála
Déileálaithe Pháirt X
Iascaigh Stáit

Cistiú Caomhnaithe Bradán
Fíneálacha & Forghéillte (a)
Rátaí Iascaigh
An Roinn Coimirce Sóisialaí - Fostaíocht Phobail
Brabús (Caillteanas) ar Dhíolachán Sócmhainní Seasta
Ciste Áineasa Tuaithe
Ilghnéitheach

2016	2015
€	€
23,472,530	23,118,000
2,830,808	757,624
26,303,338	23,875,624
2016	2015
€	€
510,793	614,050
294,513	277,338
503,179	476,067
484,968	
40,714	
38,180	
74,012	
637,874	636,000
436,451	102,473
195,281	107,959
240,122	219,403
233,633	253,380
(510,848)	148,075
45,440	-
95,129	119,936
2,660,665	2,954,681

(a) I rith 2016, íocadh amach suimeanna de €17,475 san iomlán ón Vóta Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil faoi Alt 315(3) den Acht Iascaigh (Comhdhlúthú) 1959. Cuirtear san áireamh iad seo i Fíneálacha agus Forghéillte (2015: € 22,192).

IASCACH INTÍRE ÉIREANN
NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO
31 NOLLAIG 2016

	Nótaí	2016	2015
		€	€
4 Riaracháin			
Costais Foirne agus táillí Bhaill an Bhoird	6	3,190,948	3,417,107
Speansais Oifige	8e	394,126	352,203
Us Bainc		12,932	13,067
Fógraíocht & eolas poiblí		28,154	23,696
Poiblíocht & promóisean		139,738	165,320
Táillí proifisiúnta		88,833	100,112
Táille iniúchóireachta		23,000	24,010
Speansais an Bhoird		30,302	45,384
Táillí Dlí		34,319	72,896
Árachas		20,853	20,180
Dímheas	9	665,820	615,039
Caiteachas ar Ríomhairí	8d	93,674	109,118
Ilghnéitheach	8b	119,507	153,815
Foráil do Dhrochfhiacha	8b	6,419	43,487
		4,848,625	5,155,434
5 Oibríochtaí		2016	2015
		€	€
Costais Foirne	6	19,905,938	20,456,045
Speansais Oifige	8e	660,736	712,112
Costais léasanna		133	332
Sábháilteacht		317,531	203,235
Oiliúint		208,116	403,838
Táillí Dlí		163,661	193,026
Táillí proifisiúnta		534,951	499,548
Deisiúcháin & cothabháil	8e	76,293	48,625
Lón allamuigh		234,106	122,421
Oibreacha Forbartha	8c	496,240	499,689
Lón Forbartha	8c	113,470	94,922
Rith & cothabháil fheithiclí & bád	8a	1,307,652	1,124,099
Speansais shaotharlainne		33,641	33,517
Ceannach éisc & bia éisc		159,212	299,108
Árachas		139,870	133,857
Dímheas	9	769,548	904,834
Trochluithe	8b	138,345	-
Ilghnéitheach	8b	203,607	270,861
Caiteachas ar Ríomhairí	8d	90,597	220,602
Coimisiúnú ceadúnais agus ceadanna		56,240	60,718
		25,567,735	26,281,389
Caiteachas iomlán		30,458,512	31,436,823

- Ba é an caiteachas ar Fháilteachas don fhoireann in 2016 ná €1,352
- Is ionann Táillí Dlí agus táillí le haghaidh cásanna ionchúisimh faoin reachtaíocht iascaigh agus comhairle dlí corparáideach. Níor íoc IFI aon chúiteamh in 2016

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO

31 NOLLAIG 2016

6 Luach saothair agus Costais Pá Eile

		2016	2015
		€	€
a	Tuarastail & pá	16,515,419	16,794,159
	Táillí Bhaill an Bhoird	56,770	52,854
	Taisteal & liúntas cothaithe - Náisiúnta	877,555	865,684
	Taisteal & liúntas cothaithe - Idirnáisiúnta	38,697	45,753
	Costais Pinsin	5,608,445	6,114,702
		23,096,886	23,873,152

San áireamh le tuarastail agus pá tá:

- suimeanna €1.2m san iomlán íochta do 247 ball foirne (2015: €1.2m íochta do 252 bhall foirne) maidir le hiocaíochtaí d'uaireanta neamhshóisialta a rinneadh do bhaill foirne,
- iomarcaíochtaí de €100,692 - íochta in 2015 do 2 bhall foirne faoi Scéim Iomarcaíochta Deonai Spriocdhirithe na Roinne Coimirce Sóisialaí (Gan Iomarcaíocht ar Bith in 2016)

• Cúiteamh iomlán íochta don Fhoireann:

Bunphá	€13,424,792
Ragobair	€8,218
Liúntais	€1,228,623

- Iomlán na n-uaireanta sa bhreis chun críocha pinsin nó luathscóir gan gnáthlaghdúithe achtúireacha íochta: €21,328

	2016	2015
	Líon	Líon
Líon na bhFostaithe	59	51
Bainistíochta & Cléireachais	256	245
Taighde / Teicniúil	1	1
Eile		
Foireann Iomlán	311	297

b	Réimse na sochair fostaithe iomlán			Líon na bhFostaithe	
	Ó	Go		2016	2015
	€60,000	-	€69,999	20	13
	€70,000	-	€79,999	7	7
	€80,000	-	€89,999	2	2
	€90,000	-	€99,999	5	5
	€100,000	-	€109,999	-	-
	€110,000	-	€119,999	-	-
	€120,000	-	€129,999	-	-
	€130,000	-	€139,999	1	1

7 Íocadh na suimeanna seo a leanas le baill an Bhoird don 12 mí dar chríoch 31 Nollaig 2016

Bord	Míleáiste & Liúntas cothaithe	Táillí & Cúiteamh	Cruinnithe Arna Fhrestail	Míleáiste & Liúntas cothaithe	Táillí & Cúiteamh	Cruinnithe Arna Fhrestail
	2016	2016	2016	2015	2015	2015
Brendan O'Mahony (Iar-Chathaoirleach)	-	-	-	5,556	5,985	7
Fintan Gorman (Cathaoirleach reatha) ^{G,A,E}	11,005	11,970	16	10,571	9,833	14
Lal Faherty ^{A,F}	-	-	-	4,493	3,848	6
An Dochtúir Frances Lucy ^{A,E}	3,087	-	14	3,644	-	8
John Geary ^{B,H}	-	-	-	3,082	6,466	8
Marcus MacMahon ^{B,H}	-	-	-	2,231	2,689	9
Peter John Nally ^A	3,961	7,695	10	4,939	7,695	10
Martin McEnroe ^{C,D}	4,647	7,695	14	6,274	7,695	10
Niall Greene ^D	812	7,695	12	3,456	7,695	9
Sean Coady ^{C,D}	5,670	8,535	14	569	948	1
Patrick Gibbons ^{A,C}	430	7,457	16	-	-	-
Bernadette Orbinski Burke ^{A,I}	479	3,848	7	-	-	-
Fidelma McGuirk ^{D,K}	-	1,875	3	-	-	-
	30,091	56,770		44,815	52,854	

21 líon na gcruinnithe a tharla in 2016 (2015: 16 cruinniú).

Tá cuid de na baill atá ar Fhochoistí an Bhoird freisin:

Seasann^A don Fhochoiste Iniúchta

Seasann^B don Fhochoiste Maoine

Seasann^C don Fhochoiste Cosanta

Seasann^D don Fhochoiste ar Bhradán

Seasann^E don Fhochoiste ar Fheirmeacha Éisc

^F tréimhse oifige críochnaithe Meitheamh 2015

^G ceaptha mar Chathaoirleach 1 Iúil 2015

^H tréimhse oifige críochnaithe Samhain 2015

^I ceaptha ar an mBord 13 Eanáir 2016 - tréimhse oifige 5 bliana

^J ceaptha ar an mBord 1 Iúil 2016 - tréimhse oifige 5 bliana

^K ceaptha ar an mBord 4 Deireadh Fómhair 2016

IASCACH INTÍRE ÉIREANN
NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO
31 NOLLAIG 2016

	Nótaí	2016	2015
		€	€
8a Rith & cothabháil feithiclí & bád			
Árachas Feithiclí		86,384	71,350
Deisiú & cothabháil feithiclí		268,794	223,650
Breosla feithiclí		475,542	552,520
Árachas Báid		38,436	29,000
Deisiú & cothabháil báid		294,163	110,340
Breosla báid		37,001	33,045
Carr Ceilte ar Cíos		5,626	4,108
Stóráil Bád & Feithiclí		10,843	9,970
Costais reatha eile		90,863	90,116
		1,307,652	1,124,099
8b Ilghnéitheach			
Irisí / tréimhseacháin		3,608	1,764
Speansais Chruinnithe		16,271	15,754
Teachtairí		6,392	8,175
Caiteachas ar Áiseanna		76,609	88,631
Vacsainí Éisc		2,463	5,496
Costais Górlainne		29,029	48,601
Tomhaltáin Cóiríochta		-	440
Lón Inmheánach		19,642	19,057
Glantachán		68,687	70,095
Slándáil		35,841	37,881
Deisiú & cothabháil trealaimh		71,803	62,386
Foráil in aghaidh Drochfhiacha		6,419	43,487
Glanadh Drochfhiacha		-	-
Trealamh faoi €500		(8,430)	62,416
Trochluithe		138,345	-
Éagsúil		1,199	3,980
		467,878	468,163
8c Caiteachas Forbartha			
Fo-chonradh / gléasra ar cíos		428,873	377,864
Lón forbartha		113,470	94,922
Oibreacha Athshlánaithe		57,014	77,397
Oibreacha Slatiascaireachta		10,353	44,428
		609,710	594,611
8d Caiteachas ar Ríomhairí			
Tomhaltáin ríomhaireachta		(1,136)	17,350
Bogearraí ríomhaireachta		6,764	19,689
Cothabháil & Ceadúnais ríomhaireachta		178,643	292,681
		184,271	329,720
8e Speansais Oifige			
Priontáil & stáiseanóireacht		60,095	54,312
Postas & guthán		109,083	105,215
Gutháin phóca & Leathanbhanda &			
Crainn Aeróige & Cumarsáid Sheachtrach		217,161	212,902
Cíos & rátaí		264,577	294,950
Teas & solas		290,088	309,778
Deisiúcháin & cothabháil		190,151	135,783
		1,131,155	1,112,940

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO

31 NOLLAIG 2016

9 Maoin, Gléasra & Trealamh

	Talamh, foirgnimh, iascaigh & gorlanna €	Mótarfheithiclí Báid & Innill €		Allamuigh & saotharlanna trealamh lena n-áirítear Leantóirí €	Troscán, trealamh oifige & ríomhairí €	Iomlán €
Costas an Luachála						
Ar an 1 Eanáir 2016	21,329,513	6,471,130	5,161,948	4,720,909	2,702,565	40,386,065
Athaicmigh 1 Eanáir 2016	5,277	11,426	(431,659)	426,972	(12,016)	0
Méideanna breise don bhliain	859,603	136,357	23,975	185,148	270,576	1,475,659
Diúscairtí don bhliain	(2,035,886)	(593,352)	(26,381)	(124,397)	(202,246)	(2,982,262)
Ar an 31 Nollaig 16	20,158,507	6,025,561	4,727,883	5,208,632	2,758,879	38,879,462

Dímheas

Ar an 1 Eanáir 2016	3,991,387	5,012,959	4,687,920	4,486,380	2,249,404	20,428,050
Athaicmigh 1 Eanáir 2016	5,278	11,425	(334,565)	336,313	(18,451)	(0)
Táille don bhliain	414,583	473,759	113,578	182,211	251,237	1,435,368
Diúscairtí don bhliain	(560,667)	(593,352)	(26,298)	(117,014)	(202,245)	(1,499,576)
Ar an 31 Nollaig 16	3,850,581	4,904,791	4,440,635	4,887,890	2,279,945	20,363,842

Glanluach de réir na Leabhar

An 1 Eanáir	17,338,126	1,458,171	474,028	234,529	453,161	19,958,015
Glanghluaiseacht don bhliain	(1,030,200)	(337,401)	(186,780)	86,213	25,773	(1,442,395)
An 31 Nollaig	16,307,926	1,120,770	287,248	320,742	478,934	18,515,620

I ndáil leis an mBliain Roimhe

	Talamh, foirgnimh, iascaigh & gorlanna €	Mótarfheithiclí Báid & Innill €		Allamuigh & saotharlanna trealamh lena n-áirítear Leantóirí €	Troscán, trealamh oifige & ríomhairí €	Iomlán €
Costas an Luachála						
Ar an 1 Eanáir 2015	19,136,044	6,368,171	5,132,009	4,603,572	2,779,714	38,019,510
Athaicmigh 1 Eanáir 2015	0	(40,705)	36,465	6,625	(2,385)	0
Méideanna breise don bhliain	2,195,871	1,253,721	49,726	173,206	116,473	3,788,997
Diúscairtí don bhliain	(2,402)	(1,110,057)	(56,252)	(62,494)	(191,237)	(1,422,442)
Ar an 31 Nollaig 15	21,329,513	6,471,130	5,161,948	4,720,909	2,702,565	40,386,065

Dímheas

Ar an 1 Eanáir 2015	3,579,563	5,611,483	4,531,511	4,362,144	2,230,484	20,315,185
Athaicmigh 1 Eanáir 2015		(40,705)	25,861	11,330	3,514	0
Táille don bhliain	412,158	543,775	186,007	175,053	202,880	1,519,873
Diúscairtí don bhliain	(334)	(1,101,594)	(55,459)	(62,147)	(187,474)	(1,407,008)
Ar an 31 Nollaig 15	3,991,387	5,012,959	4,687,920	4,486,380	2,249,404	20,428,050

Glanluach de réir na Leabhar

31 Nollaig 2014	15,556,481	756,688	600,498	241,428	549,230	17,704,325
-----------------	------------	---------	---------	---------	---------	------------

Glanluach de réir na Leabhar

31 Nollaig 2015	17,338,126	1,458,171	474,028	234,529	453,161	19,958,015
-----------------	------------	-----------	---------	---------	---------	------------

* i rith 2016 dhíscríobh IFI luach iarmharach ar fheabhsuithe léasachta de €1.1 milliún san iomlán tar éis cinneadh a dhéanamh an t-áitreamh a athlonnú

10 Ainilís ar Infháltais

	2016 €	2015 €
Féichiúnaithe trádála, srl.	502,574	579,970
Ioncam fabhraithe	74,650	360,935
Foráil in aghaidh drochfhiacha	(341,790)	(347,772)
CBL ar réamhíocaíochtaí léas fadtéarmach	204,635	249,259
Réamhíocaíochtaí eile	291,054	333,120
	731,123	1,175,512

In 2015, díscríobhadh féichiúnaithe trádála mar chostais dho-athfhála de mhéid €566,615 i ndáil le rátaí iascaigh ar an mbonn go raibh na féichiúnaithe sin faoi urchosc reachta. Laghdaíodh an fhoráil drochfhiacha de mhéid cosúil leis, toisc go raibh foráil déanta ag IFI d'fheichiúnaithe den chineál sin cheana. Mar thoradh ar na hidirbhearta seo, níl tionchar ginearálta aige seo ar easnamh an IFI do 2015.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO

31 NOLLAIG 2016

II Ainilís ar shuimeanna iníoctha

		2016 €	2015 €
Ioncam iarchurtha			
Ioncam ó Chonarthaí Iarchurtha	159,545		87,198
An Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta - An Ciste Áineasa Tuaithe	615,466		93,387
An Beart um Thurasóireacht Slatiascaireachta Áineasa (Cistí TRAM)	-		30,633
An Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta	500,000		-
Ioncam iarchurtha iomlán		1,275,011	211,218
Cistí a sealbhaítear ar iontaobhas		2,909,807	3,014,740
Ciste Chaomhnú an Bhradáin		2,143,297	2,350,700
		<u>6,328,115</u>	<u>5,576,658</u>
Creidiúnaithe trádála agus fabhraithe			

Tá riaráistí pinsin do phinsinéirí básaithe € 17,860 san áireamh in 2015. Íocadh amach iad seo in 2016

Faightear Cistí um Chaomhnú an Bhradáin as ceadúnais slatiascaireachta bradáin agus ceadúnais iascaireachta tráchtála a dhiol. Déantar an t-ioncam a fhaightear as Cistí um Chaomhnú an Bhradáin a athinfheistiú chun ár stoc agus gnáthóga bradáin a athshlánú ag cur san áireamh féidearthacht an tionscadail, infhaighteacht chistiúcháin agus gnéithe luach ar airgead.

Déanann Iascach Intíre Éireann an Ciste a bhainistiú agus cuirtear in iúl é mar Chreidiúnaithe sa Ráiteas ar staid an airgid. Áit a thabhaíonn Iascach Intíre Éireann caiteachas díreach ó thionscadail a bhaineann le gníomhaíochtaí Cistiúcháin, déantar é seo a aisíoc ón gCiste. Déantar caiteachas díreach IFI a ghearradh ar Ioncam agus Caiteachas agus ar na cúlcistí ioncaim coinnithe. Cuireann Iascach Intíre Éireann aisíoc ón gCiste in iúl mar ioncam Eile (Nóta 2) ar bhonn fáltas airgid. Déantar cuntas de gach idirbheart eile a bhaineann leis an gCiste, lena n-áirítear íocaíochtaí do thríú páirtithe, mar ghluaiseachtaí sa bhfigiúr a léiríonn Creidiúnaithe.

Idirbhearta maidir le Caomhnú Bradán Nochtaítear cistí 2016 thíos.

	2016 €	2015 €
Iarmhéid Tosaigh	3,014,740	2,688,132
Fáltais	504,606	509,415
Ús gnóthaithe	6,771	16,726
Caiteachas		
Árachas SCF Fostóra agus Dliteanais Phoiblí	(12,965)	(12,705)
Fruiliú Seomra	(338)	
Do thríú páirtithe	(166,556)	(84,355)
Don IFI*	(436,451)	(102,473)
Iarmhéid Deiridh	2,909,807	3,014,740

*A bhfuil cuntas déanta ag an IFI ina leith.

	Ioncam ó Chonarthaí Iarchurtha	An Ciste Áineasa Tuaithe	TRAM Cistí	NSAD	Iomlán
Iarmhéid Tosaigh	87,198	93,387	30,633		211,218
Fáltais sa bhliain	146,901	536,886		500,000	1,183,787
Scaoilte go hIoncam agus Caiteachas	(74,554)	(45,440)			(119,994)
Aistrigh Cistí TRAM		30,633	(30,633)		-
Iarmhéid Deiridh	159,545		-	500,000	1,275,011

- Ioncam ó Cheadúnais, AMBER (Tionscadal AE) agus DSP CE i gcás ioncam iarchurtha
- Maoiníonn an Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta an Ciste Áineasa Tuaithe chun eochairthionscadail slatiascaireachta a fhorbairt i limistéir tuaithe
- Maoiníonn an Roinn Cumarsáide, Gníomhaíthe ar son na hAeráide agus Comhshaoil aon duine, cumann slatiascaireachta, srl., a bhfuil suim acu i bhforbairt agus i bhfeabhsúchán slatiascaireacht agus/nó iascaigh na hÉireann faoin Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireachta (NSAD)

IASCACH INTÍRE ÉIREANN NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO 31 NOLLAIG 2016

12 Cuntas caipitil

	2016 €	2015 €
larmhéid ag 1 Eanáir	19,958,001	17,704,311
Aistriú (go) / ó Ioncam agus Caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe		
Chun ceannachain shócmhainní seasta a mhaoiniú	1,475,659	3,788,997
An tSuidm a Scaoileadh ar Dhiúscairt Shócmhainní Seasta	(1,482,686)	(15,434)
Coigeartaithe d'larmhéid Tosaigh IFI 2010	14	-
Amúchadh ag teacht le dímhéas sócmhainní	(1,435,368)	(1,519,873)
	<u>(1,442,381)</u>	<u>2,253,690</u>
larmhéid	<u>18,515,620</u>	<u>19,958,001</u>

13 Nochtuithe Pháirtithe Gaolmhara

Glacann Iascach Intíre Éireann le nósanna imeachta de réir na treoirlínte a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe a chlúdaíonn ábhair ar cás iad le comhaltaí an Bhoird. I ngnáth chúrsaí gnó, is féidir le hIascach Intíre Éireann deontais a cheadú nó socrúithe conartha eile a dhéanamh le heinteachais ina bhfuil baill Bhoird Iascach Intíre Éireann fostaíthe nó gur cás leo iad.

I gcásanna ina bhfuil coinbhleacht leasanna póitéinsiúil ann, ní bhíonn rochtain ag baill Bhoird ar dhoiciméid an Bhoird agus ní ghlacann siad páirt sna cainteanna faoi na hidirbhearta seo. Coinnítear clár de gach cás den chineál seo agus tá sé le fáil ar iarratas.

Níor déanadh aon nochtú 3ú páirtí in 2016.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO

31 NOLLAIG 2016

14 Costais Sochair Scoir

	2016	2015
	€	€
Ainlís de na costais sochair Scoir iomlána gearrtha ar an Ráiteas Ioncaim agus Caiteachais agus Cúlchistí		
a Ioncaim Coinnithe		
Costais Sheirbhíse Reatha	3,369,000	4,103,000
Ús ar dhliteanais na scéime sochair scoir	2,758,000	2,558,000
Ranníocaíochtaí na bhfostaithe	(518,555)	(546,298)
	5,608,445	6,114,702
b Gluaiseacht i nglanoibleagáidí sochair scoir i rith na bliana airgeadais		
Glanoibleagáidí sochair scoir ar an 1 Eanáir	(99,923,467)	(110,676,806)
Costas Seirbhíse Reatha	(3,369,000)	(4,103,000)
Costais Úis	(2,758,000)	(2,558,000)
Gnóthachain ó thaithí ar oibleagáidí sochair scoir	1,114,000	6,499,000
Athrú sna boinn tuisceana ar a bhfuil luach reatha na n-oibleagáidí sochair scoir bunaithe	(11,068,000)	7,890,000
Gnóthachain/(caillteanas) achrúireach iomlán sa bhliain	(9,954,000)	14,389,000
Pinsin íoctha sa tréimhse seo	2,612,788	3,025,339
Glanoibleagáidí sochair scoir ar an 31 Nollaig	(113,391,679)	(99,923,467)

c Cistiú larchurtha do Phinsin

Aithníonn Iascach Intíre Éireann na suimeanna seo mar shócmhainn a fhreagraíonn don dliteanas iarchurtha neamhchistithe do sochair scoir ar bhonn sraith bhonn tuisceana a dhéantar cur síos orthu thuas agus ar bhonn roinnt eachtraí stairiúla. Áirítear leis na heachtraí seo bonn reachtúil do bhunú na scéime pinsin, agus an polasaí agus cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair maidir le pinsin seirbhíse poiblí a mhaoiniú lena n-áirítear ranníocaíochtaí a dhéanann fostaithe agus an próiseas meastacháin bliantúil. Níl aon fhianaise ag Iascach Intíre Éireann nach gcomhlíonfaidh an polasaí maoinithe seo suimeanna den mhéid seo de réir an chleachtais reatha.

Ba é seo a leanas an Glanchistíú larchurtha do shochair scoir atá aitheanta sa ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus cúlchistí ioncaim coinnithe:

	2016	2015
	€	€
Cistiú Inghnóthaithe i ndáil le costais sochair Scoir na bliana seo	(6,127,000)	(6,661,000)
Deontas Stáit curtha i bhfeidhm chun sochair scoir a íoc	2,612,788	3,025,339
	(3,514,212)	(3,635,661)

Ba í an tsócmhainn cistithe iarchurtha do shochair scoir ar an 31 Nollaig 2016 ná €113,391,679 (31 Nollaig 2015: €99,923,467)

	2016	2015	2014	2013	2012
	€	€	€	€	€
d Stair na n-oibleagáidí sochair sainithe					
Oibleagáidí sochair sainithe	(113,391,679)	(99,923,467)	(110,676,806)	(91,397,726)	(99,346,705)
Gnóthachtain / (caillteanas) taithí ar dhliteanais scéimeanna sochair sainithe	1,114,000	6,499,000	(828,000)	6,405,000	700,000
Céatadán na nDlíteanas Scéime	1%	6.5%	1%	7%	0.7%

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO

31 NOLLAIG 2016

14 Costais sochair scoir Ar lean.

Ba é an méid iomlán a aithníodh sa Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach ná -€9,954,000 (Gnóthachtan/caillteanas Taithí €1,114,000 agus athruithe sna boinn tuisceana de -€11,068,000)

f Cur Síos Ginearálta ar an Scéim

Is socrú pinsin sochair sainithe do thuarastail deiridh agus ranníocaíochtaí sainithe é seo a dhéanann tagairt den "mhodh" reatha a úsáidtear maidir le rialacháin scéimeanna na hearnála poiblí. Soláthraíonn an scéim pinsin (ochtóduithe in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtóid in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin na gcéilí agus na bpáistí. Is í an Ghnáthaois Scoir ná lá breithe 65 bliain an bhaill agus tá sé de theideal ag baill a bhí ann roimh 2004 dul ar scoir gan laghdú achtúireach ó aois 60 ar aghaidh. De ghnáth, ardaíonn na pinsin á n-íoc (agus á gcur siar) ar aon dul le boilsciú tuarastail ghinearálta na hearnála poiblí.

Maíonn Alt 50 den Acht um Iascaigh Intíre - "Ar lá a bhunaithe, glactar leis gur cuid de dhliteanais an IFI íocaíochtaí pinsin agus dliteanais aoisliúntais eile, i dtaobh a n-iarfhostaithe, an Bhoird Lárnaigh agus gach ceann de na boird réigiúnacha."

Bhí an luacháil a úsáidtear do nochtuithe FRS102 bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán 31 Nollaig 2016 a rinne achtúire neamhspleách ag cur san áireamh riachtanais an FRS chun go bhféadfaí na dliteanais scéime IFI a mheasúnú ar 31 Nollaig 2016.

Ba iad seo a leanas na príomhbhoinn tuisceana achtúireacha:	31.12.16	31.12.15
Ráta méadaithe na dtuarastal (calctha go dtí 2015 agus 2.75% ina dhiaidh sin)	2.75%	2.75%
Ráta méadaithe i bpinsin atá á íoc	1.75%	1.75%
Ráta Lascaine	1.90%	2.30%
Ráta Boilscithe	1.75%	1.75%

Déanann an bonn mortlaíochta ar glacadh leis foráil d'fheabhsúcháin in ionchas saoil thar am, ionas go mbeidh ionchas saoil ag an scoir ag brath ar an mbliain a bhaineann an comhalta an aois scoir amach (aois 65) Taispeánann an tábla thíos ionchas saoil na gcomhaltaí a bhaineann amach aois 65 i 2016, 2036.

Bliain a bhaintear amach aois 65
Ionchas saoil - fireann
Ionchas saoil - baineann

2016	2036
21.0	22.6
23.6	25.1

15 Ceangaltais maidir le Léas

Baineann ceangaltais maidir le léas iníochta tar éis cúig bliana le teach trádstórais ar Bhóthar Bhéal Átha Siomóin, Luimneach.

Ar an 31 Nollaig 2016, bhí na híocaíochtaí léasa íosta don todhchaí seo a leanas ag Iascach Intíre Éireann faoi léasanna oibriúcháin neamh-incheallaithe do gach ceann de na tréimhsí seo a leanas:

	€000anna
Iníochta laistigh de bhliain amháin	195
Iníochta laistigh de dhá bhliain agus cúig bliana	250
Iníochta tar éis cúig bliana	138
	583

Ba iad na híocaíochtaí léasa oibriúcháin a aithníodh mar speinseas ná € 217,558 (2015: € 253,613)

15 Iarmhéid Bainc

San áireamh le hiarmhéideanna bainc cinn bliana IFI de € 12.24 milliún tá suimeanna de € 4.025 milliún gurbh airgead iad a fuarthas ach atá iarchurtha ag deireadh na bliana i ndáil leis an gCiste um Chaomhnú an Bhradáin, an Ciste Áineasa Tuaithe, TRAM agus an Straitéis Náisiúnta um Fhorbairt Slatiascaireacht. Níl cead an t-airgead seo a úsáid ach ar na tionscadail seo amháin.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS DON 12 MÍ GO 31 NOLLAIG 2016

17 Luach Saothair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin

San áireamh le luach saothair an Phríomhoifigigh Fheidhmiúcháin bhí:

2016

€

Tuarastal Bliantúil Bunúsach

135,806

ÁSPC Fostóirí

13,329

Iomlán

149,135

Ní théann teidlíochtaí pinsin an POF níos faide ná an teidlíocht chaighdeánach a leagtar síos i múnla na scéime aoisliúntais do shochair sainithe san earnáil phoiblí.

Fuair an POF aisghabháil airgid de € 9,730 ar thaisteal agus cothabháil in 2016 (2015: € 12,028).

Níor déanadh aon íocaíocht don Dochtúir Ciaran Byrne, Príomhoifigeach Feimhmiúcháin, faoin scéim pá i gcoibhneas le feidhmíocht sa tréimhse seo.

18 Glacadh leis na Ráitis Airgeadais

Ghlac Bord IFI leis na ráitis Airgeadais ar an 19ú Nollaig 2017

Iascach Intíre Éireann
3044 Céide an Locha,
Campas Gnó Iarthar na Cathrach,
Baile Átha Cliath 24,
Éire
D24 Y265

Guthán: +353 1 8842 600

Gréasán: www.fisheriesireland.ie
Ríomhphost: info@fisheriesireland.ie

